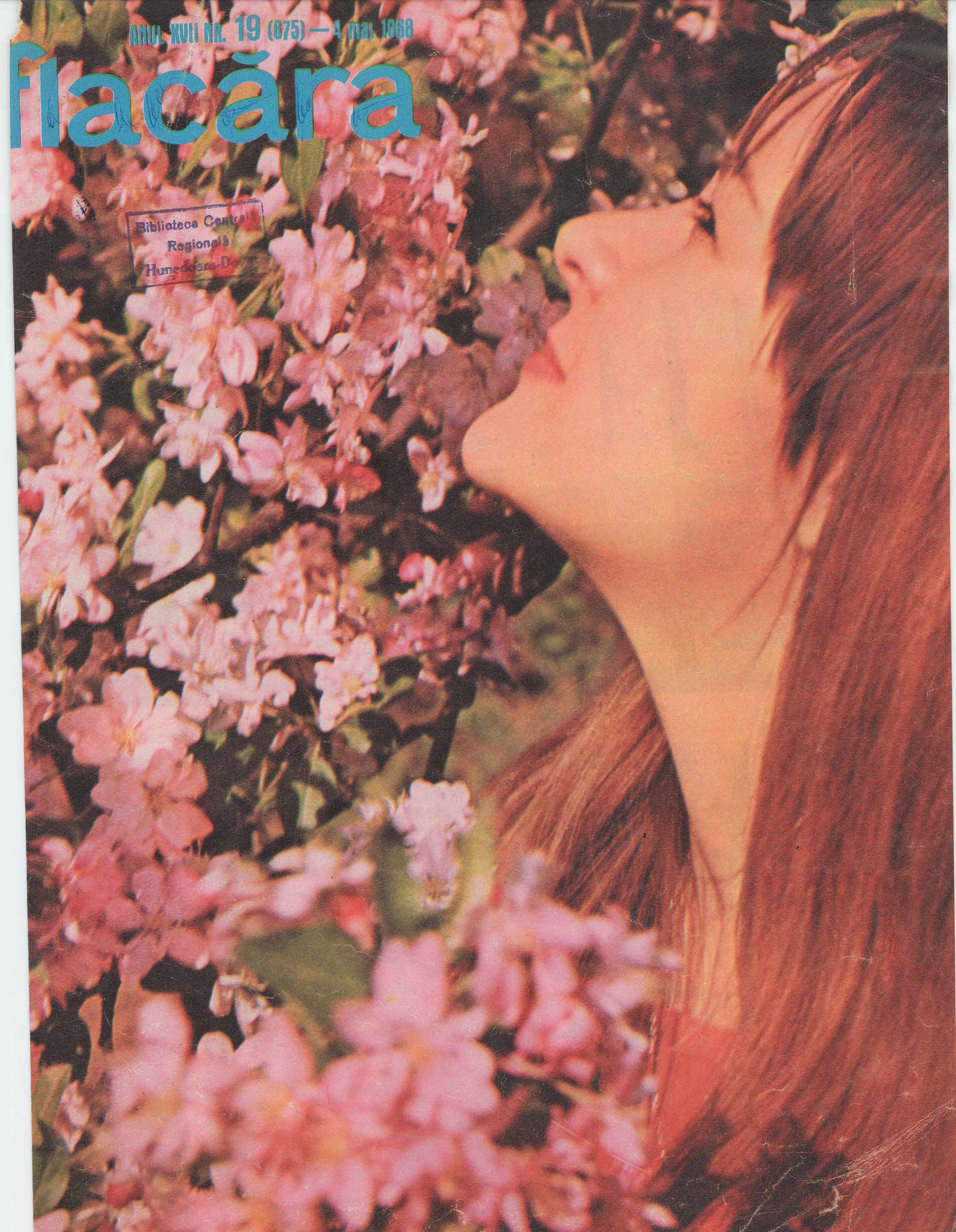

ANUL XVII NR. 19 (675) — 4 mai 1968

flacăra

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Dej

IMAGINI DE LA M

Tribuna centrală din Piața Aviatorilor din Capitală.

EA SĂRBĂTOARE

▲ Peste 250 000 de bucureșteni au trecut prin Piața Aviatorilor, purtând numeroase grafice, machete, pancarte care ilustrează progresele patriei noastre, rezultatele transpunerii în viață a istoricelor hotărâri ale Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului.

▲ Oamenii muncii au exprimat, la marea demonstrație, entuziasmul și hotărârea de a contribui cu toate energiile lor creatoare la înfăptuirea politicii partidului, pentru înflorirea și bunăstarea României Socialiste.

APROBARE ȘI AD FATĂ DE HOTĂRÎRILI

ÎN SPIRITUL CELEI MAI ÎNALTE PRINCIPIALITĂȚI

Largul ecou stirnit de lucrările recentei ședințe plenare a Comitetului Central evidențiază adeziunea totală a poporului nostru față de hotărârile adoptate de inaltul for conducător al partidului, față de politica internă și externă a partidului închinată celor mai nobile idealuri ale poporului român, dezvoltării energiilor lui creatoare, înfloririi patriei și dezvoltării societății noastre pe calea democrației și progresului.

Măsurile privind perfecționarea învățământului de toate gradele se înscriu consecvent pe linia eforturilor pe care partidul și statul le depun pentru a asigura desfășurarea procesului de ridicare continuă a nivelului cultural-educativ al poporului; ele vor spori rolul social al școlii, al învățământului de cultură generală, tehnic și superior, în strinsă corelație cu nivelul actual al științei, pentru asigurarea progresului rapid al societății noastre.

Totodată Plenara a acordat o importanță deosebită măsurilor cu privire la compoziția partidului, întărirea rîndurilor sale, la intensificarea activității de educare a comuniștilor. Hotărârea Plenarei privind examinarea și rezolvarea scrisorilor, sesizărilor și cererilor oamenilor muncii subliniază necesitatea ca activiștii cu munci de răspundere din toate domeniile de activitate, indiferent de funcții, să fie model de exigență și principialitate în rezolvarea scrisorilor și sesizărilor, să respecte cu strictețe legile țării, să organizeze exemplar primirile în audiență. Aceasta corespunde pe deplin largului democratism al orinduirii noastre, principiilor apărării cu fermitate a legalității socialiste.

Plenara a dezbatut și aprobat măsurile cu privire la pregătirea de luptă și politică a forțelor noastre armate, măsuri menite să asigure în continuare securitatea țării, apărarea cuceririlor re-

voluționare ale poporului nostru. Ecourile pe care le-au trezit în opinia publică dezbaterile asupra politicii externe a României exprimă, de asemeni, aprobarea unanimă a întregului nostru popor. Plenara a subliniat poziția fermă a partidului în ceea ce privește întărirea prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste, dezvoltarea unor raporturi frățești cu toate partidele comuniste și muncitorești, întărirea rîndurilor mișcării comuniste internaționale. Politica externă a României socialiste, care are la bază principiile independenței și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne ale altor țări, slujește neclintit colaborării și înțelegerii între popoare, sporind considerabil prestigiul și influența internațională a țării noastre, aducând o contribuție din ce în ce mai importantă la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane.

Înscrise în ordinea de zi a Plenarei, dezbaterile cu privire la reabilitarea unor activiști de partid au făcut cunoscute abuzurile și încălcările flagrante ale celor mai elementare norme de legalitate și dreptate, săvârșite cu bună-știință de unele cadre de partid și de stat din trecutul apropiat al istoriei noastre. Condamnând cu hotărâre aceste fapte străine de etica și idealurile partidului, incompatibile cu drepturile stabilite prin Constituție pentru toți cetățenii statului nostru, Plenara Comitetului Central a hotărât reabilitarea unor activiști de frunte ai partidului, ca Lucrețiu Pătrășcanu și Ștefan Foriș și ai altor militanți valoroși, decedați sau în viață, înfăptuind astfel un act de profundă echitate și de înaltă principialitate partinică. În toate acestea, poporul nostru vede o expresie a ridicării pe o treaptă superioară a vieții sociale a țării, a democratismului socialist, în lumina prevederilor celui de-al

IX-lea Congres al partidului. Întregul nostru popor aprobă în totul intransigența manifestată în Plenară față de încălcarea grosolană a unor elementare obligații ale oricărui comunist, față de faptele grave, de crimele odioase cărora le-au căzut victimă cadre de valoare ale partidului.

Pe drept cuvânt, poporul nostru este cuprins de minie împotriva odioasei activități a lui Alexandru Drăghici desfășurată de el în posturile înalte de partid și de stat pe care le-a ocupat, activitate soldată cu pieirea sau distrugerea morală a unor cadre valoroase de partid.

Într-un spirit de înaltă principialitate și răspundere, Plenara a dezvăluit vinile deosebit de grave ale lui Gheorghiu-Dej în monstruoasa acțiune de asasinare a lui Lucrețiu Pătrășcanu și Ștefan Foriș. În Plenară s-a arătat, de asemenea, activitatea nefastă a lui Iosif Chișinevski, atît în ce privește pregătirea și desfășurarea procesului împotriva lui Pătrășcanu, precum și cu privire la activitatea lui profund dăunătoare vieții cultural-artistice, ideologiei și învățământului, pe care le-a înrîurit într-un spirit negativ.

«Avem obligația morală și politică să restabilim adevărul, așa cum este el. Numai astfel ne îndeplinim datoria de comuniști, pe care partidul și poporul i-au investit cu o mare răspundere» — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea activului de partid

din Capitală, și sentimentul că care au fost primite aceste cinci, ca și toate dezbaterile care au avut loc în adunările activului de partid din întreaga țară, este că, într-adevăr, această datorie de onoare este respectată deplin de comuniștii din România.

Într-o etapă în care cadrele partidului au fost imperios necesare, pentru că revoluția socialistă a avut nevoie de aportul lor de energie, de experiența revoluționară, de dăruire, actul scoaterii din front al unor activiști al desprinderii lor de mișcare căreia li s-au dăruit, n-a putut aduce decît prejudicii în desfășurarea procesului revoluționar și construcției socialismului. Reabilitarea în fața istoriei și a poporului a unor activiști ai partidului reprezintă totodată și garanția fermă a respectării legalității socialiste, a întăririi normelor democratice în viața partidului și a țării, a apărării drepturilor libertăților tuturor cetățenilor, înscrise în Constituția republicii noastre socialiste. Toate aceste probleme care au făcut obiectul dezbaterilor Plenarei Comitetului Central se înscriu în ansamblul consecvenței preocupării a partidului pe linia transpunerii în viață a grandiosului program stabilit de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a P.C.R., a adaptării tuturor formelor de organizare și conducere la cerințele impuse de actuala etapă a procesului revoluționar de dezvoltare a României socialiste.

UN SENTIMENT DE PUTERNICĂ SATISFAȚIE

Ader cu toată conștiința mea la hotărârile recentei Plenare a C.C. al P.C.R., hotărâri de însemnătate excepțională pentru continua dezvoltare — pe planuri multiple — a României socialiste.

Conștiința meseriei mele mă obligă să mă refer mai întîi la ultimul punct al ordinii de zi

a Plenarei, cel care se referă la reabilitarea unor activiști de partid care, din nefericire, au fost victime ale unor nedreptăți și odioase represiuni. Am rămas profund zguduit cînd am aflat că un eminent conducător al partidului, de talia lui Lucrețiu Pătrășcanu, a fost victima unor înscenări judiciare și asasinat

IUNE UNANIMĂ PLENAREA C.C. AL P.C.R.

tip mișelesc.

Mărturisesc însă că, luînd act de spiritul de dreptate, de urajul partidului nostru care demascat pînă la capăt — fără enajamente, fără să țină seama de persoane — întregul șir al dreptăților, am încercat un sentiment de satisfacție. Aceasta demonstrează încă o dată forța partidului nostru, fermitatea sa în apărarea adevărului, cinstei și dreptății. Hotărîrea Plenarei Comitetului Central reprezintă totodată o garanție sigură a respectării legalității socialiste asigurării condițiilor celor mai vorabile pentru libera afirmare a personalității umane, pentru aplicarea consecventă a normelor democratice în viața partidului și a țării.

Pentru comuniști și pentru ne-comuniști, pentru toți oamenii nștiți din țara noastră, documentele recentei Plenare a C.C. P.C.R. constituie un îndreptar necesar, un imbold și o busolă sigură în activitatea pe care o

desfășoară. Problemele internaționale care au făcut obiectul dezbaterii Plenarei C.C. al P.C.R. au reafirmat încă o dată poziția fermă și principială a partidului nostru: întărirea colaborării și prieteniei cu toate țările socialiste, dezvoltarea unor raporturi frățești cu toate partidele comuniste și muncitorești, întărirea tuturor forțelor care luptă împotriva imperialismului. S-a subliniat din nou că politica externă a țării noastre este întemeiată pe principiile independenței și suveranității, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne.

Am deplina credință că și de acum înainte, sub conducerea încercată a partidului nostru, a Comitetului său Central, poporul român va cuceri noi izbînzii în desăvîrșirea marelui proces al construcției socialiste.

Marin CRISTESCU
judecător la Tribunalul
Suprem

RĂSPUNDERI SPORITE PENTRU FORMAREA GENERAȚIEI DE MÎINE

Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al partidului privind perfecționarea învățămîntului de toate gradele a trezit un puternic ecou în rîndul cetățenilor de toate vîrstele, indiferent de profesia pe care o practică. Fenomenul este perfect explicabil: chiar acei care au trecut prin școală sau printr-o facultate au vădit că vor avea copii. Or, copiii lor vor fi dincolo de accepția obișnuită — dincolo de accepția obișnuită — sînt cetățenii de mîine ai României socialiste, care vor desăvîrși amplă misiunea socială începută de părinții lor.

Măsurile complexe, de o coerență și însemnătate, aprobate și conduse de partidul nostru, pentru dezvoltarea armonioasă a învățămîntului, sînt organice și deosebit de importante pentru așezarea

zarea învățămîntului pe o nouă bază. Pentru că obiectivele pe care societatea noastră socialistă își propune să le îndeplinească sînt de neconceput fără oameni înarmați cu o înaltă cultură. Măsurile preconizate de Plenară deschid noi perspective și trezesc rezonanțe adînci, mai cu seamă printre cei care alcătuiesc corpul didactic. Îndatorirea de a-i învăța pe copiii de șase ani primele taine ale alfabetului și de a le îmbogăți progresiv mintea cu cunoștințe multilaterale, timp de zece ani obligatoriu, sînt, deopotrivă, prilej de consistente satisfacții, dar care implică răspunderea socială sporită a slujitorilor catedrei. Alcătuirea judicioasă a programului de predare, eșalonat pe ani, care să-i formeze elevului

o gîndire despre lume și viață în spirit marxist-leninist, care să-l înarmeze cu cunoștințe de cultură generală sînt sarcini care presupun strădanii deosebite din partea noastră, a profesorilor. Fiecare dintre noi, cei ajunși la vîrsta maturității, a simțit și simte pregnant că specializarea într-o anumită meserie a fost precedată de fondul cultural format în anii de învățămînt general. Cultivarea sentimentului patriotic, a vocației și talentelor, educația multilaterală a elevilor revine, în primul rînd, învățătorilor și profesorilor din sistemul școlilor generale și liceelor.

Reorganizarea teritorial-administrativă a țării, sistematizarea localităților rurale și urbane cuprind, implicit, și revizuirea rețelei de școli. În acest context general școala va deveni principalul focar de cultură și civilizație — cum sublinia secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu. Noi, cei chemați să pregătim generația de mîine a patriei, ne angajăm să slujim acest înalt ideal cu devotament și perseverență.

Petre JUCU
profesor la liceul din Lehliu
județul Ialomița

UN ACT DE PROFUNDĂ LEGALITATE

A spune «am urmărit cu viu interes și deplină satisfacție lucrările recentei Plenare a Comitetului Central» e încă mult prea puțin față de puterea reală a sentimentelor pe care le încerc. Indiscutabil, hotărîrile adoptate, demonstrînd încă o dată principialitatea și consecvența politicii partidului nostru, sînt de natură să influențeze pozitiv — și tocmai aceasta e sursa deplinei satisfacții pe care o încerc — dezvoltarea societății noastre socialiste.

Impresionează într-un mod greu de descris în cuvinte actul reabilitării unor activiști de partid. Ca jurist, îmi dau seama mai bine ce muncă uriașă a trebuit să se depună pentru a se scoate adevărul la lumină dintr-un dosar de 50 000 file, după ce timpul părea să fi îngropat totul. Și sînt mîndru că pot trăi aceste clipe.

Reabilitarea acestei figuri luminoase care a fost Lucrețiu Pătrășcanu, ucis mișelește și fără nici un temei legal, reabilitarea lui Ștefan Foriș și a celorlalți activiști ai partidului reprezintă un act de dreptate care întărește și mai mult încrederea întregului popor în Partidul Comunist, care asigură respectarea

legalității socialiste, a drepturilor și libertăților tuturor cetățenilor în fața legii, drepturi și libertăți înscrise în legea de bază a țării, Constituția Republicii Socialiste România. E clar pentru oricine că încălcarea legalității, de către oricine și în orice fel, este un grav delict îndreptat împotriva societății noastre. E clar pentru oricine că greșelile trecutului nu-și mai pot face loc și că oameni ca Alexandru Drăghici nu mai au ce căuta în viața politică a țării. În sfîrșit, e clar pentru oricine că, așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, socialismul trebuie să realizeze asemenea condiții pentru ca omul, stăpîn al mijloacelor de producție, făuritor al tuturor valorilor materiale și spirituale, să fie într-adevăr în centrul atenției, să aibă rolul principal în societate, să se bucure și să beneficieze nestîinjenit de drepturile și libertățile adevăratei democrații socialiste — premisa fundamentală a înfloririi depline a personalității umane.

Dumitru POPESCU
procuror-șef al Municipiului
București

PE ARGES ÎN SUS...

Reportaj de Liviu TIMBUS

Fotografii de S. STEINER

Sîntem la Colibași, patria autoturismului românesc. Fabricația va începe prin montarea autoturismului Renault-8 Major, tip 1968. Motorul Sierra de 1 100 cmc este plasat la spate și asigură o viteză de 135 km la oră. R-8 va fi o mașină sensibilă, ușor de manevrat, confortabilă și bine chibzuită. Banchetele cu cocotiere, două locuri în față și trei în spate permit un deosebit confort.

După aproape un an de zile, Piteștiul mi s-a părut din nou schimbat. Orașul acesta care renaște febril, revărsându-se tumultuos peste vechile lui hotare, mi-a sugerat de data această imaginea orașelor de front: coloană interminabilă de autocamioane, armate de oameni în salopetă și, pretutindeni, nori grei de praf plutind peste zidurile și curțile clădirilor demolate.

Înaintind pas cu pas, zdrobind suportul de beton căsuțe insalubre și despletind caierul incilcit al ulițelor modeste, constructorii au pătruns în incinta localității, plantind o impresionantă pădure metalică.

O întâlnire violentă a trecutului cu prezentul, o imagine simbolică pentru Piteștiul zilelor de miine, orașul celor 100 000 locuitori, patria autoturismului românesc, puternică cetate a industriei chimice și însemnat sector al industriei ușoară, alimentară și forestieră.

Șantierul se ține lanț. În partea nordică a orașului a început construcția fabricii de drojdie furajeră și se extinde rețeaua întreprinderii «Textila». În vecinătatea acestora se înalță construcțiile țesătoriei și șantierele fabricilor de țanăși și de încălțăminte. Și tot în această zonă vor fi amplasate alte două edificii: fabrica de lină «Argesana», întinsă pe o suprafață de 77 000 metri pătrați, și marea împărăție a lui Gamberus: fabrica de bere, prevăzută să producă și să îmbutelieze zilnic aproximativ 200 000 sticle.

Deocamdată, problema numărului unu: spațiul locuibil. Marele brio industrial al Piteștiului a adunat în zidurile orașului 20 000 de construcții, iar locatarii stabili ai viitoarelor fabrici și uzine vor întrece chiar și numărul acestora. Eforturile mari care se fac în acest sens nu au realizat încă eficiența scontată. Fondul locativ în continuă creștere este deocamdată departe de a satisface cerințele. Construcția treptată a spațiului necesar va fi anticipată de crearea unor întinse zone preorășenești. Sondajele și studiile efectuate în acest domeniu au dovedit că mina de lucru poate fi recrutată din satele și comunele învecinate. Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 5-6 octombrie 1967 creează, de altfel, condiții stimulatoare pentru cei care vor să-și construiască locuințe în preajma centrelor industriale aglomerate.

Pentru cei chemați să lucreze chiar în acest an în noile unități industriale din zona sa nordică, orașul pregătește un mare cartier de locuințe. În total 1 817 apartamente, dispuse în blocuri cu patru și nouă niveluri. Și o mențiune specială: zona va beneficia de prezența unui lac artificial cu un volum de peste 4 milioane mc apă, deci cu un

gulintii se numără cu zecile, iar importanța lor economică este cunoscută. Vom reaminti pe cele mai tinere și, desigur, pe cele aflate în curs de construcție.

În nord, apele Argeșului, strînse grămadă și stoarse de energie prin salba de hidrocentrale construite între Vidraru și Pitești, furnizează o producție de energie electrică de 615 milioane kwh (față de 400 milioane kwh în 1967). În viitor, în aval de barajul Vidraru vor fi amenajate alte 11 hidrocentrale cu o capacitate de 129,7 MW.

La Curtea de Argeș funcționează o fabrică de confecții, o întreprindere

Dar nu numai bogățiile subsolului au favorizat marea expansiune economică a județului. Solul argeșean, atît de potrivit culturilor intensive, a fost calcarizat în proporție de 35 la sută, ceea ce a determinat o sensibilă creștere la producțiile medii de griu și porumb. Dealurile muscelene din văile Argeșului, Vilsanului și Topologului sînt astăzi îmbrăcate în plantații de pomi fructiferi (48 000 ha) și viță de vie (5 200 ha).

Volumul total al investițiilor alocate Argeșului în actualul cincinal explică în bună măsură ritmul galopant în care se desfășoară dezvoltarea economică

tă, incurcă planurile beneficiarilor și apasă destul de greu umerii constructorilor, obligați să prindă ziua de ieri, să-și măsoare puterile cu planuri supraincărcate. Orelle irosite de pomană se recîștigă greu. O mai bună organizare a timpului de lucru ar fi însemnat pentru întreprinderile de industrializare și exploatare a lemnului un spor al producției globale în valoare de 20 milioane lei, iar pentru uzina mecanică «Muscel», un plus de 7,3 milioane lei. La Platforma chimică din Pitești lucrările restante, în număr de 54, însumează o valoare de nu mai puțin de 132 milioane lei!

◀Tara livezilor cu pruni a devenit astăzi patria autoturismului românesc și puternic centru al industriei chimice. Bătrînii locului sînt în această privință cei mai fideli martori.

microclimat specific, baze nautice, complexe sportive. O adevărată stațiune balneoclimaterică, creată chiar în perimetrul orașului.

DE LA LIVEZILE CU PRUNI LA AUTOTURISMUL ROMÂNESC

Piteștiul, acest oraș «curat, liniștit, cu negustori mulți și industrie puțină», cum ni-l descrie un cronicar al anului 1925, a intrat relativ tîrziu în circuitul industrial al României. Același leștin puțin fericit a însoțit și viața celorlalte două orașe ale județului: Curtea de Argeș și Cimpulung. Semnificative în acest sens rămîn și aceste cîteva rînduri, desprinse din lucrarea «Orașe din România», scrisă și tipărită de către profesorul I. Simionescu în 1923: «Cînd te cobori din gara monumentală față de tirgușorul azi fără nsemnătate economică (e vorba de Curtea de Argeș — n.n.) sau măcar climaterică, cum ar putea să aibă, nu zărești aproape nimic din el». Iar în privința orașului Cimpulung: «Școala normală din lunca riului îi dă chiar un renume cultural, pe cînd cele cîteva fabrici de hîrtie, de postav, de psos, îi dau coloritul industrial».

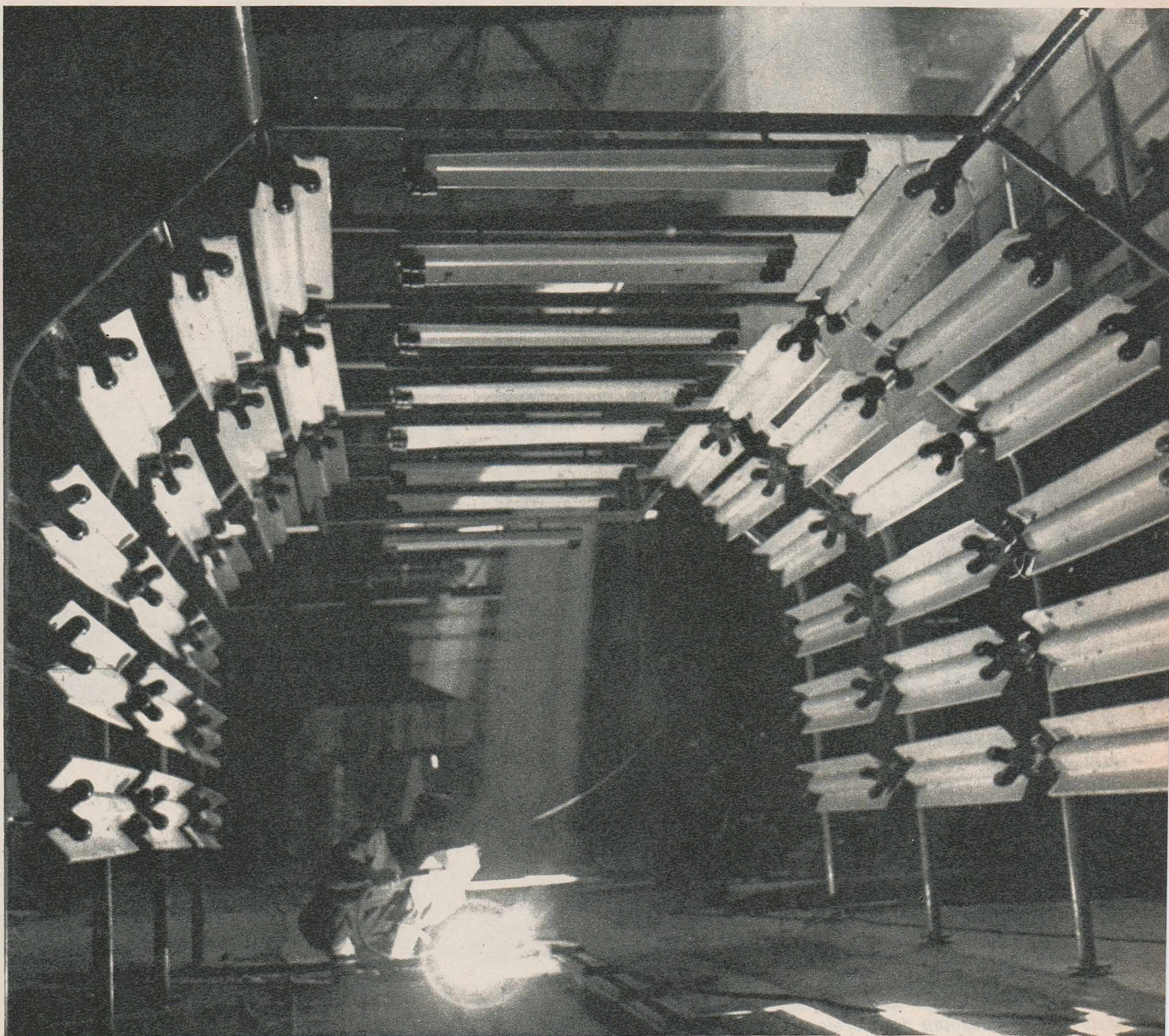
Pe cuprinsul întregului județ, ocupația principală a locuitorilor a rămas aceeași veacuri la rînd: viticultura, pomicultura, creșterea vitelor. Și asta deoarece în aceste ținuturi istorice, cu așezări atît de străvechi, natura s-a dovedit, paradoxal, vreme îndelungată, mult mai puțin darnică decît în altă parte.

De sub poala Făgărașilor, sprijinită în marile contraforturi subcarpatice, pămîntul coboară pînă aproape de Pitești, legîndu-se pe culmile unor dealuri domoale. Din cei 6 955 kilometri pătrați cit cuprinde județul, abia 26 la sută revin zonelor de cîmpie, iar suprafața terenului este alcătuită din podzoluri și soluri brune cu un potențial natural scăzut.

Nimeni n-a bănuț pînă spre sfîrșitul ecolului trecut că aici, în subsolul Argeșului, marile zvircoliri tectonice ale terțiarului mijlociu au zăvorit, în uriașe cavități subterane, zăcăminte de petrol, sare, cărbune.

Descoperirea acestor importante resurse energetice a favorizat intrarea județului pe circuitul industriei naționale. Un proces lent și anevoios în primele decenii ale veacului, dinamic și expansiv în anii României socialiste.

O comparație cu trecutul, chiar și cu cel de acum 10-15 ani, ne pune la grea cumpănă. Spațiul rezervat prezentului reportaj ne obligă să renunțăm chiar la descrierea sumară a marilor prefaceri economice din cuprinsul județului. Unitățile industriale de ran-

O poartă triumfală pentru R-8. Aici se va desfășura ultima toaletă a autoturismului românesc.

pentru exploatarea și industrializarea lemnului, iar într-un viitor de loc îndepărtat — o fabrică de bunuri de larg consum din mase plastice.

La Cimpulung, uzina mecanică «Muscel» și filatura «Muscelleana». La Colibași, uzina de piese auto, iar în imediata ei apropiere uzina de autoturisme, despre care am aflat cu toții că în scurtă vreme va începe montarea primelor autoturisme românești.

Perimetrul județului cuprinde de asemenea schelele petroliere de la Moșoaia, iar în centrele de exploatare minieră din Poenari, Berevoești, Jugui și Godeni se scot la suprafață 935 240 tone cărbune anual.

a județului.

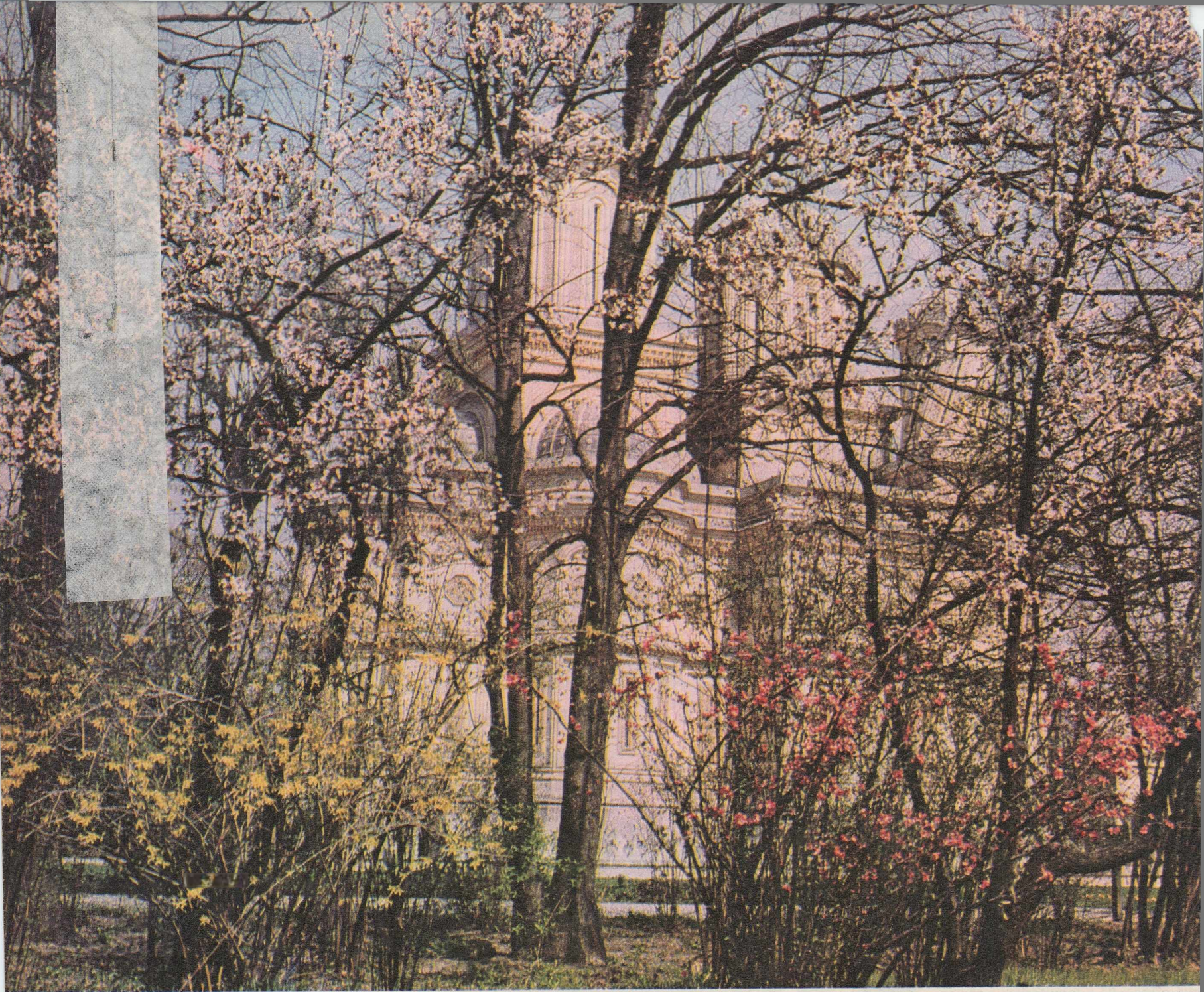
— Realizarea planului de investiții pentru 1968 — a arătat tovarășul Petre Duminiță, prim-secretar al Comitetului județean de partid și președinte al Consiliului popular județean, reclamă intensificarea ritmului de montaj al utilajelor și instalațiilor și realizarea lucrărilor conexe care condiționează intrarea în funcțiune a fiecărui nou obiectiv. Darea în funcțiune a instalației de piroliză ar însemna, de pildă, realizarea unei producții suplimentare de peste 40 milioane lei.

Din păcate serioasele rămîneri în urmă, zilele pierdute și banii irosiți în 1967 handicapează activitatea prezen-

Organizarea științifică a producției (cele 730 studii elaborate în întreprinderi prevăd obținerea unui spor în valoare de 850 milioane lei), precum și noua împărțire administrativ-teritorială prefigurează încă de acum realizarea unei cotituri radicale în domeniul producției și lucrărilor de construcții-montaj.

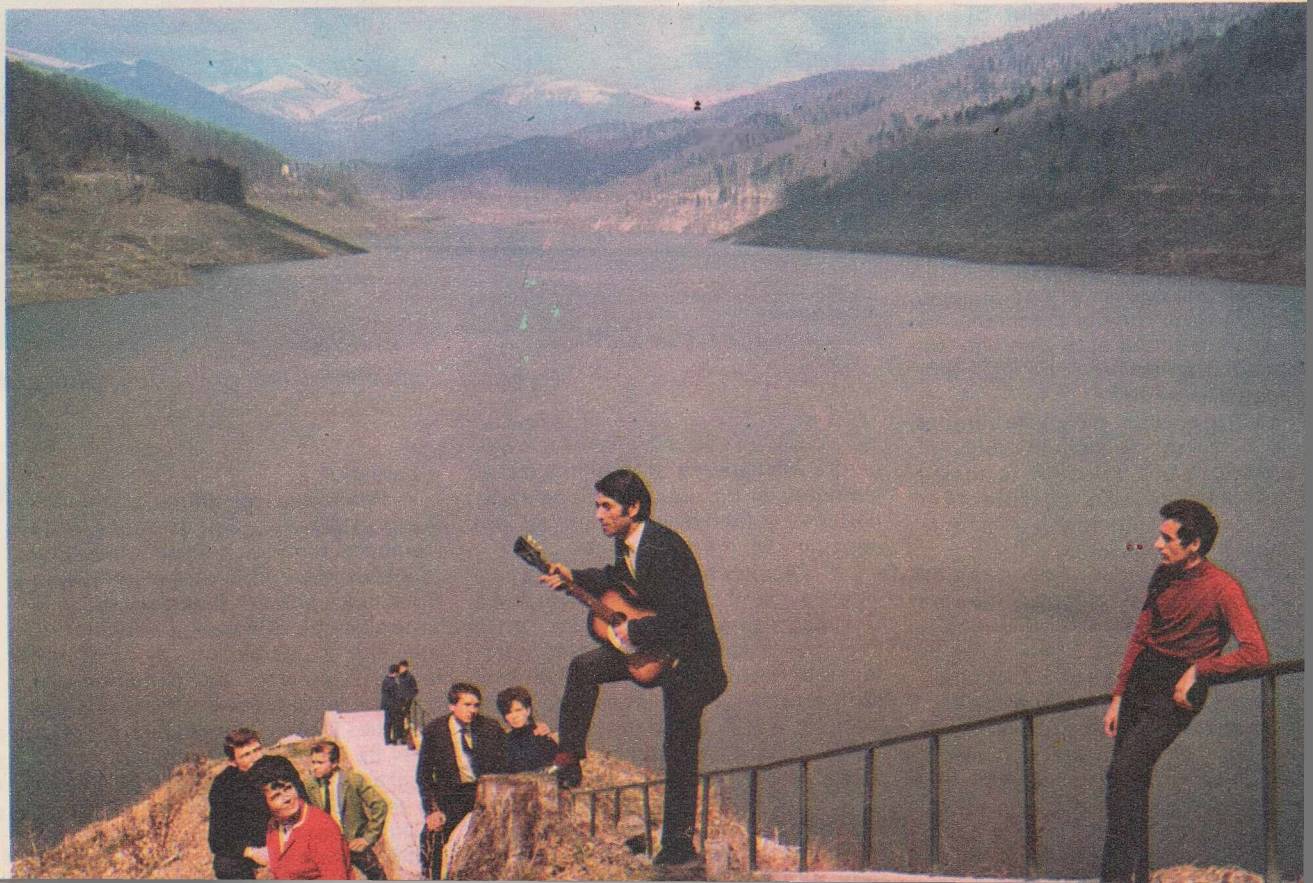
— Sarcinile deosebit de mari — a arătat tovarășul ing. Gheorghe Marinescu, prim-secretar al Comitetului municipal de partid — impun, pe lîngă concentrarea unor importante mijloa-

(Continuare în pag. 9)

▲ Mănăstirea meșterului Manole, celebrul monument religios de la Curtea de Argeș. Măreția turnurilor cu ferestre oblice, dantela fină a rozaceelor, cioplitura amănunțită din marmura capitulelor, briul împletit ce înconjoară trupul bisericii, totul relevă aici gustul și marea iscusință a meșterilor de acum 400 de ani. Despre acest lăcaș, Gavril Protul scria că «nu iaste așa mare și sobornică ca sionul, carele o făcu Solomon, nici ca sfînta Sofia, carele o făcu Justinian împărat, iar ca frumusețe iaste mai pe deasupra decît acelea».

► Barajul Vidraru, zidit în calea Argeșului, va transforma această regiune montană într-un puternic centru turistic. Marele lac de acumulare, așternut sub poala Negoiiului, oferă de pe acum turiștilor imagini de neuitat. În prezent specialiștii sînt preocupați de realizarea unor căi accesibile care vor lega aceste meleaguri de bazele turistice ale Brașovului.

PE ARGES ÎN SUS...

ombinatul petrochimic-Pitești, cea mai mare unitate industrială de pe întreg teritoriul județului. Fotografia noastră prezintă o parte din instalația de piroliză. Scurtarea termenului de execuție la acest important sector al combinatului ar determina realizarea unei producții suplimentare de peste 40 milioane lei.

Există și în Argeș numeroase comune în care dotările social-edilitare au favorizat procesul de urbanizare și chiar realizarea în practică a unor principii de sistematizare. Un exemplu concludent: comuna Lerești.

ce materiale și umane, o intensă muncă organizatorică din partea organelor și organizațiilor de partid. Am avut în vedere organizarea activității comitetului în așa fel ca toți membrii lui să participe la rezolvarea sarcinilor în întreprinderea în care lucrează sau în alte întreprinderi. Doresc să subliniez că această consultare nu se realizează prin ședințe, ci prin legătura directă pe care activiștii de partid, membrii comitetului și ai biroului o păstrează cu unitățile productive. Munca de îndrumare și control beneficiază de sprijinul organizațiilor obștești, iar în realizarea planului de investiții de un real folos ne sînt întîlnirile directe cu factorii de răspundere din ministere și direcții generale, care ne ajută la soluționarea unor probleme ce depășesc posibilitățile șantierelor.

Eficiența acestor recente măsuri se oglindește în realizările obținute prin scurtarea termenelor de execuție. Pe primul loc, «Textila»-Pitești. Darea în funcțiune a țesătoriei, înainte de termen, va însemna realizarea unei producții suplimentare în valoare de 50 milioane lei.

URMAȘI VREDNICI

Cu Radu Negru Voievod, întemeietor de țară și ctitor al primelor biserici și mănăstiri argeșene, pătrundem în lumea celor mai străvechi legende românești.

Am vizitat din nou Biserica Domnească și m-am oprit și de data aceasta, pradă aceluiași emoții puternice, în fața mormintului descoperit al legendarului domnitor. Voievodul de acum 8 secole — înmormintat în veșminte

scumpe, cu cingătoare încheiată în pafta de aur, împodobit cu o diademă și inele bătute în diamante — recheamă din ceața vremurilor apuse imaginea străluciților cavaleri medievali.

Crearea statului feudal independent de către «oameni călări», sosiți prin culoarul Branului, este astăzi contestată de marea majoritate a istoricilor noștri. Presupusul Negru Vodă nu reprezintă altceva decît personificarea legendară a voievodului Basarab I, întemeietorul glorioasei dinastii a Basarabilor, bărbați înțelepți și aprigi, din mijlocul cărora au țîșnit marii conducători de oști Alexandru Basarab, Vlad Țepeș, Radu de la Afumați și cel mai vestit dintre toți, Mircea Voievod.

Gloria Argeșului nu s-a stins nici în năvala oștilor musulmane și tătare și nici sub negura stăpînirii fanariotice. Din lutul țării au prins trup și suflare numeroși bărbați de seamă. Argeșean e autorul primei tipărituri moral-politice în limba română și tot de pe aceste meleaguri își trag obirșia Antonie Vodă, care înființează prima școală publică (1669), Nicolae Olahus, frații Golescu, Nicolae Bălcescu, Ion Neguțici, C.D. Aricescu și mulți din zilele prezentului.

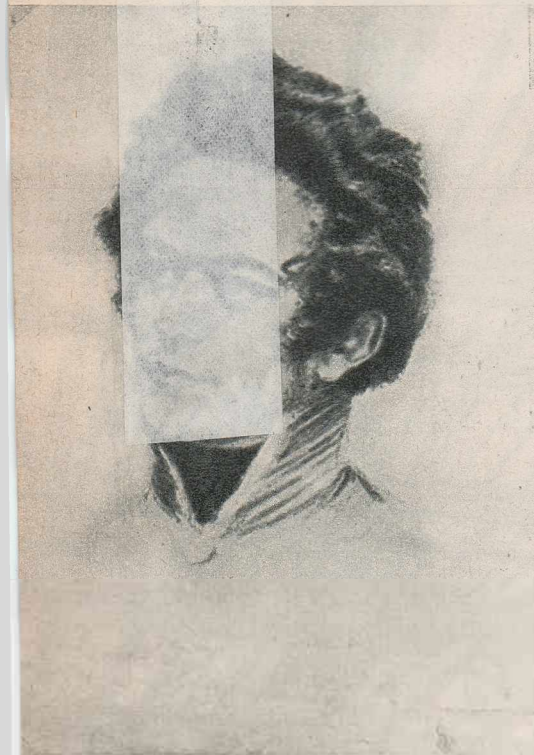
Astăzi, pe aceleași meleaguri, strănepoții bravilor înaintași luptă cu armele păcii, ridicînd marile cetăți industriale ale Argeșului. Sfîrșitul cincinalului va încununa acest efort colectiv prin realizarea unei producții industriale în valoare de 10 miliarde lei.

Sîntem martorii acestor împliniri, noi, cei de azi, constructorii și contemporanii României socialiste.

KARL MARX

ISTORIA A FOST DE PARTEA SA!

de conf. univ. Ion ȘERBĂNESCU

rea unui număr cât mai mare de oameni. Dacă ne-am ales o profesiune în cadrul căreia putem fi cel mai de folos omenirii, nu ne vom încovoia sub povara ei, deoarece munca noastră înseamnă un sacrificiu în folosul tuturor; atunci nu încercăm o bucurie oarecare, meschină, îngustă, egoistă, ci fericirea noastră va aparține milioaneilor de oameni, acțiunile noastre vor avea efecte lente, dar vor fi întotdeauna eficiente, iar peste rămășițele noastre pămîntești vor vărsa lacrimi fierbinți oameni cu suflet nobil».

Maturitatea de gândire și capacitatea de dăruire care transpar în aceste rânduri n-au fost dezmințite pînă în pragul morții. Bătrînul dascăl din Trier, Wittenberg, care nu avea o deosebită simpatie pentru elevul său, a fost probabil impresionat de aceste gânduri patetice și generoase, dar este greu de presupus că a intuit sensul lor adînc. Noi, cei care trăim cu mai mult de un secol după ce au fost așternute pe hîrtie, putem aprecia consecvența cu care Marx s-a con-

◀ Pe chipul de adolescent al lui Karl Marx se înfrățesc inteligența și hotărîrea, prevestind pe teoreticianul și luptătorul de mai tîrziu.

format acestui program de viață, fermitatea cu care el nu a consimțit niciodată să se plece sub povara luptei, hotărîrea de a face din profesiunea pe care și-a ales-o — aceea de om de știință și de revoluționar — idealul suprem al vieții sale.

Marx, savantul și militantul, a lăsat clasei muncitoare o teorie științifică despre misiunea istorică a proletariatului ca grup al capitalismului și făuritor al lumii socialiste. El a înlocuit năzuința spre o lume de apoi, mai bună, mai dreaptă decît cea pămîntească, cu un ideal pe care omul să-l poată făuri în decursul existenței sale reale, prin lupta sa de zi cu zi pentru eliberare.

Punînd temelii unei concepții menite a aduce fericirea și bunăstarea omenirii muncitoare, el a văzut în lupta tenace cu forțele uriașe ale capitalului arena pe care să se manifeste solidaritatea umană, să se dezvolte cele mai nobile aspirații ale omului. Marx a redat individului demnitatea, înfățișîndu-i perspectiva eliberării sale de sub lanțul sclaviei capitalului, demonstrîndu-i că exploatarea omului de către om, cunoscută încă din antichitate, nu este o fatalitate, un fenomen inexorabil, de neînlăturat.

Cu remarcabilă limpezime de cugeta deschisă la cele mai fine nuanțe și la cele mai puțin previzibile cotituri ale vieții, el a știut să vadă contradicțiile realității și să se sprijine pe ceea ce este valoros în gândire și practică, să repudieze tot ceea ce era în contratimp cu aspirațiile și progresul ale omenirii.

Vitalitatea idealului socialist este conștientă de existența celor dintii state socialiste care, infringînd greutăți imense, au deschis calea vieții ideilor lui Marx și ale adepților săi. Cursul însuși al edificării acestei orînduiri a fost plin de prognostice inițiale suferă unele amendamente, se cer înlăturate erori, iar noțiunile doar schițate de fondatorii teoriei socialiste trebuie completate, îmbogățite. În esența noii societăți Marx a văzut-o tocmai în lupta de azi. Forța acestei previziuni a fost atât de mare încît ea a cucerit mințile a sute de milioane de oameni și continuă să se extindă sfera de acțiune. Și oricîtă cernă de imaginație și putere materială ar fi adversarii marxismului, nimic nu poate opri afirmarea acestei grandioase concepții despre eliberarea omului.

Umanismul lui Marx își avea sursele sale profunde în bogata sa cultură literară. Studiul dreptului și al economiei

poate că numele nici unei personalități nu se bucură astăzi de o atît de largă circulație, pe toate paralelele globului, ca acela al lui Karl Marx. Explicațiile acestei imense popularități, atît printre adepți cît și printre adversari, pot fi multiple, însă una mi se pare evidentă. Făuritorul concepției filozofice care-i poartă numele menită a schimba radical societatea, a fost un om în accepția plenară a acestei noțiuni.

În personalitatea gigantică a lui Marx se împleteau cele mai definitorii coordonate ale omului. Acest gînditor revoluționar și militant politic, cu o înaltă cultură, prieten devotat, soț și părinte exemplar, a lăsat urme profunde, de neșters, asupra contemporanilor și asupra urmașilor.

El și-a asumat din fragedă tinerețe misiunea nobilă dar covîrșitor de grea de a se lua în piept, în numele eliberării depline a omului, cu cea mai puternică clasă socială, burghezia pe atunci în ascensiune, proclamînd inevitabilitatea pieirii acesteia. Privind prin perspectiva istoriei, deși bătălia este în curs și rezultatul definitiv relativ departe, se poate afirma cu deplină temei că istoria a fost și este de partea lui Marx.

Ceea ce caracterizează viața sa este concordanța totală dintre gînd și faptă. Încă la vîrsta de 17 ani, el scria într-o lucrare de liceu, «Cugetările unui tînar în pragul alegerii unei profesii»: «Istoria îi consideră mari pe acei oameni care, muncind pentru binele general, devin ei înșiși mai nobili; experiența dovedește că cel mai fericit este acela care a adus fericire

▲ Primăvara anului 1848, în care spiritul revoluționar al popoarelor Europei se manifestă tumultuos, confirma strălucit ideile pe care Marx și Engels le proclamaseră în Manifestul Partidului Comunist. În imaginea noastră: un aspect al revoluției din Germania, înfățișat de o stampă a vremii.

► În cercurile studențești de la Bonn și Berlin, unde tînarul Marx își urma studiile universitare, el se afirma ca exponent al unor idei radicale, din ce în ce mai emancipate de influența primului său dascăl, Hegel.

Soția lui Marx, Jenny von Westphalen, era fiica unui ministru de interne al Prusiei. Ea și-a urmat cu adevărat soțul în exil și a stat mereu alături de el în lupta politică. O dragoste adîncă a legat pe cei doi soți de-a lungul întregii lor vieți.

Comunitatea de concepții și aspirații, stima reciprocă au făcut din această amiciție un ferment creator, un izvor de forță pentru biruirea imenselor greutăți legate de revoluționarea gândirii, de schimbarea din temelii a societății umane pe care o implica marxismul. Mai mult decât lucrările comune, unde este greu să se sizezi care este gândirea lui Marx și ce constituie contribuția prietenului lui, corespondența dintre ei pune în evidență măreția, forța, generozitatea acestei prietenii.

Engels i-a facilitat lui Marx să-și ducă pînă la capăt lucrările teoretice, iar cînd moartea l-a secerat pe acesta din urmă, Engels i-a continuat opera. El a redactat în formă definitivă volumele II și III din «Capitalul», s-a îngrijit de publicarea altor lucrări. Se știe bine că Engels, avînd o situație materială mai bună, a contribuit mult la atenuarea suferințelor pricinuite de precara stare financiară a prietenului său care, prin ironia sorții, era ginere al unui prinț german...

Un soț și un tată desăvîrșit. Îndrăgostit de la vîrsta de 17 ani de fiica unui ministru de interne al Prusiei, Jenny von Westphalen, cu patru ani mai în vîrstă decît el, Marx i-a rămas credincios pînă la capătul vieții. Emoționante mărturiile ale acestei pasiuni atît de umane străbat întreaga lor viață conjugală. Înfruntînd prejudecățile familiei, Jenny și-a urmat cu abnegație soțul în exil, în lupta politică, iar ajutorul ei a fost neprețuit în definitivarea și transcrierea manuscriselor lui Marx. Sub influența soțului, ea însăși a devenit o militantă revoluționară, cu o activitate politică și publicistică remarcabile.

Marx își consacră mare parte din timpul său liber fiicelor sale. În lungi plimbări zilnice, în excursii duminicale, în cadrul familial de fiecare zi, el își educa și delecta copiii cu vastele sale cunoștințe literare, istorice, geografice, îi înveselea cu povestiri hazlii, îi însuflețea prin evo-

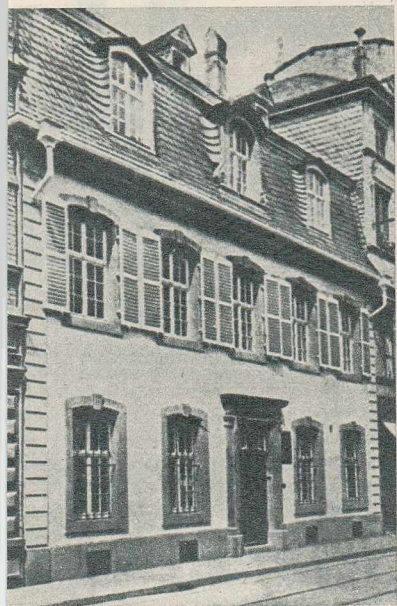
lucarea figurilor legendare ale istoriei umane, între care un loc de frunte îl ocupa miticul Prometeu, cel care a răpit focul din Olimp pentru a-l dărui oamenilor...

Personalitatea părintelui a exercitat o covîrșitoare influență asupra drumului copiilor săi. Fiicele sale au devenit militante în mișcarea muncitorească revoluționară, contribuind la făurirea idealului căruia tatăl lor i-a închinat întreaga sa viață.

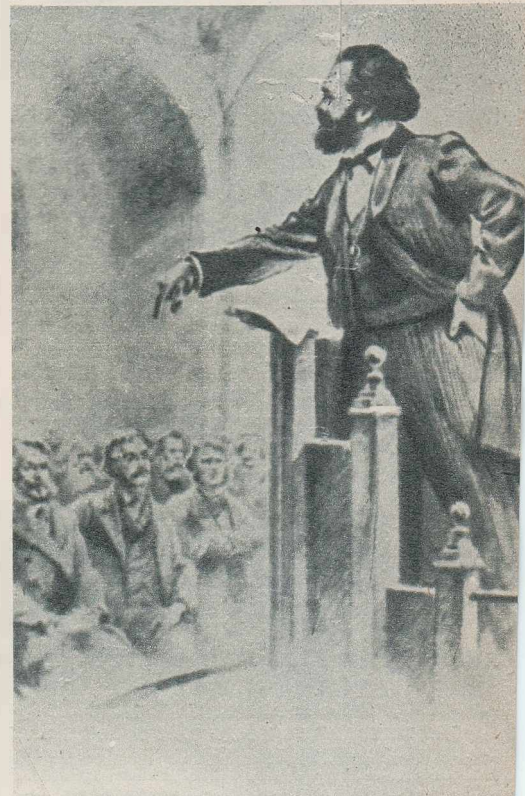
Marx era un om de societate în cel mai bun înțeles al cuvîntului. Însușindu-și ca deviză aforismul lui Terențiu «Nihil humani a me alienum puto» (Nimic din ceea ce este omenesc nu-mi este străin), el aducea în mediul ambiant o atmosferă de destindere. Totdeauna era dispus să asculte o vorbă spirituală, să ridă tumultuos la o glumă bună. Purta cu dezinvoltură conversații despre problemele cele mai serioase și cele mai mărunte, căutînd totodată ca frămîntările, grijile politice să nu-și pună pecetea asupra raporturilor sale de familie sau de prietenie.

Desigur, este greu să schițezi în cîteva pagini o imagine a acestei personalități atît de complexe. Cert este că Marx rămîne în istorie ca una dintre marile figuri ale umanității. În centrul gândirii și acțiunii sale, a mișcării pe care a inițiat-o, se află omul. El a văzut societatea nouă, comunistă, ca o întocmire socială în care izvoarele avuției sociale vor țîșni din plin, iar personalitatea umană se va manifesta multilateral. Această moștenire politico-ideologică se află la temelia mișcării comuniste mondiale.

În programul Partidului Comunist Român, în preocupările sale, se reflectă întru totul aceste nobile aspirații, căror marxismul le dă o temelie științifică. Întreaga politică a partidului are drept țel făurirea acelor condiții care să permită omului să-și dezvolte aptitudinile și calitățile sale, să se afirme ca stăpînul propriei sale sorți

În această casă, la Trier, vechi oraș german, s-a născut la 5 mai 1818 Karl Marx, fiul vocatului Heinrich Marx.

Convins că numai uniți muncitorii pot birui, Marx a inițiat și condus prima Asociație internațională a muncitorilor — Internaționala I. Prin activitatea sa în fruntea Consiliului general, el a contribuit la formarea de partide socialiste în diferite țări, a dezvoltat spiritul de solidaritate internaționalistă a proletariatului. Iată-l țînind o cuvîntare în fața Consiliului general.

Omul care a făcut atît de mult pentru eliberarea clasei muncitoare putea fi adesea intîlnit în mediile proletare din Paris, Bruxelles, Londra. Desenul alături îl arată pe Marx printre muncitorii parizieni.

l filozofiei și al vieții practice a întregii societăți, absolut necesar pentru ducerea la bun sfîrșit a operei sale științifice, nu împietat cu nimic asupra pasiunii sale pentru valorile artistice ale civilizației. Mărturiile contemporanilor îl prezintă ca pe un profund cunoscător al operelor criitorilor antici greci (în fiecare an îl recitea pe Eschil în text original); el recita din memorie, în convorbiri uzuale, în lirica lui Goethe și Heine. Pentru soția și copiii săi, pentru prieteni și colaboratori era o adevărată desfătare să-l asculte pe străinul «Mohr» recitînd versuri din Iliada sau Odiseea, să declame pasaje ample din operele lui Shakespeare. De altfel, în orice reacăz fie zis, toată familia lui Marx avea un adevărat cult pentru celebrul Will, ale căruia personaje au inspirat multe compoziții plastice în opera economică și filozofică a lui Karl Marx.

Marx însuși scrisese versuri în tinerețe, dar împotriva unui adversar al lui Goethe — pe care-l admira mai ales pentru valoarea lui poetică, necruțîndu-l pentru filistinismul său politic — a scris numeroase epigrame. Reflecțiile sale despre artă și literatură vădese un spirit larg, fără prejudecăți, dar neacceptînd estetismul, teoria artei pure. Bogata sa corespondență cuprindea judecăți de valoare care-și păstrează și azi întreaga lor actualitate asupra multor scriitori și opere ale literaturii universale.

Profundul umanism al lui Marx își găsea expresia și în sentimentele de devotament neșărmurit pentru prieteni. Avea mulți. Dar primul și cel mai apropiat a fost Friedrich Engels («Generalul»). Aproape patru decenii au fost împreună sau au corespondat. Ei dezbăteau ideile politice și filozofice, planurile de viitor, numeroase probleme de ordin personal, încheiînd astfel o prietenie devenită aproape legendară.

Nedespărțiii prieteni, Marx și Engels, în camera de lucru.

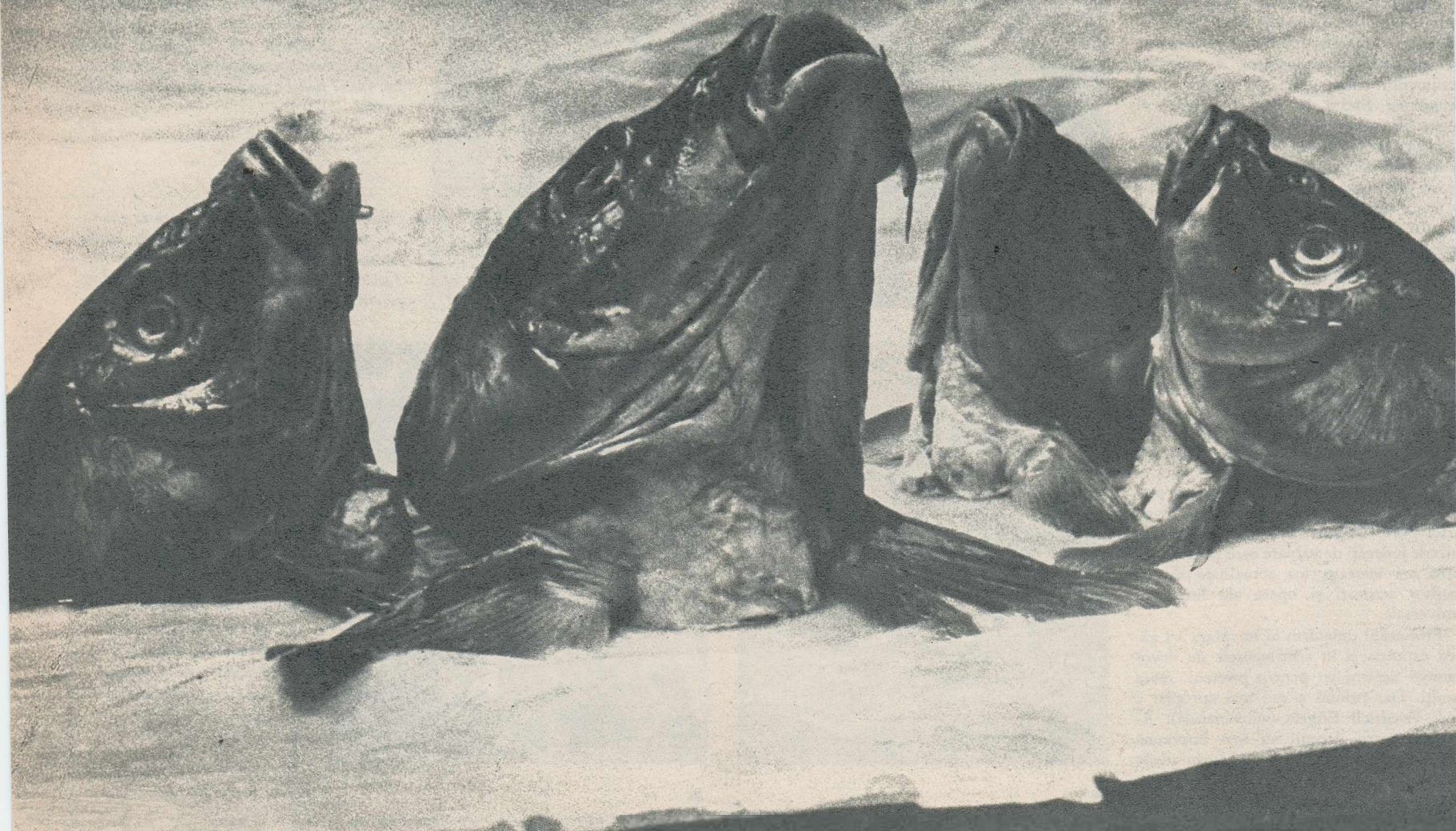
Familia — una din marile, din supremele bucurii ale vieții atît de frămîntate a lui Marx.

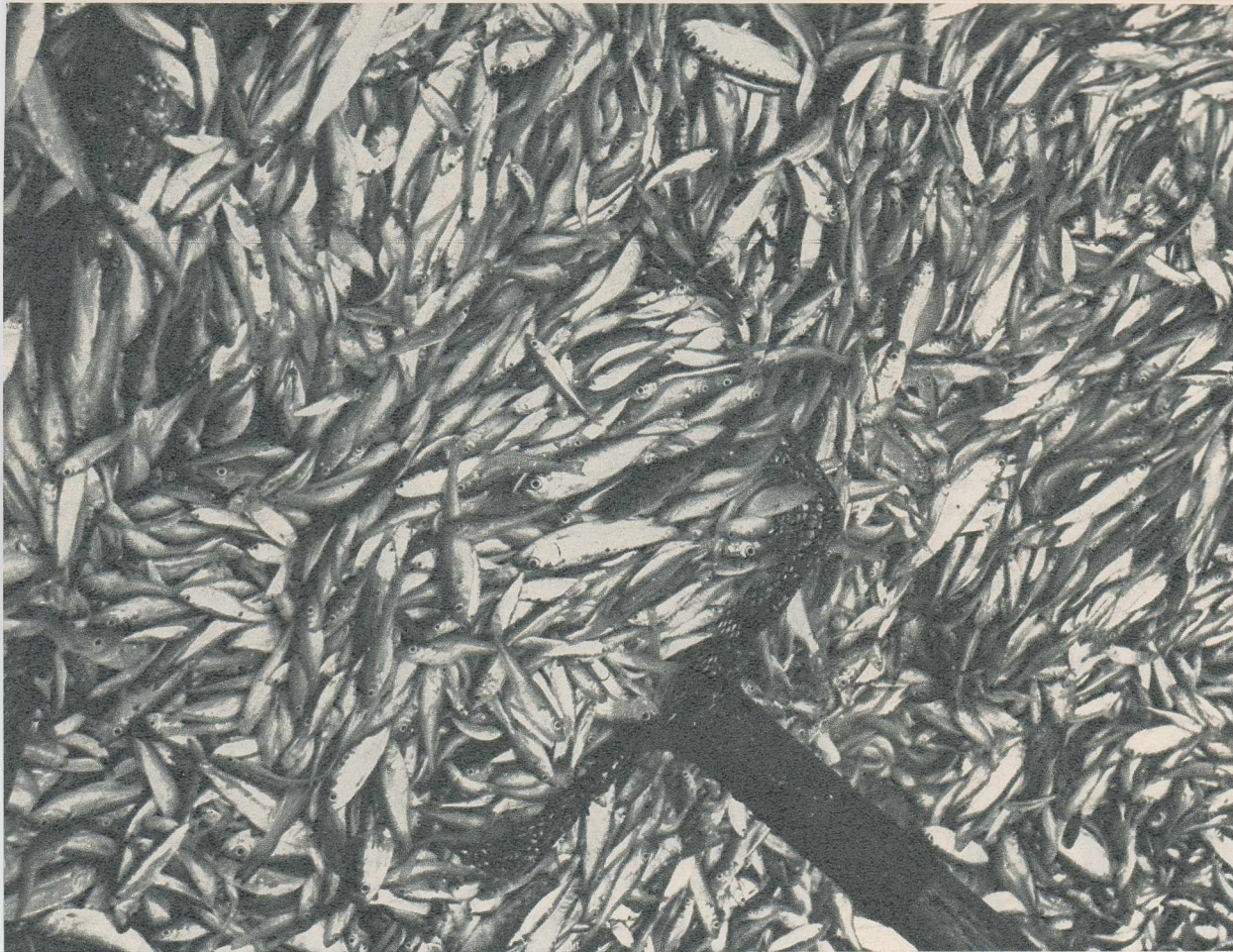
Ilustrațiile pentru acest articol ne-au fost puse la dispoziție de Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării muncitorești și democratice din România, căruia îi aducem pe această cale mulțumirile noastre.

DE CE N-AVEM PEȘTE

Reportaj-anchetă de George CIUDA

Există în România o problemă a peștelui? Sigur că există. Lumea din București, lumea din Bărăga, lumea din Moldova se plinge: peștele se găsește azi mult mai greu decât în trecut. Este adevărat? Nu, și da. Statisticile ne stau mărturie: 1927 — 26 957 000 kg; 1932 — 23 044 000 kg; 1939 — 10 746 000 kg; 1942 — 33 161 000 kg; 1946 — 5 185 000 kg; 1950 — 7 255 000 kg; 1956 — 34 642 000 kg; 1967 — 47 000 000 kg. De ce s-au ivit diferențieri atât de uriașe în producția piscicolă a țării? Din cauza Dunării, a Dunării mîloase, a Dunării nebune care în mulți ani a inundat o suprafață enormă a țării: 400 000 hectare. Cum se pește se obține de pe terenurile inundate? Puțin: 50, 70, 100 kg la hectar. Lunca inundabilă a Dunării dădea 40% din producția totală de pește a țării. Așadar, pentru progresul pisciculturii româneștii trebuia menținută Lunca Dunării în starea ei naturală? Ferească Dumnezeu! Nu era rentabil. De măsura de a îndigui lunca inundabilă e bună? Nu e bună. E foarte bună, e excelentă! Pe sute de mii de hectare, în loc de infime cantități de pește vor avea mări de grîne și păduri de porumb. Și pește unde va trebui să crească? Ei, despre asta vorbim mai vorbi.

Peștea ce se vede rar în magazinele alimentare.

Conform cifrelor amintite, reiese că, în 1967, cuitorii României au mâncat aproape de patru ori mai mult pește decât în 1939 și de circa nouă ori mai mult decât în 1946. Acest lucru este foarte adevărat, dar nu trebuie să se uite că în trecut, în timp ce omul din Bărăgan mănca 15 kg de pește, bănățeianul, maramureșeanul și transilvăneanul rămăneau lângă pita și slana lor. Alta situația acum: peștele e distribuit pe tot cuprinsul țării, mai mult sub formă de conserve și mai puțin în stare proaspătă. A nu se uita: în 1948 nu aveam mai mult de 1 milion kg pește în conserve, pentru ca azi producția de conserve de pește să ajungă anual la 15 milioane kg. Nu am mai mult pește în general și dorim să vedem mai puțin (sau cumpărăm) cit mai mulți crapi cu solzi de aur de «Alimentara».

Care e producția de pește pe cap de locuitor în România? Circa 2 1/2 kg. Foarte puțin. Neîngăduit de puțin. Ce?

Vom încerca să tăiem nodul gordian.

NICI PEȘTE, NICI PORUMB

Nesocotințele se plătesc scump totdeauna. S-o recușăm deschis: în Lunca inundabilă a Dunării am sărit în aer. Păcatul este cu atât mai mare cu cât documentele sunt mai vechi și de stat au subliniat faptul că această zonă a fost exploatăată în mod rațional, pentru ca eficiența economică să-și spună din plin cuvântul. Dar lucrurile s-au schimbat și acum. Dacă peștele și porumbul erau o sursă de hrană și de hrană pentru animale, în prezent, de mare importanță pentru economia națională, desfășoară extrem de greu și, pe alocuri, s-o spunem, e compromisă.

Să ne înțelegem de la început: am scris sute de articole spre rolul covârșitor al cerealelor în economia națională. Și vom mai scrie. Am scris numeroase materiale despre buna gospodărire a pământului, despre sporirea producției agricole, despre folosirea din plin a fiecăruie din bucățile de pământ. Și vom mai scrie. Vom apăra, prin pozițiile noastre publicistice, recenta lege a folosirii raționale a pământului și vom interveni, dacă situația o cere, ca prevederile acestei legi să fie aplicate în spiritul și litera ei. Acum scriem despre piscicultură, dar nu opunind-o agriculturii, ci apărându-le pe amândouă. Facem această distincție intrucit în larga noastră documentare unii vorbitori — e drept, puțini — s-au situat pe fermele și în câmpurile de «porumbiști», afirmând că porumbul trebuie să crească nu numai pe terenurile inundabile, ci și pe terenurile de funduri de lacuri. Peștele, susțin acești temerari, și din oceanele lumii. Ei, asta-i bună; din oceane, și din râuri — dar nu vrem numai din acesta — din râuri, ba. Râurile sunt în afară de faptul că multe sunt poluate — dau pește și în râuri: 50 kg la un km de râu sau, mai precis, 5% din producția piscicolă a țării.

Deci nu e suficient să redăm agriculturii, în zona inundabilă a Dunării, 350 000 hectare iar restul de 400 000 hectare, care reprezintă funduri de baltă, să fie date pisciculturii în sistem dirijat? Să punem porumb

și pe fundurile de baltă? Facem lucrul acesta de 3, 4, 5 ani. La Greaca, la lezerul-Călărăși, pe insula mare a Brăilei am pus porumb. Cu ce ne-am ales? Nici pește, nici porumb.

CREATORI DE MLAȘTINI?

Ei, nu! Sub nici un motiv n-avem voie să fim creatori de mlaștini. Dimpotrivă, după cite știm, cuvântul de ordine în agricultură a fost acesta: secarea tuturor mlaștinilor, în vederea lărgirii circuitului agricol. Atunci cum a fost cu puțină ca în loc să secăm vechile și păgubitoarele mlaștini să creăm altele?

Să încercăm să limpezim lucrurile. În urmă cu câțiva ani au început lucrările de îmbunătățiri funciare în Lunca Dunării. Toți le-am aplaudit. Pe bună dreptate. Vedeam în ele cîștigarea unei victorii spre care năzuim de multă vreme. Ce s-a întimplat? În multe locuri am realizat lucruri bune și am redat agriculturii pământul jinduit. În altele însă soluțiile tehnice care au fost aplicate (insuficient documentate științific) ne-au jucat festa. Așa s-au născut, în zilele noastre, noile mlaștini de la Brăila, Brateș, Călărăși etc. Se pune întrebarea: Unde au fost geologii, pedologii, biologii, hidrotehnicienii, fitotehnicienii, agrochimistii noștri? Ei și nu alții trebuiau să-și spună cuvântul din plin la soluțiile tehnice care trebuie adoptate la asemenea lucrări. Se mai pune o întrebare: De ce sint date în exploatare agricolă terenuri în care sistemele de îmbunătățiri funciare n-au fost verificate? Ca să sporim pierderile planificate ale fermelor agricole? Rugăm a ni se mai permitte o ultimă întrebare: Ale cui sint uriașele sume care au fost «teaurizate» pe străvechiul fund al bălților?

UN CRITERIU UNIC: RENTABILITATEA

Cînd se inițiază o acțiune care afectează interese majore ale economiei naționale se are în vedere eficiența economică, gradul de rentabilitate. Atunci cînd factorii de răspundere au zis: «Pe fundul lacului Greaca să crească porumb!» trebuiau să-și pună câteva întrebări: S-au găsit cele mai bune soluții tehnice care urmează să fie aplicate? Cît reprezintă cheltuielile de investiții pentru punerea în valoare agricolă a unui hectar de fund de baltă de la Greaca? Ce producții se pot obține?

Pentru că, să ne fie cu iertare, nu e suficient să seci lacul, să ari, să semeni și, gata, obții cît ai zice pește 8 000 kg porumb boabe la hectar. Specialiștii și cei ce se ocupă de destinul agriculturii românești nu și-au pus asemenea întrebări?

Amintim faptul că în urmă cu peste 60 de ani au mai fost făcute în țară lucrări de îndiguire. Dar nici atunci n-au fost folosite cele mai raționale soluții tehnice și, ca atare, agricultura a rămas în pagubă. Să ne slujim de un exemplu: în 1905 la Luciu-Giurgeni (lîngă Fetești) a fost îndiguită o suprafață de 3 150 hectare. De mai bine

(Continuare în pag. 27)

GĂLĂȚENI, CUM AR FI MAI BINE?

La solicitarea Direcției comerciale județene Galați, Institutul de cercetări comerciale efectuează o lucrare care are drept scop să stabilească cele mai bune condiții de amplasare, dimensionare și profilare a rețelei comerciale în noile cartiere ale municipiului Galați. De asemenea, lucrarea urmează a propune soluții optime și în problema deservirii populației la domiciliu cu produse alimentare și alte mărfuri. Cercetătorii și colaboratorii institutului au pornit la treabă. Ei analizează, întreprind anchete, caută răspunsuri la tot felul de întrebări legate de aceste chestiuni. Cetățenii din Galați, primii și cei mai direct interesați în aflarea celor mai bune soluții, au prilejul să-și spună părerea răspunzînd la întrebările ce li se pun cu acest prilej. Dar, dacă vor, o mai pot face într-un fel: comunicînd sugestiile și propunerile lor prin scrisori adresate direct institutului. Adresa: București, str. Doamnei nr. 12.

VOM TRAGE LA HOTELUL «TROTUȘ»

Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej are, în sfîrșit, un hotel demn de o așezare urbanistică modernă. «Trotuș» dispune de 230 locuri și face parte dintr-un complex comercial ce mai cuprinde: un restaurant (270 de locuri), o braserie, un bar și unități pentru desfășurarea activităților de artizanat, a cadourilor și a produselor de tutun.

Dacă și deservirea, în noul hotel și în unitățile anexe, va fi la înălțimea construcției și a dotărilor de care dispune, va fi o adevărată plăcere să spui: Am tras la hotelul «Trotuș»!

«...CEA DE TOATE ZILELE» PE 2 ANI!

Organizațiile comerciale din județul Caraș-Severin au primit o repartitie de fînă de 260 de tone în momentul în care pe rețeaua de desfacere și în depozite exista fînă suficientă pentru... 2 ani de zile.

Cine știe, poate că «experții» din acest județ s-au gîndit și la «pinea cea de toate zilele» a șobolanilor, gîrgărițelor și a altor vietăți nerecenzate!

PROASTĂ NEGUSTORIE!

Un bun comerciant își face dinainte socotelile. Știînd ce-i cere clientela, chibzuiește bine ce și cite mărfuri trebuie să achiziționeze. Dar cei ce fac comerț cu textilele și încălțămînta la Timișoara nu sint buni comercianți: la începutul lunii aprilie, în depozitele întreprinderii cu ridicata (I.C.R.T.L.) și ale O.C.L. respectiv se aflau stocuri de mărfuri, peste necesarul real, de circa 40 milioane lei. Aceasta în timp ce planul de desfacere pe primul trimestru era rămas în urmă cu circa 4,5 milioane lei! Și aceasta, în același timp în care numeroși cumpărători ies din magazine nemulțumiți de faptul că nu găsesc unele sortimente de textile și încălțămînt pe care le caută!

Cînd o să ajungă cei puși să facă negoț să cunoască cerințele reale ale cumpărătorilor? Oare le este indiferent faptul că zeci de milioane de lei stau închisi în mărfuri pe care nu le pot vinde? Dacă ar fi vorba de banii lor, nu ai statului, la fel ar proceda?

DIN SPANIA, DIN TURCIA

Sezonul de primăvară prilejuiește intrarea în magazine a noi sortimente textile recent sosite din import prin I.S.C.E. «Mercur», pe baza schimbului de mărfuri: tergal din Spania; țesături de bumbac, fanteziuri și satin pentru plăpumi din Turcia; pleduri din Belgia; prosoape, pături de lînă, baticuri de mătase naturală, țesături din bumbac, lînă și mătase, haine de blană de vizel — din China; țesături de melon din Austria; basmale din Ungaria ș.a.

Croitori, pregătiți-vă foarfecelile! Iar dumneavoastră, domnilor soți, controlați-vă carnetele de CEC. Tentația e mare!

● Ne intră în casă pe fereastră, prin radio, prin televizor, uneori îl mai înghindăm și noi. Îl purtăm și agățat de git. Ne așteaptă la colț de stradă.

● Cu zece ani în urmă, puteai să numeri pe degete cîntăreții de muzică ușoară. Astăzi nu le mai poți da de rost. În Italia sînt 36 fabrici de discuri, 700 case editoriale, 6 500 orchestre, 10 000 de textieri și compozitori, peste 1 600 de soliști. În fiecare zi se produc 50 de cîntece.

● În prima jumătate a anului 1964 au fost lansate în Franța 223 de «nume noi». Cu greu ne mai putem aminti două-trei.

● «John, Paul, George și Ringo, cei patru Beatles, sînt cei mai buni susținători ai lirei sterline. Ei ne-au sporit rezervele noastre de devize» (Dintr-o declarație a fostului ministru de comerț al Angliei, dl. Eduard Heath)

● Tineretul știe să-și revizuiască pasiunile? Jean Ferrat, Hugues Aufray cîntă de peste 15 ani, dar abia în ultimii patru ani au cunoscut succesul.

● Brassens, Aznavour, Leo Ferré sînt editați la «Seghers» alături de Rimbaud și Apollinaire. Alain Bosquet protestează: «Poezie înseamnă poem scris. Opreți uzurpatorii!» Are dreptate?

● Ultimul Festival de la San Remo a fost sufocat de «mamme, farfalle e lacrime» (mame, fluturi și lacrimi). Faptul nu mai trece neobservat.

CÎNTECUL

ȘI OMUL

Anchetă realizată de
Magda MIHĂILESCU

Fotografii de S. STEINER

Muzica ușoară nu mai este astăzi doar cîntată. Riscînd un cuvînt, am spune că este «gîndită». Minunile, mutațiile, accidentele, capriciile, nedumeririle, certitudinile mereu însoțitoare o transformă într-un obiect de studiu asemănător multor fenomene sociale. «Microsociologia cîntecului» a ajuns un titlu care se poartă. Am adresat cîteva întrebări care țin de destinul muzicii ușoare în lume unor personalități ale cîntecului și unor tineri mai de curînd sosiți.

1. Ce înseamnă muzica ușoară în viața societății?

2. Să zicem că ar trebui să facem un portret al societății contemporane judecînd-o după cîntecele ei. Cum ar arăta acesta? Ar fi un portret fidel sau nu?

3. Cum vă explicați dragostea încăpățînată dar și ușurătatea cu care armate de tineri bat zilnic la poarta muzicii ușoare? Ce e bine și ce e rău aici? Aveți ceva de reproșat acestui personaj al zilelor noastre care este vedeta de muzică ușoară?

4. După părerea dv., care este destinul cîntecului?

La aceste întrebări — și încă vreo cîteva. suplimentare — au avut amabilitatea să ne răspundă: **Hugues Aufray, Pia Colombo, Caterina Caselli, Leny Escudero, Jacques Hustin, Josef Laufer, Rita Pavone, Jean-Claude Pascal, Amalia Rodriguez, Rika Zarai.**

MUZICA UȘOARĂ — CEL MAI SIMPLU MIJLOC DE A SPUNE BUNĂ-ZIUA TUTUROR

Leny Escudero: Într-o societate cum este cea contemporană, care ne strînge pe toți în mari aglomerări urbane și ne izolează în uriașe cutii de beton, într-o societate care ne ține într-o veșnică goană, cîntecul mi se pare a fi una din picăturile care lăsate

să cadă cu perseverență pot să străpungă zidul însingurării, ne pot întoarce spre cei din jurul nostru. Cîntecul, pe care-l ascultăm de dimineața pînă seara, ne adună, nu știu cum să vă spun, nu ne lasă să ne pierdem unul de altul. Cînd oamenii se întîlnesc și stau de vorbă, nu le este tuturor la îndemînă să discute despre existențialism, să zicem, despre Sartre și Jaspers. Dar toți fac filozofie, în felul lor. Indiferent că discută despre alegerile din S.U.A. ori despre un nou-născut, tot desprind micile semnificații ale vieții. Într-un fel, cîntecul este mica filozofie a vieții noastre, a fiecăruia. Pentru că este cea mai accesibilă, ne ajută să ne cunoaștem.

— În acest sens putem să interpretăm, desigur, și cîntecul dv., «Astăzi nu trebuie să fii marinar ca să faci înconjurul lumii».

— Dacă vreți.

Hugues Aufray: Cîntecul mi se pare a fi marele refugiu al poeziei. Un refugiu regăsit, nu descoperit. Doar o anumită modă a creat impresia unei dispariții a poeziei. De fapt, nimic nu dispăre pentru totdeauna. Cuvintele se schimbă, lucrurile rămîn. În ultimii ani, industria cîntecului s-a dezvoltat enorm. Era oarecum firesc să apară întrebarea: Unde mai încapе arta cînd se scot zece discuri noi pe zi? Acum, cînd nu ne mai sperie cifrele industriei, asistăm cu încredere la o revoluție a cîntecului, revoluție care constă într-o întoarcere înapoi la romantism. E o reacție normală, de apărare împotriva zdruncinăturilor vieții moderne. Dar să nu credeți că înțeleg prin romantism melodii ale altor timpuri, ci poezia curată. Cei mai mari romantici sînt, după mine, Beatlesii, iar unul dintre marii poeți ai epocii este Bob Dylan. Rimbaud, dacă ar fi trăit în zilele noastre, ar fi cîntat și el. Nu ne ajunge hîrtia pentru a spune tot ce avem de spus.

Josef Laufer: Trăim repede astăzi, în

Pia Colombo

Jacques Hustin

Josef Laufer

Amalia Rodriguez

epoca mașinilor, a rachetelor. În trei-patru zile putem face o grămadă de lucruri. Cîntecul ne poate spune totul și repede despre țări, oameni, alte locuri. (E mai greu să fii acum o ființă enciclopedică) Mă uit la Guy de Maupassant și la Jean-Claude Pascal — mai bine zis, rămîn cu gura căscată în fața lor — nu numai ca la niște extraordinari meseriași și muzicîi, dar și ca la niște monumente arhitecturale. Îi ascult cum cîntă și aflu cîte ceva despre francezi, despre drumurile, deile, soarele lor, tot ce vreți.

Jean-Claude Pascal: În ultimii ani n-au avut pe gînduri, mai ales pe cei care nu mai sîntem foarte tineri, exagerările ye-ye-iste, purtătoare de multe stupidități puse pe muzică. Se crease nu numai impresia falsă a stingerii adevăratelor valori, dar și cîntecul își părăsese parcă misiunea sa de preț. Pe scurt, aș numi această misiune astfel: să rămînă cel mai simplu și mai bun mijloc de a spune bună-ziuă tuturor oamenilor. După ce-am ajuns să ne spunem bună-ziuă, e mai ușor să ne cunoaștem.

Cum vă explicați că mari actori de teatru și film din generația dv., ca Serge Reggiani, s-au îndreptat în ultima vreme spre șansonetă?

— Cîntecul ne angajează întreaga personalitate și toate disponibilitățile artistice. De aceea ne îngăduie să fim mult mai liberi. Cred că și Reggiani a simțit în șansonetă modalitatea de exprimare cea mai directă. De altfel, nu cred că sîntem niște cîntăreți, ci mai mult oameni care cîntăm.

Jacques Hustin: Eu văd în fiecare cîntec o poartă deschisă către poezie. Într-un anumit fel, cîntecul reduce poezia societății la una din sursele ei, căci la începuturi versul era cîntat și răspîdit de trubaduri. Multă vreme se uitase asta. Ce se întîmplă acum, e bine. După cum e bine — și semnificativ — că Seghers îi editează pe Brassens și Aznavour alături de Apollinaire.

— Cum interpretați strigătul lui

Alain Bosquet: «Opriți uzurpatorii! Poezia este poemul scris?»

— O minie de moment, sper.

NE RECUNOAȘTEM?

Pia Colombo: Dacă ar fi să-i credem întru totul pe unii filozofi occidentali, atunci noi, oamenii acestor decenii, sîntem ființe blestamate, incapabile să ne mai găsim echilibrul, puterea de comunicare și marile certitudini. Medicii spun că sîntem nevrozați, sociologii că trăim «în viteză». Filmul ne înfățișează capricioși; cînd declarăm era minijupelor, cînd ne întoarcem la moda anilor '30, cînd purtăm plete, cînd coafuri «evasion». Tot filmul ne arată violenți și dornici de violență; niciodată n-au răsunit mai multe împușcături pe ecran ca acum și niciodată n-au curs mai mult sînge și mai multe imagini sexy. Există un adevăr aici, dar și destulă exagerare. Cîntecul, prin însăși condiția lui, este o oglindă mai fidelă. Fiind un dialog între oameni, o mărturisire, este aplecat asupra mișcărilor sufletești mai puțin spectaculoase dar mai trainice. Nu sîntem chiar așa de păcătoși. Sîntem neliniștiți pentru că avem atîtea de făcut în lume, dar nu înspăimîntați de existență. Brassens și Reggiani vorbesc despre moarte, dar nu bagă groaza în noi. «Aș vrea să trec în lumea cealaltă mergînd pe drumul școlărilor» — mărturisește cu tandrețe Brassens.

Hugues Aufray: Spun unele voci despre noi, despre maturi, că am fi indiferenți, că în fața zbaterilor sociale venim cu o sensibilitate tocită, serios viciată de egoism și de idealuri utilitariste, comsomptive. În aparență, cam așa stau lucrurile: privim la televizor imagini ale războiului din Vietnam și ne vedem în liniște de mîncarea din fața noastră. În realitate nu sîntem atît de seci, iar cînd începem să devenim, se găsesc semeni care să ne tragă de minecă. Printre aceștia se află și cîțiva dintre tovarășii mei

de meserie. Cîntecul de azi poartă, printre altele, cu el, și chipul unui om activ, responsabil, atent la seismele vieții sociale. Bob Dylan strigă celor care fabrică avioane ale morții să nu se ascundă, Brel smulge vălurile ipocriziei burgheze, eu nu povestesc ce bine se simte omul într-un Ford-Mustang, ci cum s-a trezit singur un bărbat care toată viața a alergat după îmbogățire.

Amalia Rodriguez: Invasia tehnicii în viața noastră a schimbat raportul unor valori, a modificat durabilitatea altora. În fața atîtor minuni ale civilizației este ușor să crezi, la un moment dat, că micile celule cenușii pot ține loc de toate. Dacă iubesc muzica ușoară în general, aceasta se datorește și faptului că ea este depozitarul purității și ingenuității pe care e bine să nu le pierdem niciodată și de care e bine să nu ne jenăm. În acest sens, cîntecul mi se pare a fi mult mai sincer decît alte arte — poate și pentru că, prin natura lui, exclude sofisticările intelectualiste cu orice preț. Aznavour suferă pe scenă pînă la sfîșiere, dar suferă cu demnitate. Becaud este mînios pe el însuși cînd își dă seama că îl amenință pericolul de a fi înfrînt de sentimente. Tinerii își cîntă dragostea cu timiditate și gingășie, dar fără false pudori.

Leny Escudero: Cîntecul zilelor noastre transmite o mărturie emoționantă, după mine, a contemporaneității: afirmarea explozivă a tineretului în viața socială. Niciodată o generație tinăra n-a izbutit să se facă atît de mult ascultată, să se impună și să direcționeze unele atitudini (las la o parte exagerările zgomotoase ce însoțesc inerent orice mișcare nouă, încercările extremiste de eliberare de sub tutela adulților). Indiferent care ar fi cauzele acestei irumperi de tinerețe — forța economică a generațiilor noi, ori altele, asupra cărora n-are rost să insistăm aici — important este să nu deformăm imaginea acestui tineret atunci cînd vorbim despre el. Ca să ne păstrăm în inte-

riorul muzicii ușoare trebuie să spun că ei, tinerii, care, oricum, sînt stăpîni ai acestui regat, sînt foarte atenți la valoarea socială a cîntecului. Ați observat care este una din temele lor obsedante? Prietenia. Niciodată cuvîntul «copain» nu a fost atît de mult fluturat.

— Poate trebuie să le mulțumim pentru că întrețin, prin cîntecele lor și în felul lor, una din cele mai nobile idei ale lumii — prietenia. Personal, iubesc acest tineret care are nevoie de dragoste și de pace, care este conștient că a venit pe lume poate prea tîrziu pentru a fi un nou Columb și prea devreme pentru a zbură în cosmos, dar care este purtătorul unui frumos realism. Cîntecele sale nu mint. Doar anumiți negustori profită de pe urma emancipării băieților și a fetelor de azi.

NU SE ÎNTÎMPLĂ MINUNI

Caterina Caselli: Nevoia de afirmare și de independență a tineretului este reală. Muzica ușoară este terenul cel mai propice, căci meseria de cîntăreț o poți face de unul singur, nu ca în teatru sau în cinema, unde ești mereu legat de ceva...

— «Țara libertății totale» — spunea Brel.

— Trebuie să recunosc însă că puzderia de tineri care vor să se lanseze sînt atrași și de perspectiva unei glorii, și a unui succes material ușor de dobîndit. Dar succesul este o coincidență atît de stranie!... Cei care nu vor să înțeleagă acest lucru au dezamăgiri crunte. Unii fac și gesturi fatale. Cred că industria discului întreține artificial mirajul reușitei. Îți ascultă vocea, îți spui «ce grozav sînt», dar pe urmă îți dai seama că pe scenă ești incapabil să cînti o oră și jumătate.

Josef Laufer: Totul e bine pînă în clipa cînd tinerii nu vor să ajungă vedete înainte

(Continuare în pag. 16)

CINTECUL ȘI OMUL

de a ști să-și lustruiască cum trebuie pantofii. M-am chinuit ca să-l conving pe fratele meu să-și vadă de treabă, să-și încerce norocul în altă parte, nu în muzică.

Rita Pavone: Personajul ca atare, vedeta de muzică ușoară, este cumva confecționat de publicitate. Nu este un tip ideal, din moment ce nu cunoaște altă rațiune de existență decît succesul.

— **Dumneata ce-ai face dacă, iartă-mă, într-o zi ți-ai pierde admiratorii?**

— Mi-aș vedea de treburile mele, acasă.

Cînd am început să cînt, cu 12 ani în urmă, se spunea despre mine că sînt o cîntăreață «pentru părinți». Melodiile de azi, dar mai ales cele de mîine, vor fi, cred, deopotrivă și pentru părinți, și pentru tineri.

Caterina Caselli: După ce shakeul ne-a scuturat pînă ne-au trecut sudorile, a urmat o perioadă de relaxare. N-aș putea să spun precis ce va urma. Depinde atît de mult de schimbarea tipului de tînăr. În orice caz, cîntecului italian, care niciodată n-a strălucit prin idei, i-aș dori o mai insistentă înclinare

Rika Zarai

Jean-Claude Pascal: Anumite mituri ale societății noastre, mitul tinereții, al succesului, bine întreținute (astăzi se vorbește peste tot de tineret, așa cum numai în clasicism se vorbea de omul matur, echilibrat), impulsionează candidatura la titlul de cîntăreț. Nu văd nimic periculos aici. Numai că, din cînd în cînd, trebuie să atragem atenția că ne aflăm pe teritoriul unei arte unde nu se întîmplă minuni, unde prețuirea autentică și-o cîștigi printr-o muncă neînchipuit de grea. E bine ca tinerii să știe din timp că munca este singurul mod recomandabil de viață pentru un om.

VIITORUL CÎNTECULUI? NU AVEM MOTIVE DE ÎNGRIJORARE

Rika Zarai: În mod sigur, cîntecul se află pe un drum al înțelepciunii. Înțeleg prin asta eliberarea de furia rockului și a ye-yé-ului, găsirea unui echilibru care stă bine adevăratei arte. Prin redescoperirea folclorului, cîntecul și-a cucerit încă un însemn de noblețe pe care, nădăjduiesc, și-l va păstra.

Jean-Claude Pascal ▶

VÎNĂTOREȘTI

în luna mai...

...crezi că ai ajuns în rai! Cu asemenea versuri naive, făcute, poate, mai ales de dragul rimei, căutau să-și exprime bunicii noștri mulțumirea de a se fi învrednicit să se bucure încă o dată de frumusețile pe care natura și le etalează, în această lună, de la malul mării până la creierul munților.

Acum, sălbăticiunile, scăpate definitiv de greul iernii și chiar de primejdia înghețurilor tirzii, îi dau zor cu prășila, pentru ca să umple golurile pe care viforitele și gerul năprasnic le-au făcut în rindurile lor.

Pe vînătorul cinstit, un elementar simț de omenie îl obligă să se abțină, la această epocă, de a tulbura pacea codrului, a câmpiei și a stufului. Totuși, pentru ca să nu îi fie răpit prilejul de a lua parte la marea sărbătoare a reinvierii naturii, legea îi dă dreptul să-și ia partea, cu socoteală și numai în măsura în care poate să facă acest lucru fără să se cunoască, din două neamuri de vînat care în țările Apusului azi-mîine vor însemna doar un vis, dar care încă dăinuie, pe meleagurile noastre, în număr destul de însemnat și mai ales în exemplare sălbatice și puternice care stîrnesc invidia turiștilor care ne vizitează țara. Este vorba despre două păsări mari și mîndre. Una dintre ele, dropia, trăiește numai în întinsul stepei. Cealaltă, cocoșul de munte, trăiește numai în străfundul tănișelor munților celor înalți, la marginea de sus a pădurii, în care fagul face loc bradului. Ambele se pot vîna, cu autorizație specială, firește, pînă la mijlocul lunii.

Legea și etica vînătorească permite împușcarea cîte unui cocoș; la amîndouă speciile — poligame amîndouă — masculii sînt totdeauna prea mulți. La amîndouă speciile ei sînt mai mari și mai împodobite.

Dropia, și mai ales dropioiul, e o pasăre acit de sperioasă încît apropierea ei, în stepa deschisă, unde vînătorul cu greu se poate fofila nevăzut, fiind nevoit să recurgă la tot felul de șmecherii, nu-i o treabă la-nemîna oricui. Astfel condiția de luptă dreaptă este de față. Astfel perpetuarea acestei mîndre păsări a bărganurilor noastre este asigurată.

Celălalt vînat de seama te obligă să-ți bați singur poteca încă înghețată. Și nu oricare vînător îndrăznește să ia muntele în piept. Nu oricare vînător e gata să se expună primejdiei de a rămîne blocat în vreo colibă de viscolul ce în acel peisaj nu-i o raritate nici chiar atunci cînd pe la poale pomii fructiferi de mult și-au scuturat floarea. Iar acest negru cavalier al înălțimilor nu se prea lasă apropiat decît doar în clipele cînd, îmbătat de dorințe, uită pentru cîteva clipe de prudența caracteristică speciei. Prudență care, și în acest caz, asigură condiția de luptă dreaptă dintre el și vînător, asigură dăinuirea acestor mîndre păsări ale codrului de munte.

Pentru cel ce îndrăgește sportul cu undița, practicat pe malul pîrului de munte, luna mai marchează venirea anotîmpului în care peștele, mai precis păstrăvul, acest bătaios răpitor al apelor involburate, prinde a se repezi din ce în ce mai avan după hrană. Spre bucuria celui ce caută să-l păcălească oferindu-i-o... la cîrlig.

Păstrăvarul nostru, înveșmîntat în haină ușoară, care să nu îl împiedice atunci cînd e nevoit să se strecoare printre tufărișurile malului, care să nu îi împiedice largile mișcări cu care își va arunca momeala, din zori pînă-n amurg, spre locurile «bune» de pe suprafața apei cînd line, cînd clocotitoare, va sări din lespede în lespede, încălțat cu cizme de cauciuc pînă peste genunchi, ferindu-se de ochii peștelui care, cît ce ar zări o umbră — fie chiar aceea a vergii nici de grosimea degetului celui mic, a firului subțire ca părul din coada calului — s-ar retrage definitiv în ascunzișul lui.

Dacă nu îi e deșteptată bănuiala, păstrăvul se va repezi nebunește la «prada» din cîrlig: o «muscă» naturală sau artificială, o «linguriță» din metal lucitor care imită mișcările unui peștișor cam beteag. Dar va căuta să o «scuipe» tot atît de fulgerător, cît ce își va da seama că a fost păcălit. Astfel undițarul, dacă vrea să nu îi scape prada, va fi nevoit să «înțepe» în cea mai favorabilă fracțiune a secunde cît durează această luptă cu peștele. Căci dacă greșește mișcarea, adio!... Partida se joacă, așadar, și aici, cu șanse oarecum egale, căci altfel nici nu-i frumos... Dacă va scăpa primul pește, va fi prins al doilea.

Să nu uităm însă nici vechea zicală care ne învață că primul păstrăv pe care l-ai scos din undă limpede a pîrului te-a prins el pe tine. Și încă pentru toată viața!...

Nic. A. STRĂVOIU

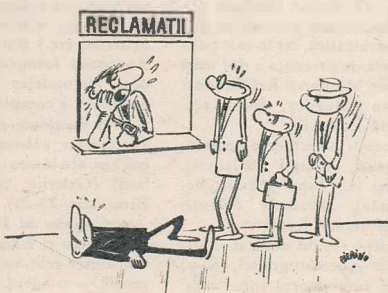
Edith Piaf

spre viața socială, chiar spre cea politică. Ar fi bine să avem mai multe cîntece precum cel al lui Celentano, «Băiatul de pe strada Gluck»...

— ...pe care Festivalul de la San Remo din '66 nu l-a băgat în seamă.

Pia Colombo: Au trecut peste noi valurile ritmurilor și ne-au lăsat ceva bun (la urma urmei, nu poți mîncă mereu numai prăjituri cu cremă, simți nevoia și a unei ciorbe de varză): un dinamism căruia trebuie să-i găsim acum cuvintele corespunzătoare.

Jacques Hustin: Viitorul cîntecului se numește romantismul. El ne asigură și recunoașterea oamenilor mai în vîrstă. Poate că e nevoie de o înțelegere între generații. Mîi place să repet cuvintele lui Reggiani atunci cînd mă gîndesc la cîntăreți: «Nu sîntem poeți prin plachete, poate că pur și simplu nici nu sîntem poeți, ci doar niște oameni care culegem poezia de ici, de colo, de peste tot unde o lasă alții».

— Următorul...

Senatul McCarthy, care și-a anunțat candidatura ca un protest împotriva războiului din Vietnam.

În Statele Unite campania electorală prezidențială se desfășoară în două etape: prima etapă durează de la data când politicienii își anunță candidatura și până la cele două convenții ale partidelor republican și democrat (iulie și august 1968) care numesc pe candidații lor la președinție și vicepreședinție; a doua etapă, de la convenții până la alegerile din noiembrie.

Fiecare etapă își are canoanele și tradițiile ei. Pentru cei neinițiați în tainele primei etape, actualmente în curs, lucrul cel mai curios pare acela că oamenii poli-

tici americani care doresc să atragă atenția asupra lor pot face aceasta în două feluri: declarând deschis că vor să fie considerați candidați, ceea ce în folclorul politic se cheamă «aruncarea pălării pe ring», sau precizând în modul cel mai categoric posibil că nu candidează, că nu vor accepta să candideze în nici o împrejurare ș.a.m.d. Până acum și-au anunțat deschis candidatura republicanii Romney (care s-a retras din lipsă de ecou) și Nixon, iar la democrați Eugene McCarthy și, zilele acestea, Hubert Humphrey. Sena-

Studentii au sosit cu miile ca voluntari în campania lui McCarthy.

CAMPANIE ELECTORALĂ «made in U.S.A.»

de Silviu BRUCAN

STRATEGIE ȘI TACTICĂ

Principalul obiectiv strategic al primei etape constă în cucerirea, prin diferite mijloace, a unui număr suficient de delegați ai organizațiilor statelor pentru a obține la convenție, încă de la primul scrutin, majoritatea voturilor, și deci desemnarea drept candidat al partidului. La convenția democrată din 1960, unde lupta se dădea între John Kennedy, Lyndon Johnson și Adlai Stevenson, din totalul de 1 520 delegați Kennedy a obținut la primul scrutin 765 de voturi și a câștigat bătălia pentru candidatură. Un rol aproape hotărâtor în această privință îl au organizațiile din principalele state care dețin un număr mai mare de delegați: New York (114), California (81), Pennsylvania (81), Illinois (69), Ohio (64), în timp ce New Hampshire are numai 11 voturi, iar Wisconsin 31. Același lucru l-a realizat Goldwater la convenția republicană din 1964.

Până la declarația de renunțare a președintelui Johnson, candidatura acestuia era oarecum asigurată la convenție, deoarece, potrivit tradiției ultimelor decenii, nu s-a întimplat niciodată ca unii președinți în exercițiu să i se refuze desemnarea drept candidat al partidului. Această tradiție are și o bază funcțională determinată de faptul că președintele continuă să se afile în fruntea statului timp de 5 luni după convenție și două luni după alegeri, intrarea în Casa Albă a președintelui ales efectuându-se la 20 ianuarie anul următor. Or, în mod evident, s-ar crea o situație foarte dificilă dacă la convenție ar fi desemnată drept candidat și lider al partidului o altă personalitate politică opusă președintelui care mai guvernează fără încă multe luni în numele aceluiași partid. Aceasta și explică diferitele tentative ale lui Robert Kennedy de a ajunge la o înțelegere de compromis cu președintele Johnson, deși în declarațiile sale senatorul de New York se manifestă ca un critic vehement al politicii administrației.

În cazul în care lupta pentru candidatură rămâne nedecisă la primul scrutin al convenției sau la scrutinele următoare, nici unul dintre competitori nereușind să ob-

torul Robert Kennedy a folosit ambele tehnici: la început a declarat că nu va candida, pentru ca recent să-și arunce și el pălăria pe ring. Guvernatorul Nelson Rockefeller a folosit inițial tehnica negației, iar ulterior și președintele Johnson a recurs la ea, printr-o adevărată lovitură de teatru bazată pe «șoc» și lacrimi, la sfârșitul unei declarații radiotelevizate. Cine nu vrea să se lase surprins sau păcălit, să-și însușească cu atenție regulile jocului și să nu elimine din cursa pentru candidatură pe nici unul dintre cei care folosesc tehnica negației.

De regulă, negarea intenției de a candida constituie un lux pe care și-l poate permite numai acela care are atuuri puternice în mână; el mizează pe declanșarea în preajma convenției sau chiar la convenție a unei masive cerințe din partea majorității delegaților celor 50 de state ca să fie desemnat drept candidat al partidului. Este ceea ce se numește «bandwagon», sugerind acele vagoane de cale ferată cu care călătoreau odinioară circurile, ornamentate multicolor și strident, cu o formație muzicală gălăgioasă, care captiva atenția publicului.

Modalitatea obișnuită pe care o folosesc în prima etapă oamenii politici care vor să demonstreze că se bucură de popularitate o constituie însă alegerile preliminare, neoficiale, organizate în anumite state — *primaries* — așa cum au avut loc de pildă în New Hampshire și Wisconsin. De regulă, la aceste «*primaries*» participă la vot numai aderenții partidului respectiv. Sînt însă state în care votul este «deschis» și altor cetățeni, iar în California s-a întimplat ca aceeași persoană să câștige ambele competiții.

În ce privește numele înscrise pe buletinele de vot, în afară de cele ale candidaților declarați, pot fi adăugate numele a diferiți lideri politici, inclusiv al celor care dezmint intenția de a candida, cu condiția ca petiția lansată în favoarea înscrierii acestora din urmă pe listă să întrunească mai multe mii de semnături. Cifra diferă de la stat la stat. Uneori, un fruntaș local al partidului se prezintă în mod simbolic în numele candidatului central, cum a fost cazul în Wisconsin, în numele președintelui Johnson.

(Continuare în pag. 20)

COLIERUL DE PERLE

SCRITURI DRICEȘTI...
(artice autentice)

«Dacă puțin aur poate face dintr-un om nenorocit unul fericit, nu-l mîncați».

Champfleury: «Domnul de Boisdyver»
(pag. 126)

«În fundul pieptului, plutind într-un ocean de lacrimi, inima sa asasinată de suferință se zbătea strigînd după ajutor».

Henry Murger: «Scene din viața boemă»
(pag. 191)

«Pe capră, spatele birjarului era surprins auzind un pînset atît de puternic».

Jules și Edmond de Goncourt: «Germinie Lacerteaux» (pag. 254)

«Institutorul avea ochii arzători, de un albastru globulos și fanatic».

Alphonse Daudet: «Evanghelistul» (pag. 205)

«Farfuriile conturau pe albul de cretă al feței de masă cercuri de un alb mai galben».

J.K. Huysmans: «În menaj» (pag. 314)

«Pe cuvînt de onoare, am simțit o lacrimă care îmi urca pe gîtlee».

Gustave Droz: «Domnul, doamna și copilul»
(pag. 149)

«Marguerite, spuse în cele din urmă Gontran, ești un înger și vei rămîne un înger pînă cînd Dumnezeu, prin mîinile unui preot, va face din d-ta soția mea: privește-mă ca pe fratele d-tale».

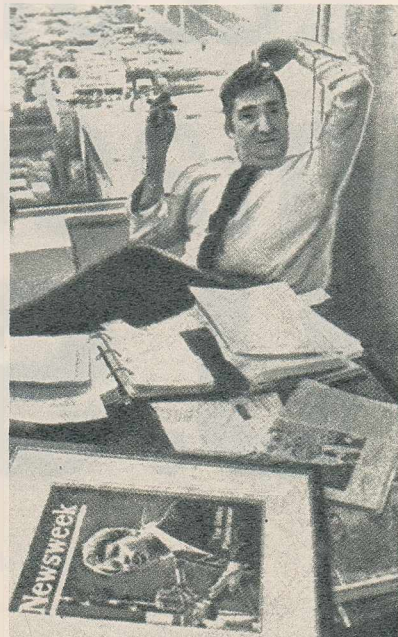
Ponson du Terrail: «Tovarășii de arme»
(partea I, cap. 32)

(După Albert Cim: «Récréations Littéraires»)

— Pentru ca oricine să vadă ce talie suplă am... »

CAMPANIE ELECTORALĂ «made in U.S.A.»

Vechiul impresar al campaniei președintelui Kennedy — Pierre Salinger — a preluat aceeași funcție în campania lui Robert Kennedy.

țină majoritatea, se recurge la o rezervă, ceea ce în limbajul plastic american se numește «dark horse» (cal negru). Unii politicieni care își fac socoteala că nu au șanse în «primaries» și nici puterea de a declanșa la momentul oportun o mișcare a delegaților în favoarea lor (bandwagon), mizează pe cartea «calului negru». În publicistică, această operație — *smoking room* — este descrisă în termeni dramatici: o cameră înecată în fum, în care principalii sforari și bossi electorali ai partidului, trăgînd adînc din trabuce groase, cîntăresc șansele diferiților «cai negri» de a obține mai întii aprobarea convenției și salvarea partidului de la o ruptură (care nu se produce niciodată) și mai apoi sufragiile milioanei de americani. Nelson Rockefeller, de pildă, care și-a dat seama că nu-l poate înfrunta pe Nixon în «primaries» deoarece acesta din urmă are mașinăria locală republicană de partea lui, se păstrează ca o rezervă pentru asemenea situație. El știe doar că repubiicanul care poate obține cel mai mare număr de voturi în noiembrie este Rockefeller. Iar aceasta o știe și cei care, eventual, se vor găsi în «smoking room» la convenția republicană. Ronald Reagan, guvernatorul Californiei, starul de cinema din filmele în care apărea călărind în Vestul sălbatic, așteaptă și el să devină «cal negru».

MECANIZAREA ALEGĂTORULUI ȘI DESHIDRATAREA CANDIDATULUI

Această primă etapă a campaniei electorale pînă la convenție se desfășura în-deobște destul de anodin. În lipsa unor deosebiri programatice între candidați, accentul cădea pe deosebirea de vîrstă, de religie, de temperament, de familie și nu mai puțin pe dicțiunea și calitățile fotogenice ale acestora. Aceste ultime atribute au căpătat proeminență în perioada postbelică, o dată cu creșterea rolului radioului și televiziunii în campania electorală. Dacă la acestea se adaugă faimoasele sondaje de opinie care în timpul

campaniei se efectuează săptămînal, se ajunge la un fel de mecanizare a procesului politic electoral. Oratoria locală și campaniile duse din trenuri care se opresc în fiecare stație și fluieră prelung pentru a atrage publicul apar ca niște supraviețuiri arhaice și desuete ale unor vremuri apuse. Telegramele de presă, emisiunile de radio și televiziune au transformat campaniile electorale într-o acțiune pe scară largă, dirijată de la centru, prin care candidatul ajunge în mod instantaneu și simultan la alegătorii din orice colț al țării. Apelurile candidaților întesc departe, iar reacția publicului este măsurată în grafice ale sondajelor săptămînale, care indică cu o precizie matematică urcarea și scăderea popularității acestora. Alegătorul este astfel redus la un număr dintr-un calcul statistic și la un spectator dintr-un vast public de radio și televiziune.

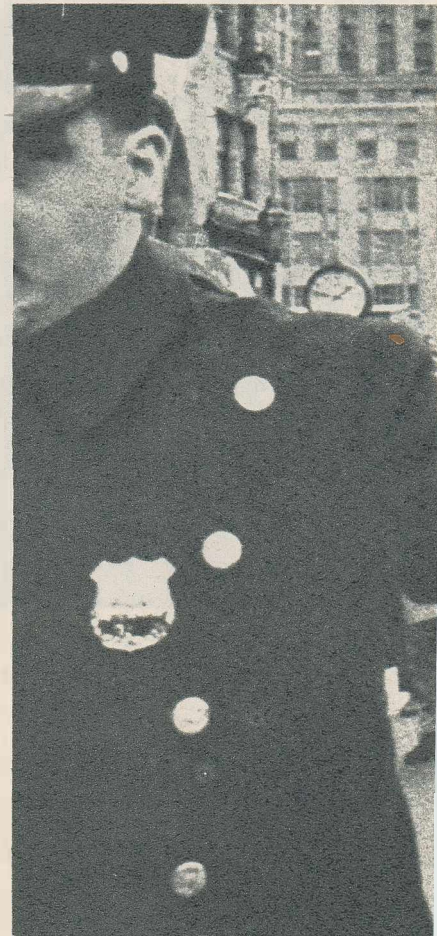
Rolul crescînd al marilor agenții de publicitate și metodele de influențare psihologică folosite de acestea fac ca alegerile să semene din ce în ce mai mult cu o campanie comercială publicitară, în care alegătorul joacă rolul unui cumpărător potențial căruia trebuie să i se «vîndă» o marfă. Și, după cum la lansarea unui nou produs pe piață firma are grijă să nu neglijeze nici o categorie de consumatori, tot așa candidații au grijă să tocească ascuțișul programelor lor pentru a nu îndepărta nici o categorie de alegători. Mecanizarea alegătorului are drept rezultat deshidratarea candidatului și a problemelor controversate.

Personalitatea candidatului, puterea lui de atracție și priceperea sa de a face contact cu masele rămîn atribute extrem de importante în bătălia alegerilor locale preliminare. *Hand-shaking* (strîngerea mîinilor oamenilor din popor), *baby-kissing* (sărutarea bebelușilor în public), *crowd-rousing* (capacitatea de a atrage mulțimea), ca și *headline-hunting* (arta de a ajunge în titlurile gazetelor) rămîn la loc de cinste în recuzita omului politic american. Rockefeller a făcut școală prin dexteritatea cu care merge în cartierul italian din New York pentru a mînca macaroane și «pizza», trece prin Harlem și dă mina cu negrii, vizitează ulițele evreiești și se fotografiază alături de rabini, vorbește în spaniolă cu portoricanii, promițîndu-le tuturor fericirea pe pămînt.

DOUĂ PROBLEME GRAVE

Actuala campanie electorală a avut de la început un caracter deosebit. Ea se desfășoară într-un moment cînd Statele Unite se găsesc în fața a două probleme majore — războiul din Vietnam și drama explozivă a celor 20 milioane de negri — care au dezbinat societatea americană într-un grad fără precedent în acest secol. Extrema gravitate a acestor probleme cu ecou atît de profund în conștiința americană a reumanizat procesul politic electoral și a trezit la luptă forțe sociale și antagonisme pe care sistemul politic american s-a străduit să le camufleze și să le înăbușe.

Cea mai caracteristică manifestare a acestor fenomene a constituit-o candidatura senatorului democrat Eugene McCarthy care fără a dispune de bani și de o mașinărie politică — cele două condiții indispensabile unui candidat la președinție — a pornit lupta împotriva politicii administrației de război în Vietnam și de neglijare a problemei rasiale acasă. Senatorul de Minnesota și-a anunțat can-

Prima manifestare electorală a lui «Bob» Kennedy, după anunțarea candidaturii sale: un marș pe străzile New Yorkului, de sărbătoarea irlandezilor — ziua Sf. Patrick.

didatura cu scopul declarat de a se opune candidaturii președintelui Johnson, responsabil de această politică. Era un act politic de curaj care a avut un ecou puternic în rîndurile tinerilor studenți veniți cu miile să-l ajute, ca voluntari, în campania din New Hampshire, McCarthy a exclamat: «Acum vom avea bani ca să putem plăti hotelul». Vizitînd casă cu casă, oprind oamenii pe stradă pentru a sta de vorbă cu ei, organizînd mici mitinguri în piețe. Însoțitorii săi erau puși mereu în situația de a răspunde la întrebările cetățenilor: «Cine este acest domn cu părul cărunt?»

Fondurile colectate de diferite cercuri progresiste și liberale erau foarte reduse. Abia după anunțarea succesului în alegerile din New Hampshire, McCarthy a exclamat: «Acum vom avea bani ca să putem plăti hotelul».

Succesul lui McCarthy l-a determinat pe senatorul Robert Kennedy să urce pe ring. Acesta dispune de ceea ce se numește «*well-oiled-machine*» (o mașinărie bine unsă) și de moștenirea politică a fratelui său, fostul președinte John Kennedy.

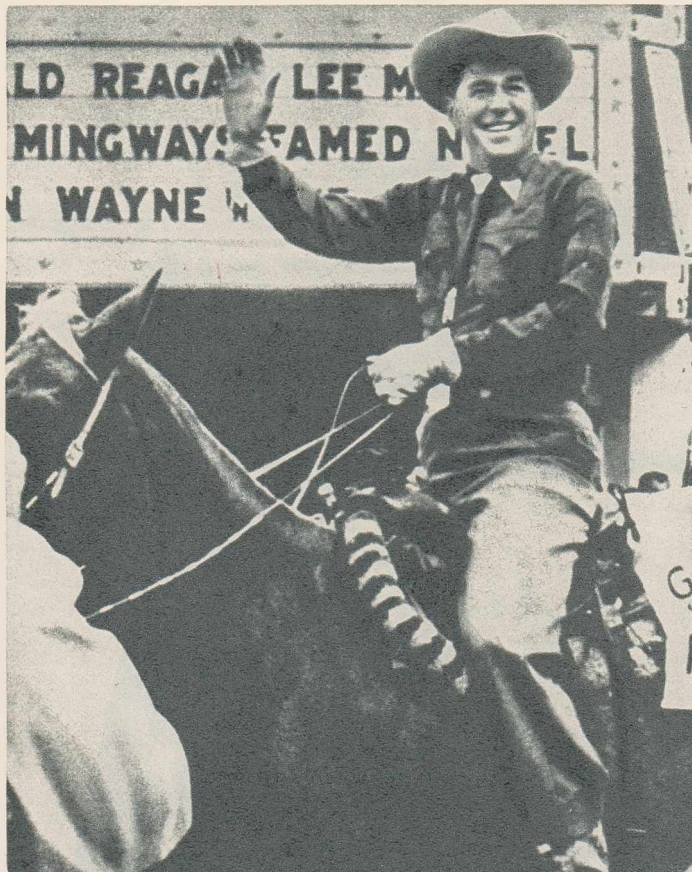
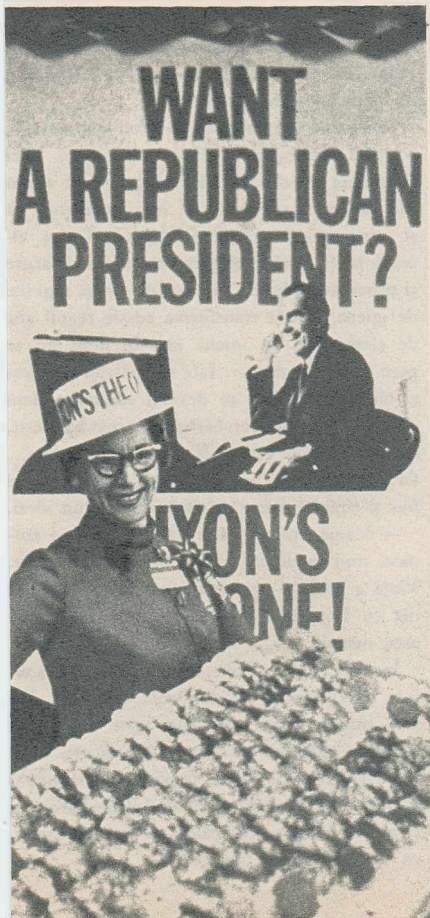
La republicani, Richard Nixon, care se află deocamdată singur pe ring, și-a amintit că Eisenhower a cîștigat alegerile în 1952 cu promisiunea că «va aduce înapoi băieții din Coreea» și a lansat și el ceva asemănător în privința Vietnamului.

De data asta însă problemele sînt prea grave pentru a putea fi tratate cu simple promisiuni electorale.

Un instantaneu care vorbește de la sine: președintele Johnson pregătindu-și cuvântarea radiotelevizată, în care a anunțat renunțarea la candidatură.

Prăjituri electorale pentru Richard Nixon.

Ronald Reagan, starul de cinema ajuns guvernator, speră să devină președinte.

REFLECTOR ȘTIINȚIFIC

O ANALIZĂ UȘOARĂ PENTRU DIAGNOSTICAREA CANCERULUI?

O recentă comunicare făcută în fața Academiei franceze de științe de către profesorul Robert Courier despre rezultatele obținute de cercetătoarea Arlette Jacob — scrie ziarul «Le Monde» — conturează o nouă posibilitate de diagnostic al cancerului sînului și plămînului.

Dr. Jacob a pornit de la un fapt remarcat de mai multă vreme de oncologi: unii bolnavi de cancer au în sînge o cantitate mai mică de zahăr decît cea normală (hipoglicemie), fără să se poată însă dovedi între cele două condiții o relație de la cauză la efect.

Cercetătoarea franceză a procedat la o verificare minuțioasă. Un lot de șoareci a fost supus unui regim cancerigen intens, între altele prin introducerea în alimentație a substanței denumite dimetil-amino-azobenzen. Un alt lot martor a fost hrănit în mod normal.

Rezultatele sînt interesante: glicemia «martorilor» a rămas normală, în timp ce la ceilalți a scăzut cu 14-18%. O dată cu apariția primelor simptome de cancer, și în pas cu evoluția bolii, concentrarea a continuat să se micșoreze ajungînd la 0,4 grame la litru de sînge, adică la jumătate față de cele 0,8 g normale. În momentul de față se studiază posibilitatea de a aplica aceste rezultate și la om. (În paranteză fie zis, glicemia normală a omului este egală cu cea a șoarecelui.)

Desigur, din cele de mai sus nu trebuie trasă concluzia că hipoglicemia indică automat un proces canceros, ea putînd avea numeroase alte cauze. Se are doar în vedere o nouă cale de cercetare menită să pună la dispoziția medicului — singurul în măsură să aprecieze o analiză și să decidă, în funcție de starea generală a bolnavului — o nouă modalitate de diagnostic precoce al cancerului, cu atît mai ușor de tratat și de vindecat cu cît este descoperit mai devreme.

HORMONII ÎMPOTRIVA DĂUNĂTORILOR

Problema insecticidelor preocupă de multă vreme pe specialiști. Nu numai, și nu atît producerea de insecticide tot mai puternice, cît reversul lor. În fond, ce se reproșează acestor substanțe? Că distrug sistematic insectele pe o anumită suprafață, deși nu arareori se întîmplă ca doar 0,1% din ele să fie dăunătoare omului. În plus, chiar cel mai eficient insecticid lasă să «scape» insectele cele mai rezistente care, la rîndul lor, proliferază prin mecanismul selecției naturale și transmit rezistența lor urmașilor.

Dăr «lupta chimică» nu și-a pus ultimul cuvînt. În prezent este aruncată în joc o nouă armă: anumiți hormoni produși de inși insectele dăunătoare respective și care le împiedică să se metamorfozeze și să se reproducă. Acești hormoni — scria revista «Science et Vie» — și-au dovedit eficacitatea chiar în doze infime și de regulă sînt activi doar împotriva cîtorva specii de insecte. Așadar, o mare selectivitate. Și un ultim avantaj — și poate cel mai important: hormonii insectelor — în dozele folosite pentru combaterea dăunătorilor — sînt cu totul inofensivi pentru om.

UN „CHIMIST AUTOMAT” CONSTRUIT LA CLUJ

Construit pe baza unei concepții originale, aparatul funcționează în cadrul laboratorului de izotopi radioactivi al Institutului de fizică atomică — secția Cluj — materializînd într-un anumit sens una din preocupările majore ale cercetărilor de aici. De mai bine de un deceniu și jumătate ei efectuează studii complexe în legătură cu abundența izotopilor radioactivi în natură, și aceste cercetări au o deosebită însemnătate practică intrucît determină, între altele, puritatea surselor naturale de apă ce alimentează comunitățile umane. Aparatul sus-menționat — denumit cromatograf — cu comandă radioactivă pentru analiza izotopică a factorilor de mediu ambiant, reprezintă un instrument prețios de realizare automată a unor astfel de determinări.

Cîteva precizări ale doctorului docent Arpad Szabo, șeful laboratorului, ne conturează mai limpede profilul aparatului. «Așa după cum se întîmplă deseori în cercetarea științifică — ne-a declarat domnia-sa — utilizarea sa s-a dovedit a fi cu mult mai largă decît scopul pentru care fusese conceput și realizat inițial. Practica a dovedit că noul aparat ar putea fi folosit cu succes în orice întreprindere industrială unde controlul produselor — îndeosebi al calității lor — presupune efectuarea unor analize chimice în serie. Realizînd cu rapiditate și în permanență astfel de analize, cromatografurile oferă posibilitatea obținerii unei exactități net superioare celei dobîndite prin manoperă umană. El înlocuiește cu succes eforturile depuse de către un tehnician-chimist, și calcule prezumptive apreciază că s-ar putea amortiza costul lui în mai puțin de un an. Evident, trecerea la construirea în serie a cromatografurilor ar face ca prețul său de cost să scadă simțitor...»

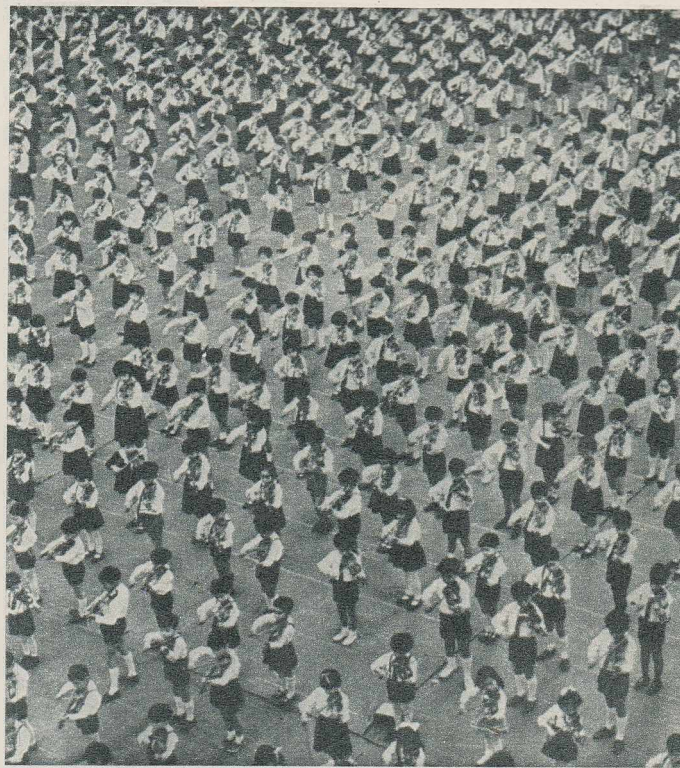
Radu Boureanu:

CHEILE SOMNULUI

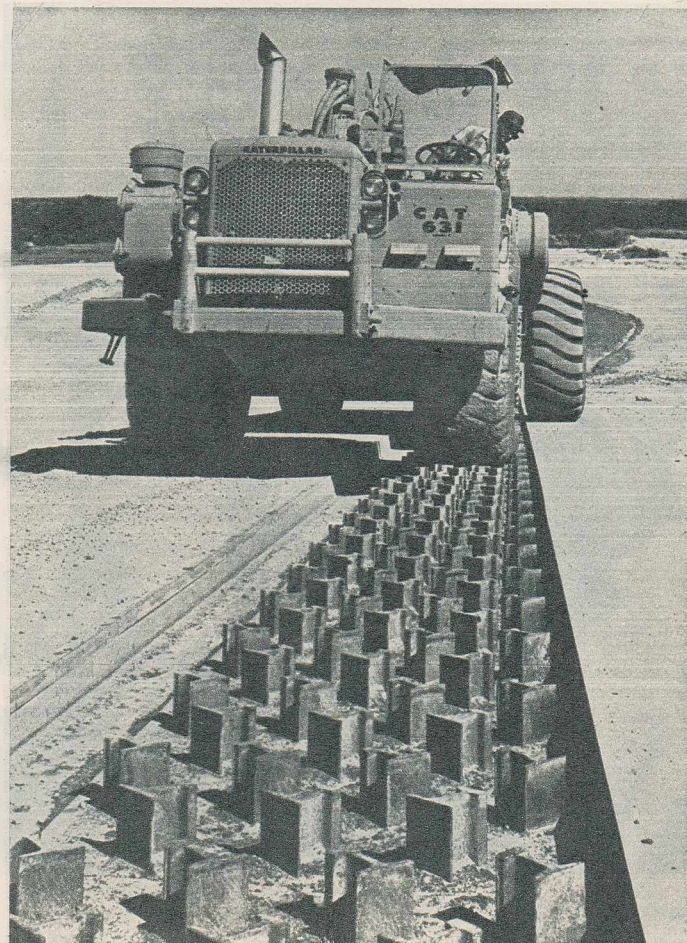
Cheile somnului poetul le poartă de multă vreme la brâu. Chiar când albul albul debutului său se desfășurase deja «prin țările vizuale, căutând un refugiu în legendă (...) și halucinație» (Pompiliu Gheorghiu). Ce uși deschid ele acum, «când cu vinătă umbră pe țară/ trece timpul plecând întru Domnul» și când scriitorul urmează «spre capăt brazda vieții»? Mai întâi, firește, pe cea dinspre trecut, apoi pe cele care dau în vis, în coșmar, în eros, dar niciodată sunetul de clopoțel al mănunchiului de chei nu tremură mai tulburător decât atunci când poetul se apropie de marea poartă a morții. Între viață și moarte somnul e o frontieră, o zonă mixtă, cu peisaj nedefinit și climă ambiguă între cele două țărmuri. Somnul propriu-zis e partea de moarte, visul e partea de viață. Și tocmai pentru că somnul e neant, una din cheile lui se potrivește în broasca hidoasă a morții. Dar fiind în același timp și o prelungire a existenței, el reprezintă numai un zbor de antrenament, efectuat în condiții mai ușoare, în vederea marelui salt în transcendent. Visul (în stare de somn) e idealizarea morții precum visarea (în stare de veghe) e idealizarea vieții. «Evoluez în spațiul fără umbră — se confesează Radu Boureanu într-o poezie intitulată chiar *Somnul meu* — Vorbind fără ecou, murind simbolic, / erou în drame fără dimensiune / Între decoruri de incerte moaruri». În acest spațiu fără umbră «totul e posibil»: apare astfel o «pasăre absurdă» stînd pe umerarul de haine: «Pasărea aceasta care stă pe umerarul meu de haină / e o lozincă bicoloră a lumii nedimensionate / cu cred că o visez fiindcă șuieră a pagubă / că mierlele-au fugit pe aripi fluierînd mirate. / Umerarul e gol, că mi-a-mbrăcat vestonul / această pasăre absurdă a lumii nedimensionate / în alb și negru — nu-mi pasă de haină, / hainele uzate le dau telurilor — sînt vesel, / fluier — mierlele-au dat tonul. / În orice caz, era zadarnic să-mi fure haina zburătoarea / în alb și negru — că sacoul avea, și alb avea plastronul / acum, parcă mă văd zburînd că ne confundă depărtarea, / mătasea somnului de aur a-nfășurat rotund coconul. / Acum e somnul cît sămînța de mac, dar spațiul se desface / și mă-ngrozesc de nălucirea ce-a stat cuprinsă în grăunte, / săracă e închipuirea cînd umbrele încep să joace / și neștiută urcă groaza cînd se deșteaptă-n somn sub frunte. / Această pasăre absurdă ce-a stat pe umerarul meu, / și care, albă-neagră-n haina ce mi-a furat-o se răsfăț / și fluieră o arietă — prindeți-o, pentru Dumnezeu! / E coșofana hoată! » — strigă poetul, înspăimîntat că pasărea va pleca într-o zi sau într-o noapte în cioc cu scintea sa de viață. Somnul e numai o stație intermediară în călătoria spre regiuni încă mai îndepărtate. De pe aerodromurile visului poetul decolează și ajunge la nord de ciudata stea Aldebaran: «Nu veți afla nicăieri un ocean / și nici împrumuta clara viziune / să străbateți milioanele de leghe, căile visate, / pe unde o nemărturisită minune / m-a suit la nord de Aldebaran. / Spre acolo, lunare autostrade / așteptau rachetele viitoare ale marilor elanuri, / dar ați rămas lingă caii negrii din clanuri, / lingă armuri putrezite / pe fiecare unghie purtînd șarade / sacerdotal întindeți brațele fără răspuns. / Dar pe mine, simunul căii lactee / m-a ridicat adeseori și m-a-ntors / făpturi cît canadieni Sequoia Sempervirens / au fremătat adesea lingă creștetul meu, / pentru toate halucinațiile am auzit scrișnind cîte o cheie... / Un gest să rețeze curcerile cedrilor / în creștere, pe-ncetincala miilor de ani / aș vrea un strigăt ca să bată cui în depărtarea / fără zid a timpului, / catarg nemăsurat ca să străbată marea / spărgîndu-i placidul obraz, sau dementa grimasă a furtunii, / atît de suit cît să tragă în țepă pîntecul lunii. / Savanelor clocotitoare / foșnind între moarte și soare / au vrut să mă smulgă, să mă arunce în bălării de maidan, / dar pe mine simunul căii lactee / m-a suit dincolo de steaua Aldebaran» Dar... «nu arată nici-un ocean / drumul întoarcerii din Aldebaran».

Toate temele acestui volum, pe care prin simplă referire le-am îngroșat fără voie, sînt în realitate estompeate, plutitoare, privite mereu printr-un paravan elegant de rafinate impresii literare și artistice. Senzațiile vitale sînt deviate de senzații estetice. Arborii sînt lungi ca luminările subțiri (p. 30) înfipte în brațele unui somptuos candelabru, turțuri de gheață sticlesc precum colți albi de exotică morsă (p. 33) expuși pentru decor într-un vestibul elegant. Ca niște jucării scumpe animale (lupul, cerbul) au ochii de jad și sînt împănate cu pietre scumpe. În mare număr acestea zornăie în volumul lui Radu Boureanu ca într-o casetă. Între obiecte și poet se interpun obiectele de preț și de artă și chiar problemele vieții și ale morții sînt examinate cu monoculul unui rubin. Se poate de aceea afirma că tocmai atingerea, cu un tușeu delicat, a temelor grave într-o ambianță de subtil esteticism constituie nota particulară a acestui volum, în care cheile somnului sînt și cheile poeziei.

Valeriu CRISTEA

flacăra
VARIETĂȚI

Peste 2 000 de micuți violoniști (între 3 și 10 ani) cîntă Bach și Mozart pe un vast teren din Tokyo, cu prilejul unui concert de copii.

Așa se fac probele de rezistență ale cauciucurilor «Good Year».

IDEALUL
UNGHILOR
TĂIATE

de Teodor MAZILU

Scenă de umor... Să ne fie iertat schematismul! Noi n-avem nici o vină...

- De ce mă iubești?
- Te iubesc fiindcă ești foarte elegant.
- Și pentru ce mă mai iubești?
- O, te iubesc pentru că ești totdeauna proaspăt bărbierit.
- Numai pentru atîta?
- Te iubesc fiindcă ai unghiile tăiate...

Această discuție e mai mult decît reală. Dacă ar fi numai reală, încă n-ar fi cine știe ce nenorocire. E un ideal, o aspirație. E tot ce-și poate dori o ființă în domeniul sublimului. La așa ceva visează o fată chinuită de neliniște. Stă la fereastră și se întreabă melancolică: va găsi sau nu un bărbat cu unghiile tăiate? Și chiar dacă-l va găsi, acel bărbat cu unghiile tăiate o va iubi sincer? Dacă are unghiile tăiate și e totuși fățarnic? Dacă e proaspăt bărbierit dar e lipsit de caracter? Căci poți să îți înțelnești, după lungi așteptări, un bărbat proaspăt bărbierit și să descoperi că obrazul proaspăt ras preferă pe alta. Tînăra s-a resemnat în ceea ce privește ipocrizia. Unghiile să fie tăiate. Cu ipocrizia se poate aranja, ușor se poate schimba în orice, în toate... Și cu lipsa de caracter s-a liniștit... Proaspăt bărbierit să fie. Caractere întreg se găsesc pe toate drumurile.

Drama nu-i zguduitoare însă, pe lume nu există un singur bărbat proaspăt bărbierit. Numai eu cunosc cîțiva. Au multe păcate bărbății, dar de bărbierit se bărbieresc. Chiar dacă sînt superficiali, de bărbierit tot se bărbieresc. Pe urmă, și dintr-un bărbat neras poți să faci un ideal. Îi ceri, pur și simplu, să se oprească la prima frizerie care o găsește în drum.

— Dacă vrei să te iubească pînă la moarte, du-te și bărbiereste-te! Poți să mă înșeli, dar un singur lucru îți cer: să nu uiți să-ți pui batista la butonieră!

Se spune că scriitorii ironiști exagerează. Că așa sînt ei făcuți. Dacă nu exagerează, nu se simt în apele lor. Uite că de data asta viața exagerează și noi nu facem decît să temperăm, să îndulcim realitatea.

Într-o anchetă publicată în «Contemporanul», o tînără explica la ce fel de soț visează. Nici frumusețe nu căuta, căci frumusețea să zicem că-i zadarnică și trecătoare, nici inteligență, că și inteligența e supusă distrugerii. Tînăra visează la un bărbat elegant, cu unghiile făcute și proaspăt bărbierit. Nimeni nu neagă regulile de igienă, însă a transforma aceste reguli atît de elementare de igienă într-un ideal mi se pare cam prea mult... Iată că spălatul pe dinți și tăiatul unghiilor au devenit idealuri... Iată că cineva visează la un bărbat proaspăt bărbierit, așa cum alte fete visează la cîte un Făt-Frumos... Ca și cum cineva nu s-ar putea spăla pe dinți pur și simplu, fără să-și facă din asta un ideal.

— Mamă, mi-am găsit fericierea... Nu-i frumos, nu-i inteligent, dar e proaspăt bărbierit. Viața e grea, și prezența unui obraz proaspăt dat cu lavandă e o mare bucurie... Înțelege asta, mamă!

În orice caz, fata din ancheta «Contemporanului» va fi scutită de chinurile dragostei. De asta sîntem siguri. Va găsi ușor un bărbat proaspăt bărbierit și cu unghiile făcute.

Va fi fericită. Foarte fericită... Pînă într-o dimineață, cînd o să fugă cu unul și mai bărbierit, și mai apretat, și mai călcat, și mai parfumat, cu unghiile și mai tăiate...

„NICNIC“

SAU CÎND PĂȘESTI CU DREPTUL ÎN DRAMATURGIE

«Nicnic» este o piesă onestă, care se instalează cuvințios pe firul acelei bune tradiții a comediei lirice românești, în care un abur de puritate morală reconfortantă plutește peste tot, amestecînd hohotul de rîs cu tandrețea, visul cu actul cotidian, o piesă de la care spectatorul pleacă din sală — zău, nu e demagogie! — puțințel mai cumsecade, puțințel mai poet. Grăunțele acesta de poezie, de poezie ușor nebună, fantastă, donquijottescă, îl aduce în piesă chiar Nicnic, adică un Nicu de toate zilele, pe care autorii l-au ridicat patronimic la pătrat pentru a sugera poate dublul său potențial de poezie, generozitate, de avîntate și inuțile — dar cît de simpatice! — gesturi eroice. Nicnic este, în visarea lui febrilă, «primul care a gîndit că poate călători pe întinderile misterioase ale mării, primul care a gîndit că poate să zboare, primul care a conceput justiția și onoarea». Pînă una-alta însă, Nicnic, zis Nac, zis Nicu, zis Năiță, și doar în buletin scris Nicolae Udrea, e un tehnician ca toți tehnicienii — adică poate ceva mai de soi, pentru că a trecut prin vreo zece meserii în căutarea vocației profesionale și a liniștii spiritului său nedisciplinat din convingere. Și iată-l pe acest băiat simpatic și avîntat, descins — sau mai bine zis urcat — pe vîrfurile unui munte unde se construiește o stație meteorologică, într-o splendidă singurătate, unde ploile răpăie cît e ziua de lungă și unde cei doi ingineri și contabilul nu au altceva mai bun de făcut în orele libere decît să se îndrăgostească de unica ființă feminină de pe șantier, tehniciana Liana.

Nicnic joacă aici rolul de catalizator al viselor și acțiunilor, își desfășoară întreaga artă a gestu-

rilor sublimе dar gratuite, apără — asemeni unui întîrziat cavalier cu panăș — onoarea mult asaltată a Lianeii, ca să sîrșească prin a indica adevărata direcție a sentimentelor adevărate — cele ale inginerului Mărau către Liana, și invers.

Povestită, piesa pierde pentru că își cam dezvăluie substanța subțire a intrigii; văzută, cîștigă mult, căci spectacolul Teatrului de Comedie are ținuta aleasă a celor mai multe dintre producțiile acestei instituții cu adevărat de cultură. Cinci personaje, o piesă de cameră, o piesă de actori, în care fiecare personaj își are cuvenitul său prim-plan (și deci fiecare actor îl joacă cu maximă plăcere) și — paradoxal — o piesă de regizor totodată, pe care Mony Ghelerter a orchestrat-o cu discreție, cu bun-gust și cu profesionalism. Actul întâi a fost actul dialogurilor scăpărtoare; actul doi — al situațiilor comice și al micilor momente dramatice; ultimul, a lăsat loc surprizei și lirismului duios deși, bineînțeles, toate liniile acestea se interferau pe parcursul acțiunii.

Există actori buni cu noroc și alții fără. Sanda Toma face parte din prima categorie și spun lucrul acesta cu sinceră satisfacție, pentru că ar fi fost păcat ca un asemenea gen rar de acțiță, inteligentă și sensibilă în egală măsură, să-și aștepte cu anii rolurile adecvate vârstei și genului, roasă de rivalități mocnite și aspirații deșarte. Har Domnului, scena Teatrului de Comedie nu a vitregit-o și i-a oferit Sandei Toma prilejul să ne arate, ca și în rolul de față, cum luciditatea actorului instruit poate filtra și exprima delicat sensibilitatea cea mai vibrantă, cum fiecare rol, fie și unul fără prea mult relief — cum e Liana — poate căpăta

culoare, nuanțe, grație, distincție. Norocos e și Virgil Ogășanu, tinerelul acesta slăbănog și plin de farmec, care a cucerit publicul bucu-reștean de cum a pășit pe scenă și al cărui talent nu a trebuit să facă nici un ceas anticameră. Nicnicul lui are toate darurile cu care e investit personajul și încă ceva pe deasupra, iar acest ceva înșeamă marea mobilitate interioară și exterioară a actorului, capacitatea de a desena în aer sentimente cu mâinile, cu întreaga siluetă, de a povesti cu ochii. Două roluri bine scrise (cel de Jean-qui-rit, respectiv inginerul Sorin Vilsan, și cel de Jean-qui-grogne, un soi de Jean-contabil-obtuz-trîntor-licheluță, respectiv Dan Briaru) au dat ocazie lui Iurie Darie să ne arate ce excelent și rar folosit actor de comedie lirică este, iar lui Val Plătăreanu cît de la îndemină se simte în compozițiile care cer subtilitate și umor. În sîrșit, cel mai reușit rol al piesei, cel al inginerului Mărau, spiritualul, sarcasticul, disimulat sentimentalul inginer Mărau, a căzut în brațele lui Amza Pellea și a căzut bine. Căci după ce s-a amărit și ne-a amărit cu Hamletul său de provincie, merităm cu toții o revanșă, și Pellea a fost primul care și-a luat-o: nimic ostentativ în inteligența (ușor ostentativă și livrescă în text) personajului, nici o replică nu scapără în van, totul sună adevărat, bărbătesc, sobru.

«Nicnic» — piesă de debut, despre producție, șantier, probleme morale — face săli pline la fiecare spectacol; să încheiem cu această constatare îmbucurătoare rîndurile de față.

Sanda FAUR

— Publicul de teatru se socoate nedreptățit că nu a mai văzut de mult, pe scenă, un Silviu Stănculescu pe măsura sa. Poate că și Silviu Stănculescu se socoate nedreptățit de rolurile ce i-au fost oferite în ultima vreme în diverse piesuțe și comedioane. Așa să fie?

— Așa e. Ghinionul teatrului, cu nomadismul său devenit cronic, se răsfrînge și asupra actorilor. Dar poate, cu voia Domnului, dar mai ales a constructorilor, să intrăm la toamnă în casă nouă, după trei ani și mai bine de așteptare.

— Și vă vom vedea într-un rol ca lumea? — Într-un rol copleșitor, dintr-o piesă copleșitoare: «Meșterul Manole» al lui Blaga, pe care îl repetăm acum cu Dinu Cernescu. Dacă reușesc să dau rolului ce i se cuvine, sper să-mi lecuiesc cu el și rănile mele, și să răspund și așteptărilor publicului: încrederea care a investit-o în mine îmi dă cîteodată un chinuitor sentiment de obligație...

Să-i dăm filmului ce e al filmului: «Meandre» a lansat cu strălucire o acțiță pe care nouă ani de bun dar modest teatru de provincie (Botoșani-lași-Ploiești) o ținuse nedrept de departe de conștiința publicului: Margareta Pogonat.

— V-am văzut recent, la Ploiești, într-un rol de mică întindere dar lucrat cu mare artă, din «Petru Rareș». Presupun că doamna Maria nu e singurul dv. rol din această stagiune.

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc, dar pînă acum a fost, într-adevăr, unicul. Mă pregătesc însă de o revanșă grozavă: Veta din «O noapte furtunoasă».

— Surprinzător: după cîte știți, nu vă prea simțiți la îndemină în comedie...

— Va fi un Caragiale dramatic, «cinstic», «adevărat», cum spune Romulus Vulpescu, regizorul spectacolului. Ce se petrece pe scenă e totuși o dramă, chiar dacă e o dramă a mahalalei. Regizorul o vede pe Veta mea ca pe o doamnă a cartierului, o mare doamnă, amărită cu adevărat de cearta cu iubitul ei.

— Și printre atîtea lacrimi va mai apuca publicul să ridă?

— Sînt convinsă: în hohote!

— Dacă o să înceapă să ne ceară autografe, o să trebuiască să învățăm să ne iscălim...

„FRAGII SĂLBATICI“

● O serie de mari cîntăreți, printre care Jacques Brel, Jean Ferrat și Guy Beart, vor interpreta noile melodii ale lui Mikis Theodorakis, scrise în timpul detențiunii sale. Traducerea textelor va fi asigurată de studenții greci care învață la Paris.

● La teatrul de revistă parizian «Olimpia», dansatoarele au făcut față unei serioase dar mai ales... masive concurențe: în fiecare seară pe scena teatrului apare Jumbo-elefantul dansînd cu «virtuozitate» o samba. Iată-l, într-o repetiție, sub privirile admirative ale colegelor lui de breasă.

● La teatrul Carouge din Lausanne, în regia lui Robert Blin, o piesă plină de originalitate: «Vulturii», de Robert Weingarten. Undeva, în Vietnam, un parașutist rămîne agățat deasupra unui morman de gunoi. Adoarme și visează. E un somn bîntuit de coșmaruri, de obsesia războiului în care a fost tirat fără voia sa.

Cunoscutul compozitor și dirijor francez Pierre Boulez, care a semnat un contract cu orchestra din Cleveland, va dirija, pînă în 1972, două luni pe an, în S.U.A.

● «Oedip» de Seneca într-o viziune nouă, originală, la Old Vic Theatre. Regizorul Peter Brook încearcă — și nu fără succes — transpunerea scenică a ideii sale despre spectacol ca «ritual magic». Interpretarea actorilor în această viziune este ajutată de decoruri formate în exclusivitate din cuburi, de efecte sonore, de amplificarea rolului corului etc. În fotografie: John Gielgud (Oedip) și Irene Worth (Iocasta).

Ideal ar fi ca publicistul care se ocupă de filme să apară în fața cititorilor asemenea unui Cuvier, capabil să reconstituie dintr-un singur os o întreagă structură. Rostul nostru în momentul de față ar trebui să fie acesta: să pornim de la filmul *În pragul vieții*, realizat de Bergman în 1957, să ne oprim la *Fragii sălbatici* — care datează tot din 1957 — adică de la tot ce se cunoaște la noi din creația acestui artist al epocii noastre și să încercăm să spunem totul sau aproape totul despre el. Numai ideea unei astfel de întreprinderi ne biruie și ne paralizază din capul locului; nu pentru că Bergman a făcut 27 de filme «de autor» și a scris alte 7 scenarii pentru alții, iar pe ecranele noastre au apărut doar două, și acelea nu la timpul potrivit. Artistul suedez este una dintre conștiințele cele mai tragic torturate ale contemporaneității; pentru cinematografie, el este Kierkegaard, Sartre și Malraux la un loc, răstignit între neliniști existențiale și certitudini omenești palpabile. Dacă vrem, opera sa poate fi interpretată ca o *Condiție umană* întocmită în chinuri, bucată cu bucată, în chinurile desprinderii de întrebările neesențiale și ale înaintării către cele mari; ale revenirii la locuri știute și, finalmente, ale instalării definitive în zona aceea aproape înfricoșătoare unde ideile cele mai înalte, fugite din pagina de filozofie și din capul nostru, vin să se îmbrace în senzualitate. Nu, pe Bergman ori îl vezi, ori nu-l vezi; din două oase, fie el unul de geniu, nu poate fi reconstituit decît jalnic de precar. Să ne bucurăm însă tare pentru faptul de a putea intra la un cinematograf unde se află *Fragii sălbatici*, capodopera lui Bergman dinaintea anului 1960, creație care poate fi o largă poartă de intrare în universul artistului din Uppsala. Filmul, materie vie cu multiple îndemnuri la reflecție, ne aruncă gîndul pe marginea unora din temele obsedante ale artei acestui secol: moartea, singurătatea. Motivele sînt obsedante și în întreaga operă a lui Bergman; despre atitudinea în fața morții se vorbește în «Surisul unei nopți de vară» și în «A 7-a pecete». În «Muzică în beznă» eroina scrie pe oglindă cuvîntul «singurătate», iar în «Setea» sîntem zguduîți de acest avertisment: «Viața noastră este un infern, dar să rămii singur este mai rău decît infernul!» În aceeași măsură «Fragii sălbatici» poate fi interpretat și ca un film ai ireversibilității timpului ori ca o meditație despre vîrstele omului. Stăruie însă undeva, în surdină, mai bine-zis plutește pe deasupra tuturor acestor invitații la autoscrutare întrebarea «Ce facem cu viața noastră, unde să-i căutăm axul ei uman, în afara noastră ori în acele adîncuri capabile să răsfrîngă lumină și asupra semenilor?» În drum spre orașul unde trebuie să i se înmîneze o distincție oficială pentru meritele sale profesionale, bătrînul profesor Boorg (interpretat de Victor Sjöström) se vede supus unui adevărat rechizitoriu de către nora sa (Ingrid Thulin). Învinuirea principală este egoismul, indiferența, iar pedeapsa i se va

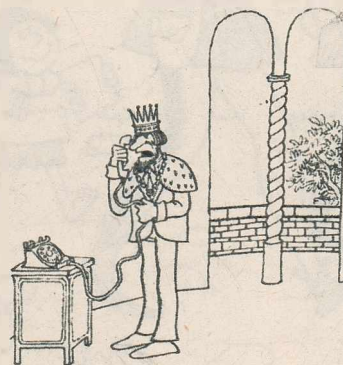
▲ Bătrîneța și tinerețea față-n față.

anunța ulterior: singurătatea. Prins între stafia aceasta și cea a morții, bătrînul fuge în trecut, în puritatea adolescenței cu poieni de fragi sălbatici, dar nici acolo nu se poate adăposti ca într-o uitare. Experiența de o viață, cu înaintările și erorile ei, nu poate fi lăsată la porțile de vis ale copilăriei și Boorg ne este înfățișat bătrîn, cu vîrsta de acum, în imaginile întoarcerilor în trecut.

Revin mereu în acest film tinerețea și bătrînețea. Maturitatea ne este mai puțin adusă în față, iar cînd se întîmplă, ne apare ca o vîrstă a cețurilor întîrînite, a duplicității. Perechea întîlnită pe drum își spune în public slăbiciunile, dar bărbatul ne anunță că niciodată nu știe despre nevastă-sa cînd plînge și cînd se prefăce. Imagine a tinereții însăși, grupul de doi băieți și o fată — aceasta din urmă avînd chipul iubitei din adolescența lui Boorg — (întîlniți și ei, simbolic, tot în drum) nu știm de unde vin și unde se duc. Poate tot așa, la întîmplare, ne scapă și tinerețea

noastră printre degete, pentru a ne trezi dintr-o dată în preajma vîrstei fără nuanțe, fără aer și culoare: bătrînețea care se confundă parcă cu un timp încremenit. Nu mai are nici o importanță dacă ai 80 sau 100 de ani, aducerea pe ecran a mamei lui Boorg — care trebuie să fie centenară — și a ceasului ei fără limbi dilatată pînă la sufocare spaima în fața unei bătrîneți care nu se pregătește de departe, din maturitate. Se insinuează în țesătura filmului ideea existențialistă a vieții văzute ca un drum spre moarte (ideea care-i dă atîta neliniște lui Malraux în «Condiția umană»...; nu e nevoie de nouă luni, e nevoie de șizeci de ani pentru a crea un om, șizeci de ani de sacrificii, de voință, de... atîtea lucruri și cînd acest om e gata, cînd nu mai are nimic din copilărie, nici din adolescență cînd e într-adevăr un om, nu mai e bucurie decît să moară»). Ce-i putem spune doamnei negre care ne așteaptă, par să se întrebe Bergman? Viață, viață repetată cu încăpăținare. («În jurul meu văd numai răceală și oameni morți. Nu renunț la copil!» — spune nora profesorului în final)

Tulburător și straniu, «Fragii sălbatici» este un film în care te simți bine. Visul se prelungește în viață, viața în vis, dar totul se așază după acele legi ale firescului pe care încă nu le-am descoperit cu toții. Te simți bine și pentru că aici Bergman nu-și chinuiește încă opera pentru a o sili să-i de răspunsuri la propriile sale întrebări. Nici strălucirea, de cristal perfect șlefuit, a operei nu ne ia mințile. La zece ani după «Fragii sălbatici», o creație ca «Personna» l-a determinat pe un bun amic al criticii române (Michele Cournot) să exclame: «Este un film genial. Eu nu am înțeles însă nimic din Dumneavoastră descurcați-vă cum puteți». Să nu ne frîngem însă de teamă. E un lucru recunoscut că francezii n-au înțeles mai niciodată dimensiunile adevărate ale spiritului nordic.

— Alo! Nu, nu-i Ludovic al XIII-lea. Ați greșit! E Ludovic al XIV-lea.

CURIOZITATEA SĂPTAMINII

REGELE DOARME. Indolent dar crud, sigur de el și de forța sa irezistibilă: leul, *Panthera leo*, regele necuvântătoarelor. Ceea ce probabil n-ați știut despre fiara feroce este că, pentru a-și menține forțele, după ce devorează o cantitate de 10-15 kg de carne crudă, doarme 17 ore din 24. Iată pe maiestatea-sa în această postură, puțin onorabilă dar indispensabilă condiției lui biologice, surprins de John Dominis, fotoreporterul revistei "Paris Match", care a realizat de altfel un senzational foto-reportaj despre stăpînul junglei.

TREI SCHIȚE
INEDITE
DE

ERNEST HEMINGWAY

Cele trei schițe pe care le publicăm în numărul de față al revistei noastre fac parte dintr-un volum publicat de Ernest Hemingway în 1939 sub titlul «*Coloana a cincea și primele 49 nuvele*», cuprinzând lucrări scrise între anii 1921 și 1938.

O CITITOARE SCRIE

Sedea la masă, în cameră... în fața unui ziar deschis. Se oprea numai să privească pe fereastră la fulgii ce se topeau de-ndată ce atingeau acoperișul. Începu să scrie scrisoarea, fără nici o întrerupere, fără să șteargă sau să rescrie vreun cuvânt.

Roanoke, Virginia, 6 februarie 1933

«Dragă doctore,
Pot oare să-mi îngădui a vă cere un sfat foarte important — trebuie să iau o hotărâre și nu știu prea bine în cine pot avea încredere. Nu îndrăznesc să-mi întreb părinții — așa că mă adresez dumneavoastră — și pot să mă destăinuiesc dumneavoastră pentru că, mai ales, nu trebuie să vă întilnesc personal. Iată situația mea: în 1929 m-am căsătorit cu un bărbat din armata americană; chiar în același an a fost trimis la Shanghai — a stat acolo trei ani — apoi s-a înapoiat în Statele Unite — unde fusese demobilizat de câteva luni și se întorsese la maică-sa, în Helena, Arkansas. Mi-a scris să mă duc la el — m-am dus și-am băgat de seamă că urma un tratament cu injecții. Natural că m-am informat și am aflat că se îngrijea de o boală al cărui nume nu știu cum se scrie, dar e ceva în genul lui sifylis. Vă dați seama ce vreau să spun — puteți oare să-mi răspundeți dacă aș putea relua viața în comun cu el, fără nici un pericol? N-am avut nici un raport intim cu el de când s-a întors din Shanghai. Mă asigură că va fi complet vindecat când doctorul își va termina tratamentul. Credeți că-i cu puțință să fie adevărat? L-am auzit pe tatăl meu spunând adeseori că dacă ești victima unei asemenea boli nu-ți mai rămâne altceva de făcut decât să dorești moartea. Îl cred pe tata, dar vreau să-mi cred și bărbatul. Vă rog, vă implor, spuneți-mi ce trebuie să fac — am adus pe lume o fetiță în timp ce tatăl ei era în China.

Vă mulțumesc anticipat și mă las cu totul în mâinile dumneavoastră».

Și semnă.

Ar fi cu puțință să-mi spună ce-i de făcut? O să-mi spună oare? — se gândi ea. În fotografia din ziar are un aer foarte savant și foarte inteligent. În fiecare zi spune oamenilor ce trebuie făcut. Neapărat o să știe!

Voi face tot ce va trebui. Totuși durează de-atîta... de-atîta timp. Într-adevăr, de-atîta timp. Doamne, de-atîta timp. Îmi dau seama că trebuia să plece unde a fost trimis, dar nu știu de ce a fost nevoie să capete așa ceva. Doamne, cât aș fi vrut să nu se-ntimple... Puțin îmi pasă cum a fost. Dar, Dumnezeule din ceruri, tare aș fi vrut să nu se-ntimple. N-ar fi trebuit, într-adevăr. Nu știu ce să fac. Măcar să nu fi căpătat boala asta. Zău dacă știu pentru ce-a fost nevoie să se-mbolnăvească!

ISTORIE BANALĂ

Minca o portocală scuihind alene simburii. Ningea. Era lapoviță. Radiatorul electric din odaie n-avea de gând să dea pic de căldură. Se sculă de la birou și se așeză pe el. Ce bine se simțea. În sfârșit, asta era viață!

Mai luă o portocală. Acolo, la Paris, Mascart îl făcuse k.o. pe Danny Frush în runda a doua. Pe coclaurile Mesopotamiei căzuse un omăt de șase metri. În cealaltă parte a lumii, în îndepărtata

Australia, jucătorii de crichet englezi scăpărau scînteii. Aventura: asta era!

Prietenii Artei și ai Literaturii descoperiseră «Forum»-ul, citea el. Era îndrumătorul, gînditorul și prietenul unei minorități cugetătoare. Cele mai bune nuvele; oare nu autorii lor vor fi cei ce vor descrie marile noastre succese de mîine?

Au să vă placă aceste povestiri americane, simple și pline de căldură, permanent colorate cu un umor de bun-gust, autentice secțiuni de viață operate în inima ranch-urilor, în locuințele supra-populate și în casele burgheze.

Trebuie să le citesc, își spuse el.

Și continuă lectura. Ce-i de făcut pentru copiii copiilor noștri? Care-i viitorul lor? Să descoperim noi posibilități pentru a ne face un loc sub soare. Cum îl vom obține, prin război sau prin metode pașnice?

Sau va trebui să plecăm toți în Canada?

Va reuși oare știința să zdruncine convingerile noastre cele mai profunde? Este oare civilizația noastră inferioară vechilor ierarhii ale valorilor?

Și în timpul acesta, în ungherele cele mai ascunse ale junglei asudînde din Yucatan, răsună securile culegătorilor de cauciu.

Vrem oare oameni mari sau oameni cultivați? De exemplu, luați-l pe Joyce. Luați-l pe președintele Coolidge. Spre ce ideal să aspire studenții noștri? Există un Jack Briton. Există un doctor Henry Van Dyke. Putem să-i punem de acord pe amîndoi? Sau luați cazul lui Young Stribling.

Ce o să se-ntimple cu fetele noastre care vor fi nevoite să răzbească singure în viață? Nancy Hawthorne va fi obligată să navigheze fără nici un ajutor în oceanul vieții. Curajoasă și conștientă, ea înfruntă problemele pe care trebuie să le rezolve orice fată de 18 ani.

Splendidă broșură.

Sînteți o tînără de 18 ani? Luați, de pildă, cazul loanei d'Arc. Luați cazul lui Bernard Shaw. Luați cazul lui Betsy Ross.

Imaginați-vă toate astea în 1925. Există vreo pagină «riscată» în «Istoria puritană»? Avea Pocahontas o viață dublă? Avea oare simțul celei de-a patra dimensiuni?

Pictura și poezia modernă sînt Artă? Da și nu. Luați-l pe Picasso, de exemplu...

Au oare vagabonzii reguli de conduită? Expediții spiritul dv. în brațele aventurii.

Aventura este pretutindeni. Scriitorii de la «Forum» sînt pătrunși de simțul actualității, de umor, de rațiune. Dar ei nu încearcă să-l ametească pe cititor și nu aruncă niciodată vorbe-n vînt.

Trăiți viața îmbelșugată a spiritului, pătrunși de ideile noi, îmbătați de Aventură și de Nепrevăzut. Lăsa broșura.

Și în timpul acesta, într-o cameră întunecoasă din casa lui de la Triana, Manuel Garcia Maera, cu cite un dren la fiecare plămîn asfixiat de pneumonie, stă culcat la orizontală. Toate zierele din Andaluzia au rezervat un spațiu suplimentar pentru decesul pe care-l așteaptă de cîteva zile. Ca să-și amintească de el, bărbății și tinerii i-au cumpărat fotografia, în picioare și în culori, și privind mereu atîtea reproduceri au uitat și imaginea pe care o aveau despre el, cuibărită undeva în memorie. La moartea lui o mulțime de toreadori urmau să răsufle ușurate pentru că el îndeplinea totdeauna în arenă ceea ce alții îndrăzneau foarte rar. Pășeau cu toții în ploaie după coșciugul lui; și erau 147 de toreadori care-l petreceau spre cimitirul unde a fost îngropat, chiar lîngă Joselito. După slujbă, toată lumea plecă la cafenea, la adăpost de ploaie, unde se vindeau fotografiile în culori ale lui Maera, pe care lumea le făcea sul și le vîra în buzunar.

O POVESTE FOARTE SCURTĂ

Într-o seară fierbinte, la Padova, fu transportat pe acoperiș, de unde putea cuprinde cu ochii tot orașul. Lăstunii vîrgau cerul. Se lăsă noaptea și se aprinseră proiectoarele. Ceilalți coborîră și își luară sticlele cu ei. Era cu Luz, și-i puteau auzi suflul ei, pe balcon. Luz se așeză pe pat. Era răcoroasă și plăcută în noaptea aceea caldă.

De trei luni Luz începuse să facă serviciu de noapte, spre satisfacția generală. Cînd l-au operat, ea s-a ocupat de pregătirea lui pentru masa de operație. Glumiseră. În legătură cu «misterul» și clisma. Cînd îl adormiră, căută să-și adune gîndurile ca să nu vorbească cine știe ce prostii în momentul acela ridicol, în care se spun atîtea istorii. Cînd fu capabil să meargă în cîrje, își luă singura temperatura ca să n-o trezească pe Luz. Nu erau decît cîteva bolnavi; toți știau despre ce era vorba și țineau mult la Luz. Cînd se întorcea străbătînd culoarele, se culca în pat și se gîndea la Luz.

Înainte de a pleca din nou pe front, se duseră la Duomo să se roage. În biserica sumbră și liniștită, lumea stătea ingenunchată. Voiau să se căsătorească, dar nu mai era timp de ajuns pentru publicarea anunțurilor și nici unul dintre ei n-avea extrasul de naștere. Se considerau ca și căsătoriți, dar voiau ca toată lumea să știe acest lucru, să fie mai siguri că nu se vor pierde.

Luz îi scrisese o mulțime de scrisori, pe care ei nu le primi decît după armistițiu. Cincisprezece din ele îi veniră pachet pe front; le clasă după dată și le citi pe rînd. Toate vorbeau despre spital, spuneau cît de mult îl iubea, că nu îi era cu puțință să trăiască fără el și că îi lipsea îngrozitor de mult mai ales noaptea.

După armistițiu, hotărîră ca el să se întoarcă în America și să-și găsească de lucru, să se poată căsători. Luz trebuia să vină numai după ce el ar fi dobîndit o situație și ar fi fost în stare să vină s-o ia. Era de la sine înțeles că, ajuns în Statele Unite, nu se va apuca de băutură, nu se va înhăita cu prietenii și cu nimeni altcineva. Să-și găsească o situație, să se poată căsători. Nimic altceva. În tren, de la Padova la Milano, se cîndăriră pentru că ea refuza să plece în America fără să mai aștepte. În gara din Milano, la despărțire, se sărutară dar cearta nu se domolise, mai lăsase urme. Sufărul crunt că era nevoit s-o părăsească astfel.

Se îmbarcă pentru America la Genova. Luz se întoarse la Padova, unde trebuia să ia ființă un spital. Era o localitate stingheră și ploioasă. Acolo fusese cantonat un batalion. Peste iarnă, în orașul mocirlos și jilav, un maior flirtă cu Luz, ca și pînă atunci încă nu cunoscuse italieni. În cele două urmări scrise în Statele Unite că legătura lor fusese decît o aventură copilărească. Era dezolată, știa că după toate probabilitățile el nu înțelege, dar poate c-o va ierta într-o zi și îi va recunoșcător... Îl iubea tot atît de mult, dar îi dădea seama că totul nu fusese decît o dragoste trecătoare. Nădăjduia că el va face o carieră strălucitoare și îi acorda toată încrederea. Își dădea seama că era mult mai bine așa.

Maiorul n-o luă de nevastă nici în primăvară nici în celelalte anotimpuri. Luz nu primi niciodată vreun răspuns din Chicago. Puțin timp după aceea traversînd Lincoln-Park-ul cu un taxi și cu o vizită zătoare de la raionul de mercerie al unui magazin, el se alese cu o boală venerică.

În românește de Vlad MUȘATESC

DE CE N-AVEM PEȘTE?

Din tală-n fiu, aceeași meserie: pescari.

Jrmare din pag. 13)

le jumătate de veac pe circa 1 000 de hectare din această suprafață, din cauza infiltrației apei freatică, pământul s-a bălțit și s-a sărăturat.

Nu este oare cazul ca să se învețe și din greșeli? Să se tragă concluziile corespunzătoare și să se acționeze a atare!

DAȚI-NE GREACA ÎNAPOI!

La 50 km de București a fost o oglindă mare de apă: acul Greaca. Nu mai este. De câțiva ani nu mai este.

PĂSTRĂVUL-CURCUBEU

La Prejmer (județul Brașov) avem cea mai mare crescătorie de păstrăvi. Aceasta nu trebuie să vă ducă la gândul că păstrăvii fulgeră ba pe o suprafață uriașă. Nu, ei strălucesc pe o suprafață de două hectare. O crescătorie de acest gen nici nu trebuie să fie mai mare. Alt fapt însă trebuie reținut. Pe un hectar de crescătorie se obțin într-un an 30 000 kg păstrăv-curcubeu. După informațiile noastre, asemenea splendide producții piscicole nu se obțin în te păstrăvărie. Păcat.

O PĂTRIME CARE SPUNE MULT

Vasele de pescuit oceanic realizează anual circa o pătrime din producția totală de pește. Peștele oceanic schimbă sezonabilitatea anului — îl avem la dispoziție tot timpul anului — diversifică producția și are un alt mare avantaj: asigură materia primă pentru fabricarea de conserve. În același timp din el se realizează importante cantități de făină de pește, care oferă zootehniei mult clamata proteină animală.

FITOFAGII DE LA PERIȘOR

În acest an va fi terminată și dată în funcțiune o pepiniară piscicolă la Perișor (Tulcea). Aici se vor produce puietii de pești fitofagi. Peștii aceștia prezintă o caracteristică importantă: se hrănesc cu plante acvatice. Fitofagii au un mare avantaj: vegetația acvatică pe care o consumă o transformă în pește. Prima serie de fitofagi a fost realizată în 1966.

Un amănunt semnificativ: fitofagii nu se reproduc decât în apă artificială.

CRAP SELECȚIONAT

În Delta Dunării au fost înființate o seamă de pepiniere piscicole. Nintim câteva: Sarinasuf, Obretin, Stipoc. Toate acestea produc ieț de crap selecționat. Avantajul acestor unități piscicole: clamă investiții mici și valorifică terenurile improprie altor folosințe. Puietul acestor pepiniere e folosit la popularea bazinelor turale închise sau în crescătorii amenajate (cum sînt cele de la Șabag, Tașaul, Garagalie, Oltina), precum și la popularea cîntelor stufice îndiguite (vezi Rusca, Obretin, Carasuhat, rdina).

Datorită intensificării producției, în aceste unități se realizează cantitate de 1 500 kg pește la hectar. Ceea ce nu e puțin. Se ate și mai mult. Argumentul? Pepiniera de la Tașaul. Aici hectarul dat 3 000 kg pește.

IAZURI FĂRĂ PEȘTE

Moldova are multe iazuri. Dar n-au pește. De ce? Pentru că

Regretăm dispariția acestei oglinzi, nu pentru faptul că am fi sentimentali. Lacul Greaca punea înainte la dispoziția Bucureștilui, în fiecare an, circa 1 200 000 kg pește. Să fim înțeleși: nu cerem o Greacă mare pe zeci de mii de hectare, cum a fost. Vrem o Greacă mai mică, cu pește mult. Nu vrem Greaca cu terenurile ei limitrofe, inundabile, care cuprindeau 25 000 hectare, nu. Vrem o Greacă de 4 000 hectare, cu piscicultură modernă, unde peștele să crească în sistem dirijat iar hectarul să dea nu 100-150 kg de crap sălbatic, ci 1 500 kg, dacă nu și mai mult, de crap selecționat. Aceasta înseamnă să pui la dispoziția Bucureștilui, în fiecare an, nu 1 200 000 kg, ci 4 000 000 kg pește proaspăt.

Ce-ar fi dacă Greaca ar fi transformată într-un complex turistic? Verile bucureștene sînt toride și o excursie este reconfortantă. Face omul o cură de soare, de apă, de pește, de struguri și, după ce s-a ospătat cu o stranică saramură, ca să-i fie de bine, poate să inchine cu cine îi este drag, și un păhărel.

Nu e frumos? Ba e foarte frumos, e sănătos și — a nu se uita — e rentabil.

De aceea cerem forurilor în drept să ia în seamă propunerile noastre. De aceea cerem celor ce-au spart marea oglindă de apă de lângă București: dați-ne Greaca înapoi!

ACEASTA ESTE SOLUȚIA

Există o soluție rațională și eficientă a sporirii producției de pește? Sigur că există. După sondajele pe care le-am făcut, după confruntarea a numeroase opinii am ajuns la următoarea apreciere: dacă din cele 400 000 hectare cit reprezintă zona inundabilă a Dunării s-ar fi afectat pisciculturii un teren de circa 40-45 000 hectare — respectiv fundurile de baltă — se apreciază că numai de pe această suprafață s-ar putea obține, în sistem de creștere dirijată, o producție anuală de pește de 45 000 000 kg. O asemenea producție este excelentă dacă adăugăm faptul că în trecut, în regimul liber al

nu există pepiniere care să asigure puietul necesar. De ce nu există pepiniere? Aici e hiba. Există o oglindă mare de apă, lângă Birlad, balta de la Fălcu. Stă degeaba. De mulți ani stă degeaba. Specialiștii spun că pentru puietul de crap balta aceasta ar fi o minune. Dar dacă ar fi amenajată o pepiniară pentru puiet s-ar asigura popularea majorității iazurilor din Moldova. Dar pentru ca să se întimple minunea asta, stăpîna bălții, agricultura, ar trebui să zică da. E atât de greu să se petreacă o asemenea minune?

LĂSAȚI CRĂPCEANUL SĂ SE FACĂ CRAP!

Multe unități piscicole nu-și realizează producția planificată de pește. Motivele sînt diverse: n-au puiet, n-au furaje, n-au specialiști, multe n-au. În unele, chiar dacă se lucrează binișor, peștele e tot pe jumătate. Printre altele, vina o poartă oamenii care, deși se zice că sînt mai răbdători decît pămîntul, se dovedesc a fi qltfel. N-au răbdare. Pasiunea îi trimite la iaz înainte de termen. În iunie, în loc de septembrie-octombrie. Oamenii aceștia sînt pescarii sportivi. Scot peștele din iaz înainte cu 3-4 luni. Iazul Cătrunești I (județul Ilfov) din pricina acestor microbiști a obținut anul trecut doar 600 kg pește la hectar în loc de 1 000 kg.

Rămîneți, fraților, pasionați, dar aveți puținică răbdare! Lăsați crăpceanul să se facă crap.

PÎINE ȘI PEȘTE

Sîntem tentați să credem că peștii cei mai mulți se găsesc în riuri. Nu. Un km de riu dă 50 kg de pește, iar un hectar de iaz 800 kg. Ca să nu mai vorbim de eleștee. Ce spun specialiștii? Amenajarea agropiscicolă a văilor din România constituie o imensă rezervă pentru creșterea producției de cereale și pește. Conform unor calcule, amenajarea integrală a văilor din țara noastră poate oferi înființarea a circa 100 000 ha iazuri, ceea ce înseamnă 80 milioane kg pește anual. Ce alte consecințe ar avea amenajarea văilor? Stingerea viiturilor, adică înlăturarea pericolului inundațiilor. Alt avantaj: folosirea apei din iazuri la irigarea terenurilor limitrofe.

CÎTEVA CIFRE REVELATOARE

Iată cum se realiza în trecut producția piscicolă a țării: 40% Lunca inundabilă a Dunării, 55% Delta Dunării, lacurile litorale și Marea Neagră și 5% apele interioare.

Azi: 4% Lunca Dunării, 35% Delta Dunării, lacurile litorale și Marea Neagră, 39% piscicultură în unități închise (iazuri, crescătorii, eleștee, bazine de acumulare), 22% din mări și oceane.

Deci am pierdut lunca — de fapt am cîștigat-o, fiindcă am lărgit circuitul agricol — am dezvoltat piscicultura în ape interioare și unități închise, am sistematizat pescuitul în Marea Neagră și Delta Dunării și am inițiat pescuitul oceanic.

inundațiilor, de pe 400 000 hectare se realizau cam 15 000 000 kg și, de multe ori, chiar mai puțin.

Iată deci cum se pot împăca în mod armonios interesele agriculturii și pisciculturii.

Socotim că este în interesul economiei naționale ca această propunere să intre în atenția specialiștilor și a instituțiilor centrale de stat, pentru ca, în cunoștință de cauză, să fie luate măsurile ce se impun.

AȘA NU SE MAI POATE

La cooperativele agricole din țara noastră există numeroase iazuri. În județele Suceava, Iași, Galați, Ilfov, Bihor, însemnate suprafețe sînt la dispoziția pisciculturii. Care sînt producțiile acestor iazuri? În medie 200 kg la hectar. Extrem de puțin. Sînt cazuri — ce-i drept, puține — unde recoltele de pește sînt frumoase. Iazul cooperativei agricole din Mănăstireni (Suceava), ce se întinde pe o suprafață de 20 ha, a dat în 1967 o producție medie de 1 310 kg la hectar. Frumos. Dar tot în Moldova, la cooperativa agricolă din Săveni, hectarul de iaz a dat doar 80 kg. Numeroase pot fi exemplele. În Suceava și în alte părți, unde se obțin la hectar sub 50 kg de pește. De ce? Multe sînt pricinile. E exagerat dacă spunem că iazurile cooperativeelor agricole sînt la pămînt? Nu este de loc exagerat, și ne luăm deplina răspundere a celor afirmate. La cooperativele agricole avem identificate la ora actuală 48 880 ha bălți, stufărișuri, mlaștini etc. Cit s-a amenajat pentru piscicultură? Ceva peste 12%, mai exact, 6 117 hectare. Cum își populează cooperativele agricole iazurile? Ca vai de ele. Umblă cu căciula-n mîini și socotesc că au obținut o mare victorie cînd reușesc să-și procure puietul necesar. Cu ce hrănesc peștii? Nu știm. Pentru că în balanța furajeră, unde sînt prevăzute calculele necesare de furaje, peștelui nu i se dă nimic. Ce producții trebuie să obțină iazurile și eleșteele cooperativeelor agricole? Nici asta nu știm. Pentru că — rețineți acest fapt — nici cooperativele agricole, nici Uniunea națională a cooperativeelor agricole n-au nici o obligație în ce privește peștele. Și nici nu pot să aibă. De ce? Pentru simplul motiv că n-au plan de producție în acest sens.

Cum se prezintă îndrumarea tehnică a pisciculturii în cooperativele agricole? Nimeni n-a putut să ne răspundă la această întrebare. Parcă am avut niște promiții de ingineri piscicoli; unde sînt? În sfîrșit, a dat Dumnezeu, acum, în lunile din urmă, ca la București, la Uniunea națională a cooperativeelor agricole, să fie încadrat un inginer piscicol. Oare omul acesta, chiar dacă ar fi zmeu, poate el, de unul singur, să se lupte cu iazurile cooperativeelor agricole din întreaga țară?

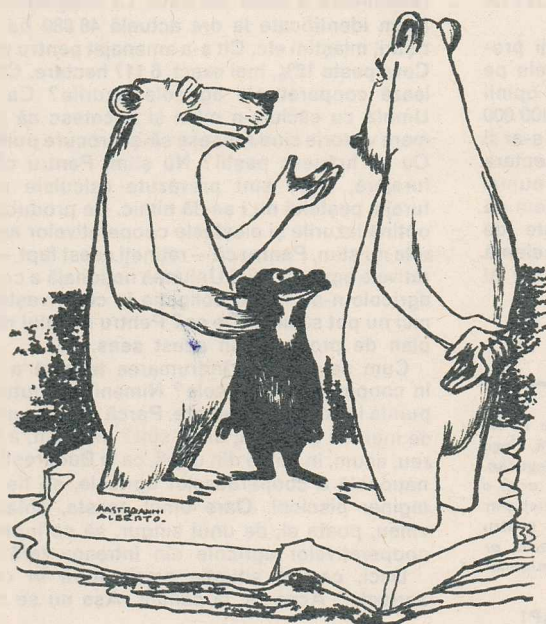
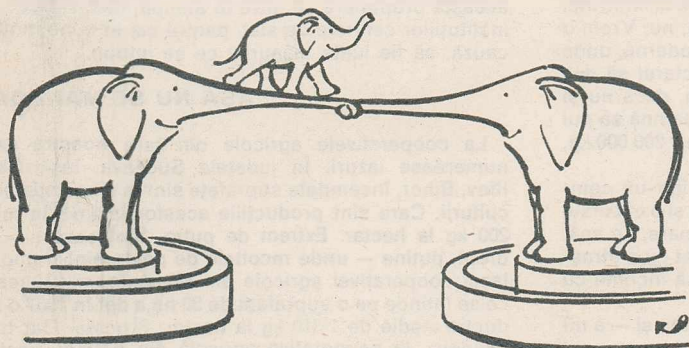
Deci, care e situația pisciculturii în cooperativele agricole? Aceasta: la pămînt. Așa nu se mai poate.

PEȘTELE ARE PREA MULȚI STĂPÎNI

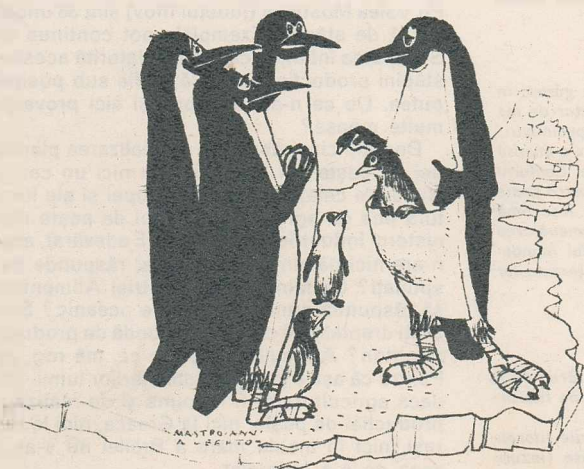
Investigațiile noastre ne-au dus la concluzia că situația precară în care se găsește piscicultura românească se datorează și organizării defectuoase. Cîți stăpîni are peștele la noi? Cam mulți. Ministerul Industriei Alimentare, întreprinderile agricole de stat, consiliile populare, Ministerul Economiei Forestiere, A.G.V.P.S. (cei cu pescuitul sportiv) și se pare că mai sînt și alții. Pești puțini, stăpîni mulți. Dar și aici se cere un exemplu. Pe valea Mostiștei (județul Ilfov) sînt 33 unități piscicole cu 21 de stăpîni. Exemplele pot continua cu duimul. S-ar putea întîmpla ca tocmai datorită acestor numeroși stăpîni producția piscicolă să fie sub posibilități? S-ar putea. De ce n-ar funcționa și aici proverbul cu prea multe moașe?

Dar știți cine răspunde de realizarea planului producției de pește din România? În nici un caz agricultura. Numai în celelalte țări ale Europei și ale lumii piscicultura ține de agricultură. La noi de pește răspunde Ministerul Industriei Alimentare. E adevărat, acest minister n-are nici pămînt, nici apă, dar răspunde de pește. Ce spuneți? Că Ministerul Industriei Alimentare ar trebui să răspundă numai de peștele oceanic? S-ar putea să aveți dreptate. Și cine să răspundă de producția de pește autohton? Agricultura? Și de ce, mă rog, agricultura? Pentru că așa e în majoritatea țărilor lumii. Și... poate că dacă agricultura ar fi răspuns și de realizarea planului producției de pește, nici la Greaca, nici la lezerul-Călărași, nici în insula mare a Brăilei nu s-ar fi întîmplat ceea ce s-a întîmplat.

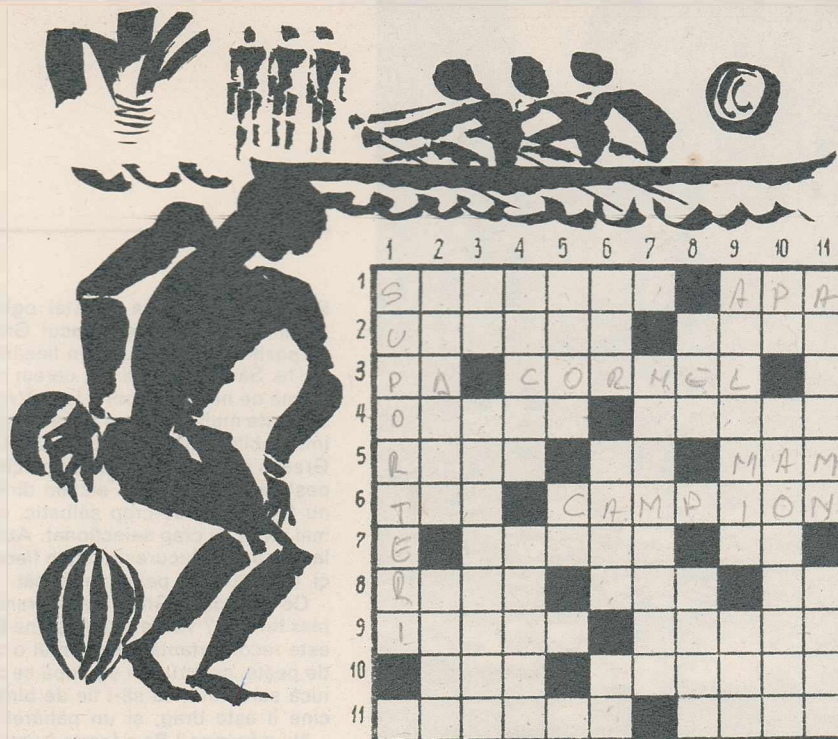
Vorbînd și scriînd atîtea despre pește, mărturisim că am obosit. Și tare ne-ar prii pentru refacerea noastră cerebrală o bucătică proaspătă de crap sau șalău. Cine ne-o dă: industria alimentară sau agricultura? Noi ne dăm votul: agricultura!

— Ce-ți veni, dragă? Nu vezi că are ochii tăi?

— Așa e moda la Melbourne.

SPORTIVĂ

ORIZONTAL: 1) Elan (pl.) — Te trec toate într-o cursă dificilă (sing.). 2) Nu se desprinde de balon — Cunoscut prin forța sa. 3) Pe teren, după o ploaie abundentă (reg.) — Mingi trase peste sau pe lângă poartă. 4) Spiridușul de pe terenul de fotbal (pl.) — Bun în postul de măturaș. 5) Culoare cu predominanță verde (sing.) — Cutere! — Mamă (arh.). 6) Lovește cu efect — Despre el nu se poate spune că nu face nici o brânză. 7) E din Mexic get-beget (dar nu participă la Olimpiadă) — Bun de hipism. 8) Face parte dintr-un cerc — Flăcău din Banat — Minge de rugby miniaturală. 9) Pătrund în forță — Grămadă neorganizată. 10) Riu în țara lui Wilhelm Tell — Domină toate sporturile. 11) Tripletă — Trage la ambarcații.

VERTICAL: 1) Însuflețesc galeriile. 2) De categorie grea — Schimbă direcția la... rapid. 3) Caic! — Le au suporterii trei piramide favorite joacă prost. 4) A lua parte la un marș — Specifică tribunelor la un meci viu disputat. 5) Însotăște pe învingători — Bețe! 6) Cursă — Rapid — Jos în pantă! 7) Eusebio și Bikila Abebe. 8) Se întinde la finis — Greutate (pl.). 9) Finis la parașutism (inf.) — Săritor de performanță. 10) Apă într-o... cizmă — Sportivă neprofesionistă. 11) Bun la înminat ștafeta — Neintrecut.

S. ALDEA

Cuvinte mai puțin cunoscute: IM, IMA, ARV.

PUNCT

ȘI DE LA CAPĂT

● Cetățeanul Earl Langley din Colorado și-a uitat pe birou un inel cu un briliant în valoare de 1 000 000 de dolari, care a dispărut. Ancheta a stabilit că inelul fusese sfărâmat și înghițit de un caine pe care Langley îl lăsa noaptea să-i păzească biroul.

● La vârsta de 28 de ani, canadianul Jean-Baptiste Beland a parcurs pe jos distanța de 81 km în cinci ore și jumătate. Apoi a întrecut un trăpaș pe distanța de 800 metri. După care și-a ales meseria de... cal, înhămiindu-se la un «sulky» și plimbând turiștii pe străzile Quebecului. La 64 de ani, cit are azi, el încă se mai poate lua la întrecere cu un cal de curse, spre nedumerirea unei echipe de cercetători de la Universitatea din Ottawa care studiază fenomenul fără să-i poată găsi o explicație.

● Un simplu bec cu «dumină neagră» pus la priză în camera de dormit e suficient pentru a atrage și a distruge toate insectele zburătoare care deranjează în timpul nopții.

● O asociație a femeilor din Italia a propus emiterea unei mărci poștale ca omagiu adus acelor soți care în timpul liber se pasionează după fotbal sau filatelie. Ele au sugerat reproducerea chipului Ritei Pavone

cintind «De ce mă lași singură duminică».

● În urma săpăturilor efectuate pe terenul viitorului sat olimpic din Mexic au fost descoperite trei piramide care datează din secolul V î.e.n.

● D-na Digby din Anglia, care a decedat de curind, a lăsat prin testament 60 000 de lire pentru ajutorarea pisicilor abandonate, iar propriului ei fecior — numai 3 000 lire. Mai curios pare faptul că fiul s-a declarat de acord cu hotărârea defunctei mame. Ce naște din pisică...

● Statistică americană: în anul 1967 au fost folosite în 73 filme și 122 emisiuni de televiziune aproape 20 000 de animale dintre cele mai diverse.

● Elveția e într-adevăr țara turismului. Numai în 1967 ea a fost străbătută de 33 000 000 de mașini străine ai căror pasageri erau în trecere sau veniți în excursie.

● După modelul muzeelor Grevin și Tussand, s-a inaugurat la Milano un muzeu cu imaginile unor mari personalități, mulate în ceară. Pot fi văzuți Mucius Scaevola, Verdi, Garibaldi, Churchill, Napoleon, Sofia Loren ș.a.

PRIN CABLU DE LA: GENEVA
TOKYO
PARIS

PE TEME MAJORE

de Sanda CRISTIAN

ieri s-a încheiat la Geneva cea de-a 3-a sesiune a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa. Dezbaterile au vădit un consens general pentru concentrarea eforturilor în direcția dezvoltării cooperării internaționale.

Rețeaua relațiilor economice, tehnice și culturale ce se țes cu fiecare zi mai trainic între țările europene confirmă — așa cum subliniat șeful delegației române — adevărul, devenit axiomă, că atunci cind relațiile dintre state se bazează pe respectarea strictă a suveranității și independenței, diferențele de sisteme nu împiedică nici cooperarea, nici circulația valorilor materiale și culturale.

Facilitarea și încurajarea creării unor forme noi de cooperare în domeniile economic, științific și tehnic, înglobând cercetarea și studiul comun, schimburi de cunoștințe științifice și tehnologice în problemele de interes regional; unirea eforturilor în vederea suprimării tuturor obstacolelor economice, administrative și politice comerciale, ca și participarea activă la dezvoltarea turismului; intensificarea relațiilor economice cu țările din toate regiunile — iată atâtea sarcini de importanță vitală pe care și le-a asumat, prin declarația adoptată în aprilie 1967, Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa. Președintele celei de-a 23-a sesiuni, ambasadorul austriac Emmanuel Treu, a avut amabilitatea de a face pentru «Fla-

căra» o scurtă declarație în legătură cu concluziile reuniunii de la Geneva. Europa, care a avut de-a lungul întregii sale istorii un rol preponderent în progresul vieții materiale și spirituale a umanității — ne-a spus domnia-sa — poate să soluționeze și complexe probleme pe care le are de înfruntat în interesul întregului nostru continent. Părerea mea este că prin rezoluțiile prezentate cu privire la comerț și cooperare industrială (pe baza proiectului prezentat de 10 țări, printre care și România), precum și cu privire la cooperarea științifică și tehnologică (proiect prezentat de România), Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa va dispune de premise optime pentru intensificarea activității sale. În acest scop secretariatul executiv are de altfel mandatul de a revedea întreaga organizare a comisiei, de a reconsidera metodele de lucru vechi, care nu mai corespund necesităților actuale.

Sesiunea a adoptat, între altele, rezoluția cu privire la cooperarea tehnico-științifică, inițiată de România împreună cu Polonia, la care s-au alăturat, în calitate de coautori, și alte state, printre care Franța, Belgia, Finlanda, Austria, U.R.S.S., Iugoslavia, Olanda. Rezoluția privind cooperarea industrială, precum și cea privind cooperarea între țările europene în domeniul chimiei, inițiată de asemenea de România, sunt considerate ca fiind cele mai importante ale sesiunii.

JAPONIA: EXOD SAT-ORAȘ

de Florea ȚUIU

Cu o uimitoare capacitate de adaptare condițiilor specifice în care trăiește, vîngînd calamitățile naturii ce se abat asupra insulelor, țărănul japonez reușește să valorifice la maximum ogrorul de care dispune.

Satul japonez este dominat acum de izderia micilor fermieri. Cele șase milioane de hectare teren arabil sînt posesite astăzi de 5,5 milioane fermieri, cu jumătate de milion mai puțin decît în 1960. Numărul fermierilor, care reprezintă la sută din totalul populației japoneze, scade însă anual cu o sută de mii. Exodul populației de la sate la orașe continuă și se intensifică o dată cu menținerea nivelului înalt de dezvoltare a economiei.

În plus, aproape jumătate din membrii miliilor țărănești sînt de fapt doar paraziți lucrători ai pămîntului; ei muncesc ca muncitori în fabrici sau pe șantierele de construcții din apropierea satului lor. Acest dublu aspect al muncii țărănului a dus la modificări structurale în viața socială a satului. Ponderea tineretului a micșorat simțitor. Tinerii pleacă la orașe, unde primesc salarii foarte mici, prezentînd însă venituri mai mari decît cele pe care le obțin muncind în agricultură. Are loc totodată o permanentă

«bătălie» între industriași și agricultori. Terenurile agricole sînt permanent amenințate de industrie, care achiziționează noi suprafețe pentru construcția de fabrici. În asemenea dispute, învinsă este aproape totdeauna agricultura. Suprafețele cultivabile de care dispune ea acum sînt cu 0,2 la sută mai mici decît în 1960. Producția agricolă a Japoniei a crescut însă în această perioadă cu 16 la sută.

Recent a fost elaborată o nouă politică agricolă în scopul creării condițiilor de trecere la marea gospodărie, cu avantajele ei evidente în ce privește productivitatea pămîntului prin intensificarea mecanizării și prelucrării agrotehnice superioare. Noul proiect include încurajarea vînzării-cumpărării pămîntului în vederea creării unor mari ferme. Acest proces se anunță extrem de dezavantajos pentru țărani cu pămînt puțin, care se vor vedea puși fie în situația de a fi «înghițiți» de marile ferme, fie în aceea de a lua drumul orașului în căutarea unui loc de muncă.

Noua politică agrară se va aplica, așa-dar, în condiții dificile. Exodul către orașe, care este poate mai intens aici decît în orice altă țară a lumii, capătă proporții și mai mari.

În timpul vizitei în Franța, delegația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste Românie a avut o serie de întrevederi cu înalte personalități franceze. Fotografia noastră vă prezintă un moment al întîlnirii cu Maurice Schuman (mijloc), ministru de stat pentru problemele cercetării științifice, atomice și spațiale.

SCRISOARE DIN PARIS

de Eugen MANDRIC

Era o scrisoare pe care aș fi dorit să v-o adresez din București; era o scrisoare pe care ar fi trebuit s-o primiți în numărul trecut. Împrejurările profesionale mi-au cerut, în chip neprevăzut, să plec la Paris și să vă scriu din Paris; nu voi încerca să vă fac să credeți că îmi pare rău; de fapt, astfel am prilejul să încep rîndurile cu cîteva notații de culoare care fac la noi succes aproape sigur: așadar, la Paris, pe Avenue Friedland, la 200 metri de Arcul de Triumf, plouă mărunt, la fel de plictisitor ca la Fălticeni, numai că — parcă — ceva mai inteligent.

Îmi trec prin față domni și doamne de o distinsă ținută (era perfect inutil de comunicat, știți, fiindcă parizienii sînt eleganți) și îmi trec prin față, cu splendidă indiferență, fete tunse scurt, purtînd pantaloni (de preferință în cizme) și băieți de la 18 la 50 de ani îmbrăcați fie în zdrențe, fie în elegante costume brahmane, albe. Amestecul acesta dă Parisului (cartierelor sale emanante turistice, pentru că în locuri normale, adică în 85 la sută din oraș, toată lumea nu numai că se îmbracă normal, dar la ora 10 seara doarme deja..., pentru că miine toată lumea normală munceste), deci amestecul acesta dă Parisului, în părțile sale consacrate vizitatorilor, sentimentul că fiecare trăiește o boemă mai mult sau mai puțin apropiată informațiilor culturale de care sînt prea plini. Amestecul acesta n-ar merita să fie notat, dacă bizarul pantalonilor ruși și al bărnilor neșpălate, combinat cu subtilitățile palețiale, îmbrăcămintei și flori și parfum, dacă bizarul ar fi insolit. Or, Parisului cele mai bizare compoziții și combinații îi par aproape firești; după părerea mea, acesta este un semn că orașul se simte liber. Ar trebui spus, liber și indiferent, căci libertatea există greu în afara indiferenței...

Or, ceea ce socotesc eu că merită să vă comunic, deși minutul de cablu telefonic costă foarte scump, este tocmai că Parisul, simțindu-se liber, nu pare, de loc, dar absolut de loc, indiferent. Aș vrea să vă spun, stimați cititori, care aveți curiozi-

tatea și răbdarea să mă urmăriți, că chiar dacă fericite obligații profesionale nu m-ar fi trimis la Paris, tot despre indiferență v-aș fi vorbit, sau, mai exact spus, tot împotriva indiferenței.

Timp de patru zile și patru nopți am cercetat, ziua în statistici și în conversații, seara pe chipurile celor pe care îi întîlneam, dacă nu cumva (recunosc că problema poate părea inventată, dar cred că merită să cheltuim cîteva minute), dacă nu cumva, așadar, participarea noastră neindiferentă la fiecare din evenimentele acestor timpuri este o stare de spirit care ne privește numai pe noi, cei crescuți și maturizați în, cum să vă spun eu, cei crescuți și maturizați între 1944 și 1954, și pe urmă..., după cum vor înțelege cei care își vor da osteneala să urmărească aceste scrisori, singurul lor merit ar fi, de exemplu, invitația la sinceritate.

Ei bine, mi se pare fundamental să vă spun, de aici, din Paris, unde se întîlnesc la fiecare pas curiozități nostime și mai ales unde cartezianismul începe, domină și se sfîrșește cu «dubito», că ceea ce ne frămîntă la Casa Scintei este că Vietnamul, democrația, independența națională și ideea pe care fiecare din noi și-o face despre libertate, începe, domină și obligă la concluzii pe fiecare bărbat și fiecare femeie în starea lor normală. Probabil că nici măcar nu există truism mai desăvîrșit decît afirmația «bărbații și femeile sînt preocupate de politică» — dar, vreau să vă întreb, nu credeți că merită să fim tulburați de constatarea că această stare de fapt are o soluție de stînga?

Vă promit, pentru numărul viitor, o analiză mai informată a momentului politic francez și a conceptului său. Dar îngăduiți-mi, pentru astăzi, maniera impresionistă de a constata că gîndurile și fanatismele noastre (vorbesc de bărbații activi ai generației citate) sînt gîndurile, dacă nu neapărat fanatismele, a tot ceea ce poate fi stimat aici, în Franța, în inima Europei, la Paris.

(Continuare în pag. 30)

conflicte africane

de Silviu BRUCAN

Africa, continentul care cu un deceniu în urmă promitea să urmeze un curs relativ simplu, ține să demonstreze că nu face excepție de la regulile jocului complex și sinuos al relațiilor internaționale contemporane. În Nigeria, ofensiva trupelor guvernului federal pe teritoriul provinciei secesioniste Biafra reamintește frapant invaziile armatelor napoleoniene, care cu cât pătrundeau mai adânc și cucereau mai multe orașe deveneau mai incerte și mai dezorientate. Recunoașterea Biafrei de către Tanzania tocmai în momentul când comunicatele militare ale guvernului de la Lagos anunțau «nemicirea ultimelor poziții inamice» demonstrează cu acea ironie amară proprie istoriei că performanțele civilizației «albe» în materie de războaie n-au rămas fără ecou pe continentul negru. Cu nimic mai puțin ciudat este faptul că în anul de grație 1968 Republica Sud-Africană continuă să ocupe și să exploateze în mod ilegal Africa de Sud-Vest, manifestând un dispreț insolent față de hotărârea O.N.U. de a-i retrage mandatul pe care i-l încredințase decedata Ligă a Națiunilor. Actualitatea acestei ultime probleme este subliniată de faptul că ea se află pe agenda sesiunii de primăvară a Adunării Generale a O.N.U.

Ce a determinat Tanzania să dea în acest moment girul său republicii Biafra? Este știut că Tanzania ocupă poziții de *avangardă* în lupta antiimperialistă a statelor africane. A trecut un an de când regimul președintelui Nyerere a procedat la naționalizarea principalelor societăți străine și a stabilit forme flexibile de colaborare cu foștii lor directori și specialiști, pentru a asigura continuitatea operațiilor sub controlul statului. Nyerere a efectuat în mod democratic unirea cu populația insulei Zanzibar, formînd Republica Unită Tanzania. În lumina acestei experiențe, Tanzania nu putea privi cu ochi buni încercarea regimului militar de la Lagos de a rezolva prin forța armelor un conflict esențialmente politic, care privește drepturile populației de milioane a tribului Ibo. Și cum aceste răfuieli intertribale au totdeauna și o motivare economică, secesiunea Nigeriei orientale era determinată și de faptul că bogățiile ei naturale — gazele și petrolul — furnizau aproape jumătate din bugetul federal, ceea ce dădea substanță hotărârii ei de a se opune unui statut de inferioritate în cadrul regimului federal. Amestecul capitalului străin și al diferitelor interese neafricane în acest conflict esențialmente intern n-a făcut decât să complice lucrurile și să furnizeze arme pentru ca nefericitele triburi ale Nigeriei să se ucidă între ele. Masacrele săvârșite împotriva populației orientale au dus la îndrăjirea rezistenței ei și au demonstrat că soluția justă și durabilă a problemei poate fi găsită numai în înțelepciunea negocierilor pașnice. Termenul de 31 martie, fixat de guvernul de la Lagos pentru «pacificarea» Biafrei (cu cită sirguintă și-au însușit acești militari africani terminologia foștilor agresori!), a trecut. Este timpul ca ei să se așeze în jurul mesei verzi — iată sensul gestului Tanzaniei.

Cît privește Africa de Sud-Vest, cazul ei vorbește despre faptul că colonialismul nu este pe deplin răpus. Ba chiar, în ultimii ani, folosind Republica Sud-Africană ca principal bastion, el s-a străduit să-și întărească fortificațiile printr-o împletire meșteșugită a metodelor vechi și noi din recuzita subtilă și perfidă a neocolonialismului. O privire aruncată pe hartă ne dezvăluie că în imensul con sudic al Africii, în preajma R.S.A. s-au grupat niște state-client ca Lesotho, Botswana și Malawi — a căror «independență» rezidă doar în schimbarea steagului — străjuite spre oceanele Atlantic și Indian de cele două colonii portugheze, Angola și Mozambic, iar spre nord de Rhodesia rasistă. În această ambianță este ținut în șah și statutul Africii de Sud-Vest. Aici este regiunea unde rasismul se întâlnește cu diamantele, cu aurul și cu alte bogății stăpinite de capitalul englez și american, creînd una dintre cele mai monstruoase simbioze ale vieții internaționale contemporane. În aceste condiții, nu apare de loc surprinzător că toate încercările statelor africane, sprijinite viguros de țările socialiste, de a străpunge această ultimă redută fortificată a colonialismului s-au izbit la Organizația Națiunilor Unite de împotrivirea, mai mult sau mai puțin deghizată, a Statelor Unite, Angliei și altor puteri occidentale. Deși este strigător la cer ca pe un teritoriu ca cel al Africii de Sud-Vest, aflat sub tutela O.N.U., să se practice *astăzi* politica de segregare rasială, sesiunea specială a Adunării Generale din mai 1967 n-a putut să ajungă decît la o rezoluție de compromis, care institua un consiliu pentru Africa de Sud-Vest format din 11 membri, consiliu care urmează să raporteze actualei sesiuni a Adunării Generale. De ce să se mai tergiverseze lucrurile, cînd Declarația O.N.U. cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale prevede clar și răspicat «transferarea întregii puteri popoarelor din aceste teritorii, fără nici un fel de condiție sau rezervă»?

După cum se vede, Africa mai are de luptat pînă la eliberarea ei deplină.

(Urmare din pag. 29)

Îmi este tot timpul teamă că nu voi spune tot ce trebuie spus (nu spus azi sau acum, ci pur și simplu spus, mă înțelegeți?). Mi-e teamă, zic, pentru că într-un fel încerc să înțeleg ce se întîmplă, la noi ca și aici, la Paris, în numele dumneavoastră. Așadar, ce se întîmplă? Am avut cîntea să particip la una din cele mai importante dezbateri ale acestei sesiuni parlamentare franceze. Într-un discurs strălucit, apărînd cu o logică impecabilă cauza, deja cîștigată la acea oră, a telepublicității, unul din conducătorii guvernului francez a simțit nevoia să practice un atac împotriva stîngii (ce-i drept, în termeni spirituali). La Nanterre, lingă Paris, o minoritate a studenților înscriși, care însă poate fi caracterizată drept majoritate a studenților activi, manifestînd pentru Vietnam, pentru Rudi Dutschke, opta, scurt, și într-un sens care va trebui definit, pentru stînga...

Nu un fapt sau altul vreau să comentez aci, ci, dacă îmi îngăduiți, sensurile: ciudați sau nu, trecătorii acestia de pe Ave-

nue Friedland, ca și bărbații și femeile de la noi — și pentru asta îi iubesc, pe noiștri și pe cei de aici, pentru asta mi se pare orgolios să-i iubesc în felul în care Geo Bogza își iubește semenii — așada ciudați sau nu, bărbații și femeile de aici din Paris, nu se vor simți jenați de a pătimaș preocupați de politică.

*

La Rouen a murit, recent, un biet perșionar. Soția lui l-a vegheat și apărut pe ea pe Raymond Coulombel, două luni de zile de la moartea sa încoace. Trecuseră 22 de ani de cînd cei doi soți se baricadaseră — cred că presa cotidiană v-a relatat deja acest fapt — se baricadaseră împotriva «roșilor». Iar acum, cînd soțul «rezistent» a murit, soția a intrat, în fine, liniștit în spitalul de nebuni din Rouen.

Deși nu are absolut nici o legătură cu ceea ce se petrece, acum, la Paris, acest fapt divers este foarte semnificativ.

DREPTURI INALIENABILE

La Teheran, în clădirea parlamentului iranian, peste 100 de delegații ale statelor membre ale O.N.U. și ale organizațiilor internaționale participă în aceste zile la cea dintîi Conferință internațională a drepturilor omului. Țara noastră este reprezentată de o delegație de juriști și experți, condusă de Avram Bunaciu, președinte al Comisiei constituționale a Marii Adunări Naționale.

Organizată cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la proclamarea Cartei universale a drepturilor omului, această manifestare este una dintre cele mai importante inițiate în cadrul «Anului internațional al drepturilor omului». Pe ordinea de zi a reuniunii figurează între altele examinarea măsurilor și inițiativelor îndreptate în ultimele două decenii în direcția afirmării și apărării principiilor Declarației universale, adoptate în 1948 de către Adunarea Generală a O.N.U., precum și a procedurilor utilizate în scopul eliminării oricăror forme de discriminare și a politicii de apartheid. O importanță deosebită se acordă problemei autodeterminării și independenței popoarelor, care nu fusese inclusă în Declarația din 1948, precum și elaborării unui program pe termen lung privind drepturile femeii.

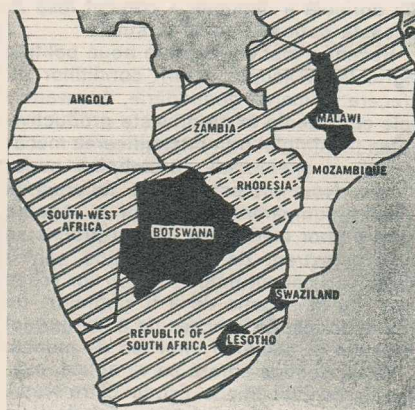
Ideile generoase care străbat documentele adoptate în ultimii douăzeci de ani continuă să fie nesocotite în multe regiuni ale globului. Conform unor date publicate de O.N.U., în lume există peste

La Conferința internațională a drepturilor omului de la Teheran. Al doilea din dreapta Avram Bunaciu, conducătorul delegației române.

12 milioane de sclavi. La 15 iulie 1967 E.C.O.S.O.C. (Comitetul special al Consiliului economic și social al O.N.U. aprobînd proiectul de rezoluție al țărilor afro-asiatice în problema sclavajului, confirmă existența unor țîrguri la Mekh «unde prețul unui om variază între 120-500 de franci francezi — în funcție de vîrstă, greutate, putere de muncă». același document se sublinia că în Arab Saudiă comerțul cu oameni se desfășoară încă nestingherit, în ciuda abolirii în 1962, a sclavajului.

Țîrguri de sclavi, genocid, discriminare rasială și colonialism în plină epocă a zborurilor cosmice — iată tot atîtea izvoare și monstruoase anacronisme, viitori flagrance ale drepturilor omului. Sîmp proclamare a acestor drepturi nu este suficientă; pentru înfăptuirea lor este necesară o luptă perseverentă și continuă. Este un drept inalienabil al fiecărui să-și adopte măsurile cele mai eficiente menite să asigure exercitarea deplină a drepturilor și libertăților fundamentale a omului. Conferința de la Teheran este chemată să adopte un program care să ducă la eliminarea oricăror forme de aspritate, deschise sau deghizate, a omului. După cum se arată în mesajul adresat Conferinței de către președintele cel de-al XXII-a Sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Corneliu Mănescu, «este necesare eforturile comunității internaționale să se unească în vederea înfăptuirii egalității în drepturi a oamenilor, a națiunilor, statelor».

Conul sudic al continentului african, reprodus după revista «Jeune Afrique».

„TESLA“ —PIESTANY, CITADELĂ A ELECTRONICII

Iscusintă și migală.

După cum se știe, uzinele «Tesla» reprezintă una din cele mai importante întreprinderi industriale din R.S. Cehoslovacă, fabricile sale fiind grupate în câteva mari

centre industriale ale țării, iar gama produselor lor acoperind mai toate compartimentele electrotehnicii și electronicii moderne.

Vizitând în urmă cu câteva luni una din aceste fabrici — cea de la Piestany, în compania unuia dintre membrii clubului muncitoresc «Tesla» din Praga, inginerul Petr, care și-a propus și a izbutit să învețe limba română — am avut prilejul să desprindem câteva din elementele noi ce caracterizează, în această perioadă, activitatea industrială din țara vecină și prietenă.

Piestany este un oraș din Slovacia, foarte puțin reprezentat înainte de război pe harta industrială a țării. Actuala fabrică de elemente semiconductoare și tuburi electronice și-a început activitatea în clădirea unei foste întreprinderi alimentare. În prezent ea s-a dezvoltat atât de mult încât a devenit imperios necesară construcția unui întreg complex de hale și ateliere, ceea ce proiectanții și constructorii au realizat, pornind, bineînțeles, de la cele mai noi cuceriri ale tehnicii moderne în acest domeniu.

Realizarea importantelor lucrări de investiții privind dezvoltarea și modernizarea fabricii se înscrie printre măsurile întreprinse în ultimii ani în întreaga republică în ce privește dezvoltarea producției industriale. Noul sistem economic experimentat în Cehoslovacia acordă numeroase posibilități conducerilor întreprinderilor, privind autoconducerea, autofinanțarea, sporirea rentabilității etc. La Piestany, fabrica Tesla investește anual peste 17% din totalul beneficiilor în lucrări de cercetare științifică, ale căror rezultate sînt

În fiecare miez de primăvară, Praga — străvechiul oraș de pe Vltava — cunoaște, o dată cu întreaga Cehoslovacie, atmosfera sărbătorească a aniversării eliberării țării de sub jugul fascist. Devenită tradițional prilej de bilanț al realizărilor obținute pe tărîmul construcției socialiste în cei 23 de ani de la eliberare, aniversarea are loc în acest an în condițiile efervescenței generate de plenarele din decembrie 1967 și ianuarie 1968, de elaborarea programului de acțiune al Partidului Comunist din Cehoslovacia.

aplicate direct în producție. Așa se și explică renumele pe care și l-au cucerit produsele ei, atât în țară cit și peste hotare. Tuburile electronice Tesla și semiconductorii purtînd aceeași marcă de fabricație sînt binecunoscute și la noi, fiind utilizate cu bune rezultate la construcția pe scară industrială a unor tipuri perfecțio-

60 la sută din fondurile de retribuție suplimentară se acordă anual, în mod diferențiat, după aportul adus de fiecare la bunul mers al treburilor întreprinderii, iar beneficiile realizate din valorificarea produselor fabricii (întreprinderea are servicii de desfacere care tratează direct cu beneficiarii) se reflectă și ele în venitul individual

CRONICA DE TREI SECUNDE

detaliile salvării

Chiar dacă prea puțini dintre noi au cosmonauți în familie sau printre prieteni, acordul internațional privind salvarea acestei categorii prea puțin numeroase de oameni ne bucură și ne dă speranțe în zile mai bune pe planeta noastră. Vorbind politicos și cu suflet, toți îndeplinim condițiile acordului, în sensul că toți facem parte din «personalul unei nave cosmice care se află în primejdie» — navă numită concis «Terra». E adevărat că, după legile mării, pe navele primejdiate se începe cu salvarea mamelor, copiilor și bătrînilor, dar să nu fim mofturoși: în cosmos legile mării sînt înlocuite, fără dogmatism, cu alte legi. E bine și așa — totu-i să existe ideea salvării, a securității, pe urmă se va trece, probabil, la detalii. De la un acord internațional privind cele câteva zeci de cosmonauți sperăm să se ajungă, din detaliu în detaliu, la clasa miliardelor, la mame, tați și copii. Vom veni, cum se zice, acasă și se va constata din ce în ce mai clar că toți sîntem mai mult sau mai puțin cosmonauți, intrînd în clauzele acordului din 1968. E ceea ce ar fi trebuit să se admită, de către toți, de la bun început.

cultura crimei

Eram neliniștit încă de pe vremea cînd celebrul procuror Garrison l-a chemat pe celebrul regizor Antonioni să-i arate pozele asasinării lui Kennedy, cerînd artistului să-și dea cu părerea: e sau nu un om după zid? Antonioni făcuse un film foarte bun în care era vorba de dezvoltarea și mărirea unor fotografii executate pe locul unei crime — dar tot nu înțelegeam: ce voia procurorul? Să fi fost judele atît de nepregătit în teoria artei încît să-și închipuie că un regizor genial poate fi asimilat cu un detectiv? Acum aflăm că pseudonimul sub care s-a ascuns asasinul lui Martin Luther King e o combinație din numele a doi eroi din două romane — Eric Starvo și Galt. Un criminal citește două romane, un procuror merge la filme dificile ca acelea ale lui Antonioni — amîndoi își închipuie că arta poate contribui la complicarea (respectiv, dezlegarea) unor crime. Lucreturile se încurcă urît. Și dacă în privința lui Garrison mai treacă-meargă — ideea că asasinii citesc romane, se inspiră din ele, ar putea deveni tot mai cultivați, ba poate chiar culti, ideea asta nu mă lasă (o mărturisesc ca scriitor) să dorm.

Radu COSAȘU

Hala de montaj a elementelor semiconductoare.

nate de radioreceptoare și receptoare de televiziune.

Discutînd cu cîțiva membri din Consiliul de administrație, am aflat că în fabrica «Tesla» pierderile planificate au fost suprimate, iar cointeresarea materială face ca fiecare om în parte să acorde o grijă deosebită procesului de producție. Peste

al salariaților.

În aceste condiții, fabrica «Tesla» din Piestany își propune să lichideze o serie de neajunsuri care încă se mai fac simțite în activitatea sa, pentru a atinge în cel mai scurt timp parametrii eficienței maxime, realizați de cele mai avansate întreprinderi similare din lume.

N. RĂDULESCU

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Șcintei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Șcintei”

Vă recomandăm canapeaua extensibilă MUREȘ. Având materialele, execuția și finisajul de calitate superioară, canapeaua MUREȘ intrunește unanime aprecieri. REZISTENȚA, ELEGANȚA și COMODITATEA sînt atributele care recomandă cu prisosință acest produs superior. Lada pentru așternut, încăpătoare, precum și tapiseria realizată cu stofe de calitate, în culori atrăgătoare, completează fericit calitățile acestei canapele. Prețurile de vînzare oscilează între 2 228 lei, 2 402 lei și 2 576 lei, în funcție de calitatea stofelor folosite.

canapeaua
extensibilă

M
U
R
E
Ș

comodă, modernă,
ușor manevrabilă

Doriți să înzestrați apartamentul dumneavoastră cu o bucatărie modernă?

Bucătăria MODUL răspunde tuturor exigențelor funcționale și estetice. Se poate livra în ansamblu — 16 corpuri componente, cu utilități diferite, masă și trei scaune suprapozabile — sau în piese separate, după dorința dumneavoastră. Prin simpla alăturare și suprapunere a corpurilor componente se pot realiza diferite combinații ale garniturii MODUL, corespunzătoare spațiului destinat bucătăriei. Prețurile de vînzare ale corpurilor componente oscilează între 214 lei și 706 lei. Prețul de vînzare al mesei este de lei 161, iar al celor trei scaune suprapozabile — lei 139.

TAPI
COM
DURA

SCAUNUL

LOTR

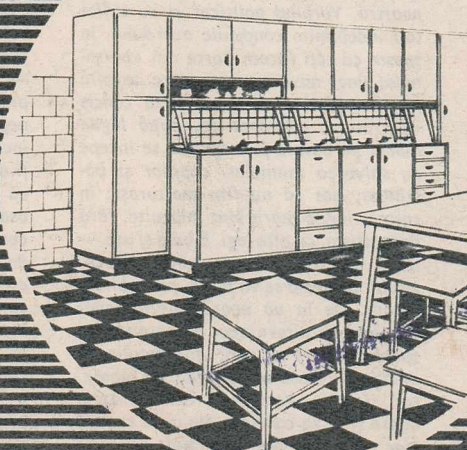
Comoditatea și rezistența sînt atributele scaunului tapizat LOTRU.

Prețuri de vînzare:

188 lei tapiseria pe placaj;

216 lei tapiseria pe chingă.

16 corpuri cu diferite utilități
asamblabile în funcție
spațiu sau dorință

bucătăria
modu